

การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนวัตกรรมด้านศิลปะ ที่มุ่งเน้นการสร้างความรู้ การจัดการโครงการตามวัชรคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

รัชฎา เพ็ชร์มนี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ รัฐิกา เพ็ชรนุลี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา¹
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ว่าที่เรือตรี ดร.อุทิศ บำรุงชีพ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.นนท ละลอกน้ำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.นฤมล ศิริวงศ์)

..... กรรมการ
(ว่าที่เรือตรี ดร.อุทิศ บำรุงชีพ)

..... กรรมการ
(ดร.นนท ละลอกน้ำ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศรี ทองนุช)

คณะกรรมการต้อนรับให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา²
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... ผู้บดีคณะกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย)
วันที่.....๘.....เดือน.....มกราคม.....พ.ศ. ๒๕๕๘

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2558

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ว่าที่รีอตี ดร.อุทิศบำรุงชีพ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.นศร ละลอกน้ำ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร.นฤมล ศิริวงศ์ ผู้ทรงคุณวุฒิและเป็นประธานในการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมศรี ทองนุช กรรมการผู้แทนบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่กรุณายield ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำ แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ตลอดจน อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาญาลุ่มตัวอย่าง ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่ใช้ในการวิจัยทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยนิสิต ระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2558

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคิติรัตน์ แซ่เตียง-คุณแม่ทวี เพ็ชรมนุณี และครอบครัว ที่เคย เป็นแรงใจและกำลังใจตลอดมา ขอขอบพระคุณ อาจารย์บันทึก บงกุธ ที่ให้คำแนะนำ และความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ เสนอมา ตลอดจนพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ที่ศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยี การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นกตัญญากดเวทิตาแด่ บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

รัชดา เพ็ชรมนุณี

55921161: สาขาวิชา: เทคโนโลยีการศึกษา; กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา)

คำสำคัญ: ชุดฝึกอบรม/ แบบทดสอบ/คณสตรัคชันนิซึม/ การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ

วิจัยฯ เพื่อรุ่มเริ่ม: การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบทดสอบตามแนวคณสตรัคชันนิซึมเพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี (THE DEVELOPMENT OF BLENDED TRAINING PACKAGE USING CONSTRUCTIONISM APPROACH FOR ENHANCE KNOWLEDGE PROJECT MANAGEMENT BASED ON DEMING CYCLE FOR UNDERGRADUATE STUDENTS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: อุทธิศ บำรุงชีพ, ศม.ค., นคร ลพบุรี, ประเทศไทย 214 หน้า. ปี พ.ศ. 2558.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบทดสอบตามแนวคณสตรัคชันนิซึมเพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 85/85$ (2) เพื่อเปรียบเทียบความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพก่อนและหลังอบรมด้วยชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ (3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 45 คน ได้มาจากการสุ่มแบบลาดขั้นตอน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 จำนวน 3 คน เพื่อประเมินประสิทธิภาพเบื้องต้น กลุ่มที่ 2 จำนวน 12 คน เพื่อหาแนวโน้มประสิทธิภาพรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพตามวัตถุประสงค์ กลุ่มที่ 3 จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ เปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม และศึกษาความพึงพอใจหลังใช้ชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า (1) ชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ ชั่งประกอบด้วย 5 ส่วน ชั่งได้แก่ แผนการฝึกอบรมแบบทดสอบตามแนวคณสตรัคชันนิซึม ISMART STEPS ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ Introduction: ขั้นการแนะนำและปฐมนิเทศ; Select Topic and Solution Problem: เลือกหัวข้อในการทำโครงการ; Management Project: ปฏิบัติจัดการโครงการ; After Action Review (AAR): เปิดใจรับน้ำท่วม; ทำกิจกรรม; Reflection Experience: พิจารณาผลสะท้อนกลับจากประสบการณ์ที่ได้รับ; Testing Training: การทดสอบการฝึกอบรม โปรแกรม EDMODO เว็บไซต์สำหรับชุดฝึกอบรม แบบทดสอบระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม และคู่มือการฝึกอบรม โดยชุดฝึกอบรมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ $E_1/E_2 = 85.44/85.33$ (2) ผู้เข้าอบรม มีความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (3) ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56, SD = 0.61$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

55921161: MAJOR: EDUCATIONAL TECHNOLOGY; M.Ed. (EDUCATIONAL TECHNOLOGY)

KEYWORDS: TRAINING PACKAGE/ BLENDED TRAINING PACKAGE/
CONSTRUCTIONISM/ PROJECT MANAGEMENT BASED ON DEMING CYCLE
RATTIGA PETCHMUNEE: THE DEVELOPMENT OF BLENDED TRAINING

PACKAGE USING CONSTRUCTIONISM APPROACH FOR ENHANCE KNOWLEDGE PROJECT MANAGEMENT BASED ON DEMING CYCLE FOR UNDERGRADUATE STUDENTS.

ADVISORY COMMITTEE: UTHIT BAMROONGCHEEP, Ed.D., NAKHON LALOGNUM, Ph.D.
214 P. 2015.

This research is an educational research and development. The purposes of this research were (1) to develop the blended training package using constructionism approach for enhancing knowledge on project management based on deming cycle for undergraduate students to meet efficiency standard of =85/ 85 (2) to compare the knowledge in project management based on deming eycle before and after training with the blended training package (3) to study the undergraduate students satisfaction toward the developed blended training package.

The subjects of this research were selected by multistage random sampling technique consisted of 45 students from first year undergraduate students in the second semester of 2014 academic year at Rambhai Barni Rajabhat University. A sample of 45 were randomly assigned into three groups. The first group consisted of three students for the primary efficiency evaluation. The second group consisted of twelve students for checking performance style trends and quality inspection by objectives. The third group were 30 students for comparing the knowledge gained and satisfaction after training with the blended training package. Data were analyzed using mean, standard deviation, and dependent samples *t-test*.

The results of this study revealed that: (1) The blended training package using constructionism approach consisted of five elements. they were; 1) training plans ISMART steps comprised of 6 steps: step 1; introduction, steps 2; select topic and solution problem, steps 3; management of project, steps 4; after action review (AAR), steps 5; reflection of experience and steps 6; testing of the training 2) EDMODO program 3) website training kit 4) tests during the training and tests after the training 5) training manual. The efficiency of the blended training package using constructionism approach was at: 85.44/ 85.33 which met the criteria. (2) *t-test* comparison of post-test scores was higher than the pre-test scores statistical significant diffence at .05 level. (3) The subjects satisfaction toward the blended training package using constructionism approach for enhance knowledge project management based on deming cycle was at “highest” level ($\bar{X} =4.56$, $SD=0.61$).

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
สารบัญ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญภาพ.....	๙
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา.....	12
ชุดฝึกอบรม.....	15
การเรียนรู้แบบผสมผสาน.....	19
Edmodo.....	27
ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่ม.....	29
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	41
วงจรควบคุณภาพ (PDCA)	53
แนวคิดเรื่องความพึงพอใจ.....	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	71
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
การสร้าง พัฒนาและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	72
แบบแผนการทดลอง.....	81
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
5 สรุปผล อกบิประย แลข้อเสนอแนะ.....	101
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	101
สมมติฐานของการวิจัย.....	101
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	101
ตัวแปรที่ศึกษา.....	102
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	102
สรุปผลการวิจัย.....	103
การอภิปรายผล.....	104
ข้อเสนอแนะ.....	107
บรรณานุกรม.....	110
ภาคผนวก ก.....	115
ภาคผนวก ก.....	116

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ๑.....	124
ภาคผนวก ๒.....	133
ภาคผนวก ๓.....	162
ภาคผนวก ๔.....	204
ประวัติย่อของผู้เขียน.....	214

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตารางปริมาณการใช้บทเรียนออนไลน์ (Online learning).....	21
2 บทบาทนักศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาในการกิจด้านการเรียนการสอน.....	47
3 บทบาทนักศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาในการกิจด้านการวิจัย.....	49
4 บทบาทนักศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาในการกิจด้านการบริการวิชาการ แก่สังคม.....	50
5 บทบาทนักศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาในการกิจด้านการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม.....	51
6 บทบาทนักศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาในการกิจด้านการบริหาร.....	52
7 วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน.....	56
8 ตัวอย่างการใช้วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) กับการจัดกิจกรรมหรือโครงการนักศึกษา 57	
9 นักศึกษาจะซื้อของใช้ภายในบ้านตามวงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) ของกิจกรรม การซื้อของ.....	59
10 แบบแผนการทดลอง.....	81
11 ตารางวิเคราะห์และสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนว คณตรรศน์นิชีม ISMART.....	82
12 แผนการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ.....	84
13 ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน.....	91
14 ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 ท่าน.....	93
15 ผลการทำแบบทดสอบวัดความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ ของการทดลองครั้งที่ 2.....	94
16 ผลการวิเคราะห์หาแนวโน้มประสิทธิภาพรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพตาม วัตถุประสงค์.....	95
17 ผลการทำแบบทดสอบวัดความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ ของการทดลองครั้งที่ 3.....	96
18 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19 ผลการเปรียบเทียบความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพก่อนและหลังใช้ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ.....	98
20 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีด่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ.....	98
21 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายชื่อ แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรม ที่ 1: รู้จักกับวงจร PDCA โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน.....	125
22 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายชื่อ แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรม ที่ 2: PDCA กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน.....	126
23 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายชื่อ แบบทดสอบก่อนฝึกอบรม และหลังฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน.....	127
24 ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ หน่วยฝึกอบรมที่ 1: รู้จักกับวงจร PDCA โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน.....	129
25 ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ หน่วยฝึกอบรมที่ 2: PDCA กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน.....	130
26 ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ ก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน.....	131
27 ผลการวิเคราะห์หาค่าความซื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน...	132

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 กรอบการดำเนินการวิจัย.....	70
3 การนำเข้าสู่การฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ.....	206
4 ชี้แจงวัตถุประสงค์และแผนการฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ.....	206
5 แบบทดสอบก่อนฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ.....	206
6 คะแนนของแบบทดสอบก่อนฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ.....	207
7 เนื้อหาหน่วยฝึกอบรมที่ 1 และแบบทดสอบ.....	207
8 คะแนนของแบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 1.....	208
9 เนื้อหาหน่วยฝึกอบรมที่ 2.....	208
10 แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 2.....	208
11 คะแนนของแบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 2.....	209
12 นักศึกษาแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมการจัดโครงการจิตอาสา.....	209
13 แบบทดสอบหลังฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ.....	210
14 คะแนนแบบทดสอบหลังฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ.....	210
15 การปรึกษา/ พูดคุยกันเกี่ยวกับการจัดการโครงการ.....	210
16 นักศึกษานำภาพการจัดกิจกรรมมานำเสนอ.....	211
17 การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการฝึกอบรมและการจัดการโครงการ.....	211
18 การฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ.....	212
19 การจัดโครงการนักศึกษารุ่นใหม่ ใส่ใจแยกยะ.....	213
20 การจัดโครงการ Com จิตอาสาพัฒนาห้องเรียนและอาคารเรียน.....	213
21 การจัดโครงการโรงอาหารสีขาว.....	213

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางกระแสแรงศรัทธาในการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน นำไปสู่นโยบายการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานรัฐธรรมนูญและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547, หน้า 2) ที่ได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ว่า “การศึกษานั้นเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญของงานของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม” ดังนั้น เทคโนโลยีการศึกษา จึงมีความสำคัญยิ่ง โดยครอบคลุมถึงการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ทั้งการฝึก และการอบรม ไม่เพียงแต่การจัดการศึกษาในระบบเท่านั้น และในโลกของเทคโนโลยีการสื่อสาร ไร้พรมแดนเทคโนโลยีการศึกษามีบทบาทอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลตามเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ที่ด้องการสร้างโอกาสให้คนไทยทุกคนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ให้ก้าวทันโลกยุคข้อมูลข่าวสารและวิทยาการสมัยใหม่ มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ให้ทุกองค์กรและทุกส่วนในสังคมมีความใส่ใจและพร้อมที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ (สำนักงานเลขานุการศึกษา, 2553, หน้า 10) เทคโนโลยีในยุคปัจจุบันได้รับผลกระทบจากการพัฒนาประสิทธิภาพของเทคโนโลยีในยุค Web 2.0 ซึ่งเป็นยุคที่มีการใช้งานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในลักษณะที่มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง ในรูปแบบของการมีปฏิสัมพันธ์ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยผู้ใช้สามารถมีส่วนร่วมในการแบ่งปันข้อมูลดิจิทัลทั้งภาพถ่าย ภาพนิ่ง วิดีโอ รวมทั้งสื่อประสมในรูปแบบที่หลากหลาย นำไปสู่กระบวนการคิดต่อสื่อสาร และการเรียนรู้ร่วมกันที่สะควรรวดเร็ว ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในเทคโนโลยีการศึกษาได้ในทุกรูปแบบ ได้แก่ การศึกษาทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (e-Learning) การเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social media) การจัดการเรียนการสอนผสมผสานแบบยิดหยุ่น (HyFlex learning) การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended learning/ Hybrid learning) และการฝึกอบรมแบบผสมผสาน (Blended training/ Hybrid training) เป็นต้น

การฝึกอบรมแบบผสมผสาน (Blended training) จึงเป็นเทคโนโลยีการศึกษารูปแบบหนึ่งที่นำมาประยุกต์ใช้ในการฝึกอบรม โดยเป็นการผสมผสานการฝึกอบรมแบบเชิงปฏิบัติ กับการฝึกอบรมแบบออนไลน์ ผ่านสื่อสารสนเทศเพื่อการสื่อสารในสัดส่วนกิจกรรมออนไลน์ระหว่าง 30-79% (Sloan, 2009: online) ซึ่งเน้นผู้เข้าอบรมเป็นสำคัญ อีกทั้งยังเป็นการสร้างบรรยากาศแห่ง

การเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีการปฏิสัมพันธ์ (Interactive) อย่างสมบูรณ์แบบที่เหมาะสมกับสังคม การเรียนรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Social network) โดยเป็นการนำเอารูปแบบกิจกรรม การฝึกอบรมในห้องฝึกอบรมแบบปกติ (Traditional classroom) มาผสมผสานกับรูปแบบกิจกรรม การฝึกอบรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (e-Learning) ในด้วยหลากหลายรูปแบบ ตามความต้องการ เช่น การสนทนาออนไลน์ (Chat), กระดานอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic board) เป็นต้น และการสื่อสารแบบต่างเวลา (Asynchronous mode) เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์, บล็อก (Blog) เป็นต้น (Diaz and Brown, 2010, p. 4 อ้างใน อุทธิศ บำรุงชีพ, 2556 หน้า 364) ซึ่ง การฝึกอบรมแบบผสมผสานดังกล่าว เมื่อมีการออกแบบกิจกรรมการฝึกอบรมโดยผ่าน กระบวนการคัววิธีระบบ เพื่อพัฒนาผู้เข้าอบรมให้เกิดทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มุ่งเน้น การเรียนรู้ด้วยการคิด การลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง (Training by doing) โดยมีระยะเวลาของ การอบรมที่ไม่มาก โดยมีกิจกรรมการฝึกอบรมผ่านสื่อผสมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (e-Training) และกิจกรรมการฝึกอบรมกับวิทยากรผู้ให้ความรู้แบบเผชิญหน้า (Face to face) ตลอดจนการประเมินผลการฝึกอบรม จึงเรียกวิธีการฝึกอบรมแบบผสมผสานดังกล่าวว่า “ชุดฝึกอบรม แบบผสมผสาน (Blended training package)”

ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน นั้นประกอบด้วย แผนขั้นตอนการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ และสื่อประเมินในรูปแบบที่หลากหลาย โดยเป็นการนำเอารูปแบบที่ดีของกระบวนการฝึกอบรม 2 ลักษณะ ได้แก่ การฝึกอบรมผ่านเครื่องมือบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่ผู้เข้าอบรมสามารถเข้าถึง เนื้อหาของการฝึกอบรมได้ทุกที่ ทุกเวลา (Any where any time) ด้วยอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อสาร ได้แก่ สมาร์ทโฟน (Smart phone) แท็บเล็ต (Tablet) เน็ตบุ๊ค (Netbook) โน๊ตบุ๊ค (Notebook) เป็นต้น รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้า ซึ่งข้อดีของชุดฝึกอบรมแบบ ผสมผสาน ได้แก่ ผู้เข้าอบรมมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (Participation) ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) คือ วิธีการที่ให้ผู้เข้าอบรมเข้าถึงหน่วยฝึกอบรมได้ง่ายเมื่อมีความต้องการเรียนรู้ทุก ทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีของผู้เข้าอบรมแต่ละคน ซึ่งชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานนั้น ผู้เข้าอบรมต้องรู้จักการนำตนเอง และการออกแบบชุดฝึกอบรมนั้นสามารถถูกติดตามได้ผู้เข้าอบรม สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรม ดังงานวิจัยของ จิรพล ระวังการ (2555, หน้า 57) ซึ่งได้พัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานเรื่อง การบริการของอาสาสมัครองค์การพิพิธภัณฑ์ วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ผลปรากฏว่า ทักษะการบริการของผู้เข้าอบรมหลังเข้ารับการฝึกอบรมด้วยชุด ฝึกอบรมแบบผสมผสานเรื่อง การบริการของอาสาสมัครองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ สูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า

ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานถ้าได้รับการออกแบบที่ดีก็จะส่งผลดีต่อผู้เข้าอบรม ซึ่งยุทธวิธีหนึ่งที่น่าสนใจในการออกแบบชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานนั้นคือ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างชื่นงาน หรือคอนสตรัคชันนิซึม (Constructionism)

ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเป็นทฤษฎีการศึกษาที่มีพื้นฐานแนวคิดให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติ (Learning by doing) ภายใต้สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเน้นความกับผู้เข้าอบรม โดยวิทยากรจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกและสร้างบรรยายในการเรียนรู้ที่ดี ตลอดจนผู้เข้าอบรมสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสร้างสรรค์ผลงานของมาเป็นชื่นงาน ที่เป็นรูปธรรมซึ่งจะเกิดการเรียนรู้ (อุทิศ บำรุงชีพ, 2551, หน้า 71) ทฤษฎีนี้มีจุดเด่น คือ ผู้เข้าอบรม นั้นสามารถรับโอกาสที่จะเรียนรู้ความสามารถเรียนรู้ และสร้างประสบการณ์ด้วยด้วยผู้เข้าอบรมเอง ได้ฝึกปฏิบัติ แก่ปัญหาและพัฒนาตนเอง รวมทั้งสามารถจุดประกายความคิดจากปัญหาสู่ความคิดสร้างสรรค์ของมาทางปัญญาด้วยการสรุปองค์ความรู้และสร้างผลผลิตของความรู้นั้นด้วยสื่อและเทคโนโลยีที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถเชื่อมโยงไปสู่ความรู้อันแท้จริงของผู้เข้าอบรมในทุกระดับชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับอุดมศึกษาที่สามารถนำชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิด คอนสตรัคชันนิซึมมาพัฒนานักศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ ดังนั้นการจัดการการศึกษาในทุกระดับนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นตัวชี้วัดและตรวจสอบและประเมินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552-2559 ซึ่งได้กำหนดคุณมุ่งหมายและหลักการสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาเดิมแห่งได้กำหนดให้นักศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับ การประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เป็นสถาบันอุดมศึกษานั่นที่ผลิตบัณฑิตและมีกิจกรรมการประกันคุณภาพโดยได้กำหนดประกาศเรื่อง การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2556 โดยกำหนดให้นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ ต้องเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งทางมหาวิทยาลัยได้จัดโครงการดังกล่าวเพื่อให้นักศึกษาเกิดความรู้ ทักษะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และการจัดการ โครงการตามวาระ ควบคุณคุณภาพ (PDCA) เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของทางมหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณี โดยมีเป้าหมายให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางความที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดให้นักศึกษามีความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในด้าน การจัดโครงการซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ซึ่งรูปแบบการให้ความรู้ของโครงการนี้จะใช้วิธีการบรรยาย ประกอบการทำกิจกรรมกลุ่ม ใน

การให้ความรู้ของได้เกิดปัญหา คือ นักศึกษาทั้งหมดของมหาวิทยาลัยไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ และมีผลให้นักศึกษางานกลุ่มไม่ผ่านกิจกรรม รวมทั้งกิจกรรมการฝึกอบรมดังกล่าวประสบปัญหา ได้แก่ งบประมาณที่มีจำกัด ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ บางส่วนติดตามการบรรยายไม่ทัน เนื่องจากมีความเดกดันทางด้านสติปัญญา ศักยภาพในการรับรู้ที่แตกต่างกัน จึงมีผลทำให้การรับความรู้ของนักศึกษาไม่เท่ากัน นักศึกษาที่ไม่รู้เรื่องจะเกิดการเบื่อหน่าย จึงจำเป็นต้องใช้สื่อเข้ามาช่วยในการให้ความรู้ ซึ่งก็เป็นการขยายโอกาสให้กับนักศึกษาที่ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการนี้ได้ (กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2556) ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงนำคุณสมบัติที่ดีของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่นมาออกแบบชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน ให้มีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการแก้ปัญหาการฝึกอบรมดังกล่าวให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีความรู้การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ได้จริง

จากการสำรวจความคุ้มค่าดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้วิจัยเลือกความสำคัญของ การดำเนินการศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยได้นำความรู้ความสามารถทักษะกระบวนการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาบูรณาการควบคู่กับกระบวนการฝึกอบรม ตามแนวทางของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่น เพื่อฝึกทักษะ และกระตุ้นให้ผู้เข้าอบรมแสดงความรู้ รวมทั้งสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง อันจะนำไปสู่การพัฒนา สื่อที่ทันสมัยเร้าความสนใจผู้เข้าอบรม เป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ และยังเป็นการช่วยให้ผู้เข้าอบรมได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีส่วนร่วมผสมผสานกับการสร้าง โครงการที่เป็นรูปธรรมตามเป้าหมายของการจัดโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ ที่มีประสิทธิภาพสมดังเจตนารมณ์ของการประกันคุณภาพการศึกษาที่ยั่งยืนสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อเสริมสร้าง ความรู้การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ให้มี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E1/E2=85/85$
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพก่อนและหลัง อบรมด้วยชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนั้นนิชั่น เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สมมติฐานของการวิจัย

- ผู้เข้าอบรมเมื่อได้รับการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนั้นนิชั่น มีความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
- ผู้เข้าอบรม มีความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนั้นนิชั่น เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับมากขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

- ได้ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนั้นนิชั่น เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
- ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนั้นนิชั่น เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในครั้งนี้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพเพิ่มมากขึ้น
- ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนั้นนิชั่น เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน เรื่องอื่นอีกด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 2,644 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 45 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลาย

ขั้นตอน (Multistage random sampling) คือ ครั้งที่หนึ่งจับสลากรถเลือกคน ครั้งที่สองจับสลากรถเลือกสาขาวิชา ครั้งที่สามจับสลากรถเลือกห้องเรียน ครั้งที่สี่จับสลากรถเลือกนักศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1: กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน เพื่อประเมินประสิทธิภาพเบื้องต้น โดยสังเกตและสัมภาษณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงเพื่อใช้ในการทดลองครั้งต่อไป

กลุ่มที่ 2: กลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน เพื่อหาแนวโน้มประสิทธิภาพรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพตามวัตถุประสงค์ โดยทดลองให้กลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม เพื่อนำมาหาประสิทธิภาพ (E1) และเมื่อกลุ่มตัวอย่าง ฝึกอบรมแล้วให้กลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรมเพื่อนำมาหาประสิทธิภาพ (E2)

กลุ่มที่ 3: กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ ที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E1/E2=85/85$ และเปรียบเทียบความรู้ ก่อนและหลังการฝึกอบรม ตลอดจนศึกษาความพึงพอใจหลังใช้ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน

3. การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนี้ ต้องดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1. การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนี้ ต้องดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

หน่วยฝึกอบรมที่ 1 รู้จักกับวงจร PDCA

1.1 วงจร PDCA คืออะไร

1.2 โครงสร้างของวงจร PDCA

1.3 วงจร PDCA เชิงปฏิบัติ

หน่วยฝึกอบรมที่ 2 PDCA กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน

2.1 ตัวอย่างการใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) กับการจัดกิจกรรมหรือโครงการนักศึกษา

2.2 ตัวอย่างการใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) กับการใช้ในชีวิตประจำวัน

2.3 แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

4. ตัวบทศึกษา

4.1 ตัวแปรต้น คือ ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนี้ เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีประสิทธิภาพ

4.2 ตัวแปรตาม คือ ความรู้การจัดการโครงการตามวงจรคุณภาพ และความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน หมายถึง สื่อประกอบการฝึกอบรมที่มีการออกแบบ
แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมด้วยวิธีระบบ โดยการผสมผสานกันระหว่างกิจกรรมการฝึกอบรม
แบบเพชญหน้าระหว่างวิทยากรและผู้เข้าอบรมในห้องฝึกอบรม (Traditional classroom) 60
เปอร์เซ็นต์ กับกิจกรรมการฝึกอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (e-Training) 40 เปอร์เซ็นต์ รวมทั้ง
ระบบการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในลักษณะการสื่อสารแบบประสานเวลา
(Synchronous mode) ได้แก่ การสนทนาออนไลน์ (Chat) กระดานอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic
board) เป็นต้น และการสื่อสารแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous mode) ได้แก่ จดหมาย^{อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)} บล็อก (Blog) และสื่อสังคมออนไลน์ด้วยโปรแกรม Edmodo โดยมีสาระที่
เน้นฝึกการจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม (Constructionism) หมายถึง กรอบแนวคิดในการเรียนรู้ที่
ผู้เข้าอบรมเป็นผู้สร้างความรู้โดยการลงมือปฏิบัติตัวบูรณาการ จากการทำกิจกรรม ทำแบบฝึกหัด
และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองขึ้น โดยการผสมผสานระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ซึ่งวิทยากร
ฝึกอบรมเป็นผู้ออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นกันเอง ผู้เข้าอบรมมีทางเลือก
และมีโครงงานนำเสนออย่างเป็นรูปธรรม ในเรื่องการจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ
จากชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานที่ผู้จัดสร้างขึ้น
3. การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ หมายถึง กระบวนการวงจร PDCA
(Plan-Do-Check-Act) ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การกระทำ (Do) การตรวจสอบ (Check)
และการแสดงผล (Act) โดยเป็นกระบวนการคุณภาพพื้นฐานที่ต้องการสร้างให้นักศึกษาที่สำเร็จ
การศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องทราบและสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดทำ
โครงการ
4. โปรแกรม Edmodo คือ รูปแบบการให้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่สร้างขึ้นโดย
ไม่มีลิขสิทธิ์ เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้ในการฝึกอบรมการจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ
ซึ่งมีระบบรักษาความปลอดภัย สามารถติดต่อสื่อสาร ทำงานร่วมกัน แบ่งปันเนื้อหา สามารถเข้าถึง
การบ้าน และประกาศข่าวสารต่าง ๆ สำหรับผู้เข้าอบรมและวิทยากรในการจัดอบรม
5. นักศึกษาระดับปริญญาตรี หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
6. ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดคอนสตรัคชันนิซึม เพื่อ^{เสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี}
หมายถึง ผลการฝึกอบรม โดยหากความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่าง

ฝึกอบรม กับคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรม ซึ่งวัดโดยใช้แบบทดสอบที่ผู้จัดสร้างขึ้นและได้ผ่านการหาประสิทธิภาพแล้ว โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยและนำผลที่ได้มาเบริร์ยบทีบทaha ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ E1/E2=85/85 ซึ่งเกณฑ์ 85/85 พิจารณาจากสาระของ การเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวางแผนรวมคุณภาพที่เน้นพุทธิพิสัย จึงได้กำหนดเกณฑ์ดังกล่าว โดยการคำนวณจากค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ได้แก่

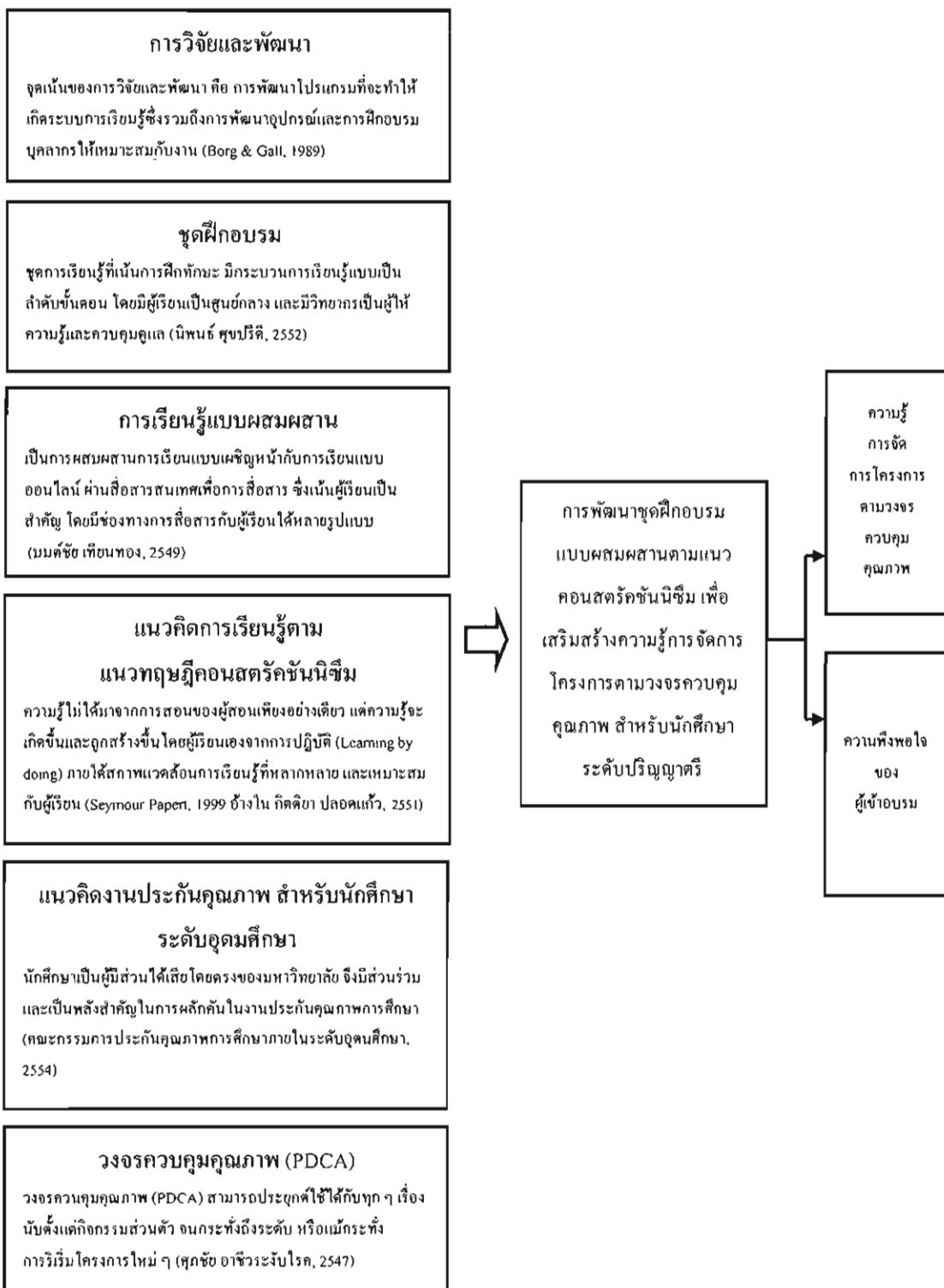
E1=85 ตัวแรก หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนของผู้เข้าอบรม ที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรมของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน

E2=85 ตัวหลัง หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนของผู้เข้าอบรม ที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรมของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน

7. ความรู้การจัดการ โครงการตามวางแผนรวมคุณภาพ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในการจัดการ โครงการตามวางแผนรวมคุณภาพ ของผู้เข้าอบรมผ่านชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดอนสรัคชันนิชีน เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวางแผนรวมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

8. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของผู้เข้าอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน ตามแนวคิดอนสรัคชันนิชีน เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวางแผนรวมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรม และด้านสื่อประกอบการฝึกอบรม โดยวัดระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง “การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดศตรคชั้นนิชั่ม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา
  - 1.1 ความหมายของการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา
  - 1.2 การดำเนินการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา
2. ชุดฝึกอบรม
  - 2.1 ความหมายของชุดฝึกอบรม
  - 2.2 ความสำคัญของชุดฝึกอบรม
  - 2.3 องค์ประกอบของชุดฝึกอบรม
  - 2.4 วัตถุประสงค์เพื่อการออกแบบชุดฝึกอบรม
  - 2.5 ประเภทของชุดฝึกอบรม
3. การเรียนรู้แบบผสมผสาน
  - 3.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบผสมผสาน
  - 3.2 รูปแบบของการเรียนรู้แบบผสมผสาน
  - 3.3 องค์ประกอบการเรียนรู้แบบผสมผสาน
  - 3.4 บทบาทของผู้เรียนและผู้สอนในการเรียนรู้แบบผสมผสาน
4. Edmodo
  - 4.1 ความหมายของ Edmodo
  - 4.2 คุณสมบัติของ Edmodo
5. ทฤษฎีコンศตรคชั้นนิชั่ม
  - 5.1 ที่มาของทฤษฎีコンศตรคชั้นนิชั่ม
  - 5.2 ความหมายของทฤษฎีコンศตรคชั้นนิชั่ม
  - 5.3 หลักการทฤษฎีコンศตรคชั้นนิชั่ม
  - 5.4 แนวคิดการสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนตามแนวทางของทฤษฎีコンศตรคชั้นนิชั่ม
- 5.5 ศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศตามแนวทางของทฤษฎีコンศตรคชั้นนิชั่ม

- 5.6 การเรียนการสอนตามแนวทางของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่ม
- 5.7 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนตามแนวทางของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่ม
- 5.8 ผลที่ได้รับจากการเรียนตามแนวทางของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่ม
- 6. การประกันคุณภาพการศึกษา
  - 6.1 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา
  - 6.2 บทบาทของนักศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษา
- 7. วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA)
  - 7.1 วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA)
  - 7.2 โครงสร้างของวงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA)
  - 7.3 วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) เชิงปฏิบัติ
  - 7.4 ตัวอย่างการใช้งานวงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) กับการจัดกิจกรรมหรือโครงการนักศึกษา
- 7.5 ตัวอย่างการใช้งานวงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) กับการใช้ในชีวิตประจำวัน
- 8. แนวคิดเรื่องความพึงพอใจ
  - 8.1 ความหมายของความพึงพอใจ
  - 8.2 การวัดความพึงพอใจ
- 9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 9.1 งานวิจัยในประเทศไทย
  - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ
- 10. สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา

การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา (Educational research and development) เป็นการวิจัยรูปแบบหนึ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้จริงให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงต่อข้อดีให้การจัดการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งรายละเอียดของการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษามีดังนี้

1. ความหมายของการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา

การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา (Educational research and development) เป็นการวิจัยประเภทหนึ่งซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ว่าดังนี้

เบรื่อง กุมุท (2519, หน้า 2) กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา หมายถึง การวิจัยซึ่งเกิดจากความพยายามที่จะสร้างสรรค์ผลิตผลและกระบวนการบางสิ่งบางอย่าง ตามหลักการเฉพาะและตามระเบียบวิธีการวิจัยที่สามารถรับรองคุณภาพและประสิทธิภาพของผลิตผลและกระบวนการเมื่อนำผลนั้นไปใช้ ซึ่งรูปแบบการวิจัยและพัฒนาเป็นการแก้ปัญหาทางด้านการศึกษา บางประการ ซึ่งผู้วิจัยจะต้องการออกแบบ สร้างสรรค์ และพัฒนาผลผลิตด้วยการทดลอง ประเมินผล และป้อนข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงผลผลิตนั้นให้พัฒนาขึ้นทั้งด้านคุณภาพและประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

Borg & Gall (1989, p. 782) ได้ให้ความหมายของการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาว่า เป็นกระบวนการพัฒนาและนำมาร่วมกัน ซึ่งเหตุผลของผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา โดยผลิตภัณฑ์นี้จะไม่ได้หมายถึงเฉพาะตำรา พิล์มสไลด์ หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์เท่านั้น แต่ยังหมายถึงวิธีการ และโปรแกรมการศึกษา จุดเน้นของการวิจัยและพัฒนา คือ การพัฒนาโปรแกรมที่จะทำให้เกิดระบบการเรียนรู้ซึ่งรวมถึงการพัฒนาอุปกรณ์และการฝึกอบรมบุคลากรให้เหมาะสมสมกับงาน

Gay (1976, p. 8) ได้กล่าวถึงการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาไว้ว่า เป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับใช้ในโรงเรียน ซึ่งจากผลิตภัณฑ์จากการวิจัยและพัฒนาจะหมายรวมถึงวัสดุ อุปกรณ์ของครุภัณฑ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนรู้ การกำหนดวัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม สื่อการสอนและระบบการจัดการ การวิจัยและพัฒนาจะครอบคลุมถึงการกำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ ลักษณะของผู้เรียน และระยะเวลาในการใช้ผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ที่พัฒนา จากการวิจัยและพัฒนาจะพัฒนาตามความต้องการเฉพาะและขึ้นอยู่กับรายละเอียดที่ต้องการ

สรุปที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยขอสรุปความหมายของการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา (Educational research and development) หมายถึง กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน ทั้งวัสดุอุปกรณ์ วิธีการ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาโดยปัญหาหนึ่งอย่าง เป็นระบบโดยมีการทดลองและปรับปรุง เพื่อให้ผลงานนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามเกณฑ์ที่กำหนดและใช้ประโยชน์ต่อไป

2. การดำเนินการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา

ในการดำเนินการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษามีขั้นตอนที่สำคัญ 10 ขั้นตอน (Borg & Gall, 1989, p. 784-785) ดังนี้

1. กำหนดผลผลิตทางการศึกษาที่จะทำการศึกษาที่จะทำการพัฒนา (Product selection) เป็นการกำหนดให้ชัดเจนว่าจะดำเนินการวิจัยและพัฒนาผลผลิตทางการศึกษาสิ่งใดลักษณะ รายละเอียดและวัตถุประสงค์ของการใช้ในการเลือกกำหนดผลผลิตทางการศึกษาที่จะวิจัยและพัฒนามี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1.1 ตรงกับความต้องการที่จำเป็นหรือไม่

1.2 ความก้าวหน้าทางวิชาการมีเพียงพอในการที่จะพัฒนาผลผลิตที่กำหนดหรือไม่

1.3 บุคลากรที่มีอยู่มีทักษะความรู้ และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการวิจัยและพัฒนา นั้นหรือไม่

1.4 ผลผลิตนี้จะพัฒนาขึ้นตามเวลาอันสมควรได้หรือไม่

2. รวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Research and information collecting) เป็นการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัย การสังเกตภาคสนามซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ผลผลิตการศึกษาที่กำหนด ถ้ามีความจำเป็นผู้ทำการวิจัยและพัฒนาอาจต้องทำการศึกษาวิจัยขนาดเล็กเพื่อค้นหาคำตอบ ซึ่งงานวิจัยและทฤษฎีที่มีอยู่ไม่สามารถตอบได้ ก่อนเริ่มทำการพัฒนาต่อไป

3. วางแผนการวิจัยและพัฒนา (Planning) การวางแผนการวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้ผลผลิต การกำหนดงบประมาณ ทรัพยากรและระยะเวลาที่ใช้ และพิจารณาผลลัพธ์ที่ได้มาจากการผลผลิตอย่างรอบคอบ

4. พัฒนารูปแบบขั้นตอนของผลผลิต (Develop preliminary form of product)

ในขั้นตอนการพัฒนารูปแบบนี้ จะเป็นขั้นตอนการวางแผนการออกแบบ และดำเนินการสร้าง ผลิตภัณฑ์ตามขั้นตอนที่วางไว้ เช่น ถ้าเป็นโครงการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระดับสั้น จะต้องออกแบบหลักสูตร เตรียมวัสดุ หลักสูตร คู่มือฝึกอบรม เอกสารในการฝึกอบรม และเครื่องมือการประเมินผล

5. ทดลองหรือทดสอบผลผลิตครั้งที่ 1 (Preliminary field testing) โดยการนำเอาผลผลิต ที่ออกแบบและจัดเตรียมไว้ในขั้นที่ 4 ไปทดลองใช้เพื่อทดสอบหาคุณภาพของผลผลิต โดยทดสอบ 1-3 โรงเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเด็ก 6-12 คน ประเมินผลโดยการใช้แบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์

6. ปรับปรุงผลผลิตครั้งที่ 1 (Main product revision) นำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 5 มาพิจารณาปรับปรุง

7. ทดสอบหรือทดสอบผลผลิตครั้งที่ 2 (Main field testing) ขึ้นนี้นำผลผลิตที่ปรับปรุงไปทดสอบเพื่อทดสอบคุณภาพผลผลิตตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนจำนวน 5-10 โรงเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 30-100 คน ทำการประเมินผลเชิงประมาณโดยการใช้ Pre-test กับ Pro-test นำผลไปเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของการใช้ผลผลิต อาจมีกลุ่มควบคุมการทดลองด้วยก็ได้

8. ทดสอบหรือทดสอบครั้งที่ 2 (Operating product revision) นำข้อมูลและผลจากการทดลองใช้จากขั้นที่ 7 มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข หากมีข้อบกพร่อง

9. ผลผลิตครั้งที่ 3 (Operational field testing) ขึ้นนี้นำผลผลิตที่ปรับปรุงไปทดสอบเพื่อทดสอบคุณภาพของการใช้งานผลผลิต โดยใช้ตามลำพังในโรงเรียนจำนวน 5-10 โรงเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 40-200 คน ประเมินผลโดยการใช้แบบทดสอบ การสังเกตและสัมภาษณ์ และรวบรวมข้อมูลความวิเคราะห์

10. ปรับปรุงผลผลิตครั้งที่ 3 (Final product revision) นำข้อมูลจากการทดลองครั้งที่ 9 มาพิจารณาปรับปรุงเพื่อผลิตและเผยแพร่ต่อไป

จากขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษานั้นแสดงให้เห็นว่ามีการศึกษา ทดลอง ปรับปรุง คิดค้นพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีขั้นตอนจำนวน 10 ขั้นตอน โดยในขั้นตอนสุดท้ายมี การเผยแพร่เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

สรุป การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา คือ กระบวนการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น อุปกรณ์การฝึกอบรม อุปกรณ์การเรียน สื่อที่ใช้ในการเรียน การสอน เป็นต้น มีวิธีดำเนินการวิจัยและพัฒนา ตามขั้นตอน โดยเริ่มจากการกำหนดผลิตภัณฑ์ที่จะทำการศึกษา รวบรวมข้อมูลและงานวิจัย วางแผนวิจัยและพัฒนา ทดลองปรับปรุงแก้ไขและทดลองผลิตภัณฑ์จนมีประสิทธิภาพและนำไปเผยแพร่ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ในการการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดสอนสตรัคชันนิชีน เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวัจกรรมควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาวิเคราะห์ปัญหา หลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน ตามแนวคิดสอนสตรัคชันนิชีน
3. ดำเนินการออกแบบและสร้างชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน
4. ทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ โดยการทดลอง และปรับปรุงเพื่อให้ได้ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดสอนสตรัคชันนิชีนให้มีประสิทธิภาพ โดย
  - 4.1 การทดลองครั้งที่ 1: ทดลองกับผู้เข้าอบรม ได้มาจาก การสุ่มแบบหลายขั้นตอน คือ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 3 คน เพื่อประเมินประสิทธิภาพเบื้องต้น โดยสังเกตและสัมภาษณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงเพื่อใช้ในการทดลองครั้งต่อไป

4.2 การทดลองครั้งที่ 2: ทดลองกับผู้เข้าอบรม ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน คือ นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 12 คน เพื่อหา แนวโน้มประสิทธิภาพรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพตามวัตถุประสงค์ โดยทดลองให้ผู้เข้าอบรม ทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรมเพื่อนำมาหาประสิทธิภาพ (E1) และเมื่อผู้เข้าอบรมฝึกอบรม แล้วให้ผู้เข้าอบรมทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรมเพื่อนำมาหาประสิทธิภาพ (E2)

4.3 การทดลองครั้งที่ 3: ทดลองกับผู้เข้าอบรม ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 30 คน เพื่อหา ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ ที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E1/E2=85/ 85 และเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม ตลอดจนศึกษาความพึงพอใจ หลังใช้ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน

5. ประเมินก่อนและหลังการฝึกอบรม และศึกษาความพึงพอใจ

6. สรุปผลและเผยแพร่ผลการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา

ชุดฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรมเป็นสื่อประสบที่มีการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน โดยมีความมุ่ง หมายเพื่อให้เกิดความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในระยะเวลาอันจำกัด ซึ่งรายละเอียดของชุดฝึกอบรมมี รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความหมายของชุดฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาบุคลากร นักวิชาการกล่าวถึงความหมาย ของชุดฝึกอบรมไว้ดังนี้

นิพนธ์ ศุขบรดี (2552, หน้า 152) ได้กล่าวว่า ชุดฝึกอบรม (Training package) หมายถึง การจัดการด้านทรัพยากรอย่างเป็นระบบ เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ด้วยการคิดและลงมือ ทำควบคุมเอง ใช้ทฤษฎีการรับสารของ บี.เอฟ. สกินเนอร์ (B. F. Skinner) มีการใช้สื่อประสบเป็น หลัก

ชุมนาด พงศ์นพัตน์ (2526, หน้า 11) ได้กล่าวว่า ชุดฝึกอบรม (Training package) หมายถึง ชุดฝึกทักษะในการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีวิทยากรเป็นผู้ควบคุมและให้ความรู้ด้วย สื่อแบบประสบ มีกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากง่ายไปยากและใช้ระยะเวลา ในการเรียนรู้สั้น ๆ เน้นทักษะการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี

สรุปได้ว่า ชุดฝึกอบรม (Training package) หมายถึง ชุดการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะ ด้านใดด้านหนึ่ง มีกระบวนการเรียนรู้แบบเป็นลำดับขั้นตอน โดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และ

มีวิทยากรเป็นผู้ให้ความรู้และควบคุมดูแล

2. ความสำคัญของชุดฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรมนี้เป็นการวางแผนอย่างมีระบบในการให้ความรู้ซึ่งสอดคล้องในการจัดกิจกรรม ซึ่งจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องความสำคัญของชุดฝึกอบรมมีนักการศึกษาได้ให้รายละเอียดดังนี้

ศิริพรณ สายวงศ์ และสมประสงค์ วิทยาเกียรติ (2534, หน้า 705) กล่าวว่า ชุดฝึกอบรม มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อผู้ให้การฝึกอบรมและผู้เข้ารับการฝึกอบรมดังนี้

1. ชุดฝึกอบรมจะมีคุณภาพด้านการฝึกอบรมและผู้เข้ารับการฝึกอบรมดังนี้
การฝึกอบรม

2. ชุดฝึกอบรมประกอบด้วยสื่อ เอกสารและอุปกรณ์ประกอบการฝึกอบรมรวมทั้ง แหล่งข้อมูลที่วิทยากรอาจจะต้องนำไปศึกษาเพิ่มเติม ทำให้ผู้ให้การฝึกอบรมไม่ต้องเสียเวลาในการเตรียมการฝึกอบรม

3. ประหยัดเวลาในการเตรียมการฝึกอบรม เนื่องจากชุดฝึกอบรมได้เตรียมทุกสิ่งทุกอย่าง ดังกล่าวข้างต้นแล้ว

4. มีความมั่นใจในการดำเนินการฝึกอบรม เพราะทราบขั้นตอนต่างๆ อย่างชัดเจนและมีสื่ออุปกรณ์ประกอบการฝึกอบรม ไว้อย่างพร้อมเพรียงแล้ว

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2537, หน้า 153) ได้รวบรวมความสำคัญของชุดฝึกอบรมไว้ดังนี้

1. ผู้ให้การฝึกอบรมลดเวลาเตรียมการฝึกอบรม โดยเฉพาะการฝึกอบรมหลายรุ่น ผู้ให้การฝึกอบรมสามารถปรับปรุงชุดฝึกอบรมโดยไม่ต้องผลิตใหม่

2. ระบบการฝึกอบรมมีมาตรฐานเพื่อผู้ให้การฝึกอบรมต่างใช้ชุดฝึกอบรมประเภทเดียวกัน

3. มาตรฐานและการวัดประเมินผลการฝึกอบรมเป็นมาตรฐานเดียวกัน

4. ส่งเสริมให้เกิดเครื่องช่วยการฝึกอบรม

5. ผู้รับการฝึกอบรมมีโอกาสสรับประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์ใกล้เคียงจากชุดฝึกอบรมสื่อประสาน

6. ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการฝึกอบรม

7. เปิดยนบทบาทผู้ให้การฝึกอบรมจากผู้บรรยายมาเป็นผู้แนะนำและเสนอแนวทางแก้ปัญหาในการฝึกอบรมและจัดกิจกรรม

8. ประหยัดทรัพยากรเพื่อสื่อต่างๆ จำนวนมากจะนำไปใช้ได้หลายครั้ง

9. ส่งเสริมให้ผู้ให้การฝึกอบรมเป็นผู้จัดการอย่างเป็นระบบ

สรุปได้ว่า ชุดฝึกอบรมมีประโยชน์และความสำคัญช่วยพัฒนากิจกรรมการฝึกอบรมอย่างมีระบบ และระบุขั้นตอนตามที่กำหนดไว้

3. องค์ประกอบของชุดฝึกอบรม

องค์ประกอบที่สำคัญของชุดฝึกอบรม นักวิชาการ ได้กล่าวถึงไว้ดังนี้

นิพนธ์ ศุขบริดิ (2552, หน้า 154) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของชุดฝึกอบรมที่ได้รับการพัฒนาแล้วจะต้องประกอบไปด้วย คู่มือการฝึกอบรม สื่อ กิจกรรม และการประเมินผล การฝึกอบรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. คู่มือการฝึกอบรม โดยชุดฝึกอบรมที่ดีจะต้องมีคู่มือบอกวิธีการใช้งาน เพื่อใช้ในการศึกษาขั้นตอนและวิธีการฝึกอบรม รวมถึงแผนการฝึกอบรม ซึ่งมีวัตถุประสงค์การฝึกอบรมเป็นเป้าหมายหลัก และบังรวมถึงการเตรียมการในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และเทคนิคการฝึกอบรม เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

2. สื่อในชุดฝึกอบรม เป็นองค์ประกอบที่ใช้เป็นเครื่องมือในการฝึกอบรม เพื่อช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรม ได้เรียนรู้และได้รับประสบการณ์จริงใกล้เคียงกัน และทำให้การฝึกอบรมมี趣ปัจจุบันสูง

3. กิจกรรมในชุดฝึกอบรม เป็นองค์ประกอบของชุดฝึกอบรม ซึ่งบรรจุสื่อและวิธีการเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ดำเนินกิจกรรมของชุดฝึกอบรมนั้น ๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดฝึกอบรม

4. การประเมินในชุดฝึกอบรม เป็นองค์ประกอบในชุดฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และการประเมินชุดฝึกอบรม ซึ่งต้องมีเครื่องมือและวิธีการในการประเมิน ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า ในชุดฝึกอบรมจะต้องมีองค์ประกอบแบ่งได้ดังนี้ คู่มือการฝึกอบรม สื่อ ประกอบการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล

4. วัตถุประสงค์เพื่อการออกแบบชุดฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาบุคลากร นักวิชาการกล่าวถึงวัตถุประสงค์เพื่อการออกแบบชุดฝึกอบรมไว้ดังนี้

นิพนธ์ ศุขบริดิ (2552, หน้า 160) ได้กล่าวว่า การกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการออกแบบชุดฝึกอบรม คือ การตั้งเป้าหมายในการฝึกอบรม โดยจะต้องกระทำไปพร้อม ๆ กับการออกแบบ โครงสร้างชุดฝึกอบรม การสร้างสื่อและวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจจะไม่มีในสถานที่ฝึกอบรมจริง และการออกแบบต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ท่านนั้น

สรุปได้ว่า การพัฒนาชุดฝึกอบรมนั้น ควรมีการออกแบบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ที่ต้องการจะศึกษา และการออกแบบสื่อต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

5. ประเภทของชุดฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรม มีลักษณะการจัดได้หลายลักษณะแตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์

ศิริพรณ สายวงศ์ และ สมประสงค์ วิทยาเกียรติ (2534, หน้า 674-675) ได้แบ่งประเภท ของชุดฝึกอบรมออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดัง

1. ชุดฝึกอบรมเสริมกิจกรรมการฝึกอบรม ชุดฝึกอบรมที่เสริมสร้างกิจกรรม

การฝึกอบรมนั้นผู้ให้การฝึกอบรมอาจจะจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ได้ในสองลักษณะ คือ การใช้สื่อ ของชุดฝึกอบรมบางส่วนมาประกอบคำบรรยายหรือประกอบกิจกรรมการฝึกอบรม และอีก ประการหนึ่งคือผู้ให้การฝึกอบรมจะจัดกิจกรรมฝึกอบรมตามชุดฝึกอบรมนั้น โดยมีผู้ให้ การฝึกอบรมเป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือผู้ดำเนินการ มิใช่เป็นแต่เพียงผู้บรรยายเท่านั้น

2. ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เป็นชุดฝึกอบรมที่ผู้อบรมสามารถที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองและ ช่วยในการฝึกอบรมให้แก่คนจำนวนมาก ๆ ได้ เพราะในการฝึกอบรมแต่ละครั้งจำเป็นต้องใช้ ทรัพยากรในการจัดทั้งบุคคล งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้การฝึกอบรมทำได้น้อยครั้ง จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่ได้มาก ชุดฝึกอบรมประเภทนี้จึงจัดทำขึ้นในรูปของสื่อที่สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ เนื้อหา ความรู้ กำลังทรัพยากรที่มีอยู่ และความสะดวกในการส่งสื่อไปสู่ผู้รับ การฝึกอบรม และสถานที่ซึ่งผู้รับการฝึกอบรมจะศึกษาหาความรู้ ชุดฝึกอบรมศึกษาด้วยตนเอง อาจจะเป็นชุดฝึกอบรมในรูปของ スタイル ประกอบเสียง ชุดฝึกอบรมวิดีทัศน์ เทปเสียง ชุดฝึกอบรม แบบเรียนสำเร็จรูป ชุดฝึกอบรมโมเดล เป็นต้น

จิรพล ระวังการ (2555, หน้า 10) ได้แบ่งเป็นประเภทของชุดการฝึกอบรมไว้ 2 ประเภท ใหญ่ ๆ ดัง

ประเภทที่ 1 ชุดการฝึกอบรมสำหรับเสริมกิจกรรมการฝึกอบรมนั้น ผู้ให้การฝึกอบรม อาจจะจัดกิจกรรมการฝึกอบรมได้ 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 การใช้สื่อของชุดการฝึกอบรม บางส่วนมาประกอบการบรรยาย หรือ ประกอบกิจกรรมการฝึกอบรม

ลักษณะที่ 2 ผู้ให้การฝึกอบรมจะจัดกิจกรรมการฝึกอบรมตามชุดการฝึกนั้น โดยมี ผู้ให้การฝึกอบรม เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) หรือ ผู้ดำเนินการ (Organizer) มิใช่เป็นแต่ เพียงผู้บรรยายเท่านั้น

ประเภทที่ 2 ชุดฝึกอบรมเสริมกิจกรรมการฝึกที่มีใช้กันอยู่โดยทั่วไป ได้แก่ ชุด การฝึกอบรมที่เป็นเอกสาร สิ่งพิมพ์ ชุดการฝึกอบรมที่เป็นスタイル ประกอบเสียง ชุดการฝึกอบรม

วิธีทัศน์ เทปเสียง ชุดฝึกอบรมระยะสั้น เป็นต้น

เนื่องจากชุดฝึกอบรม เป็นสื่อประสมประเภทหนึ่งที่มีความสมบูรณ์ในตัว จึงทำให้ผู้ให้การฝึกอบรมสามารถนำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ให้เป็นที่น่าสนใจ สนุกและไม่เบื่อหน่าย โดยวิทยากรในการฝึกอบรมนั้นสามารถนำไปใช้ได้หลายคณิตาณแผนในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมที่กำหนดไว้

การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบสมมตานตามแนวคิดสอนสร้างสรรค์นิชึ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ การจัดการโครงการตามจังหวัดคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นชุดฝึกอบรมประเภท ชุดการฝึกอบรมสำหรับเสริมกิจกรรมการฝึกอบรม คือ มีการใช้สื่อของชุดการฝึกอบรม บางส่วนมาประกอบการบรรยาย การทำกิจกรรมการฝึกอบรม และผู้ฝึกอบรมจัดกิจกรรม การฝึกอบรมตามแผนการฝึกอบรม โดยมีผู้ฝึกอบรม เป็นผู้อ่านข้อความสะคลาน มิใช่เป็นแต่เพียงผู้บรรยายเท่านั้น

การเรียนรู้แบบสมมตาน

การเรียนรู้แบบสมมตาน เป็นเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการระหว่างโภคภานานา เทคนิค วิธีการ 2 วิธีการมาพัฒนา กัน สามารถทำได้ดังนี้

1. ความหมายของการเรียนรู้แบบสมมตาน

การเรียนรู้แบบสมมตาน เป็นรูปแบบหนึ่งในการให้ความรู้ นักวิชาการกล่าวถึง ความหมายของการเรียนรู้แบบสมมตาน ไว้ว่า ดังนี้

มนต์ชัย เทียนทอง (2549, หน้า 48) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบสมมตาน (Blended learning) ไว้ว่า คือการบูรณาการระหว่างการเรียนแบบผสมผสานกับการเรียนแบบออนไลน์ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นช่องทางในการส่งผ่านความรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

อุทิศ บำรุงชีพ (2556, หน้า 364) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบสมมตาน ไว้ว่า เป็นการเรียนรู้ที่มีการปฏิสัมพันธ์อย่างสมบูรณ์แบบที่เหมาะสมกับสังคมการเรียนรู้บนเครือข่าย อินเทอร์เน็ต โดยเป็นการนำเอารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ มาพัฒนา กับรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในลักษณะการสื่อสารแบบประสานเวลา เช่น การสนทนากลุ่ม ไลน์ กระดานอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น และการสื่อสารแบบต่างเวลา เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ บล็อก เป็นต้น

Curtis (2006, p. 5) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended learning) ไว้ว่า คือการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า (Face to face) กับการเรียนรู้ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อ เทคโนโลยีการสื่อสาร

Macdonald (2008, p. 2) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended learning) ไว้ว่า คือรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ระหว่างการเรียนรู้แบบออนไลน์กับการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า โดยมีช่องทางการสื่อสารกับผู้เรียน ได้หลายรูปแบบ เช่น แบบช่องทางเดียวและแบบสองทาง

Graham (2012) ได้สรุปนิยามของการเรียนแบบผสมผสาน ไว้ว่า เป็นระบบการเรียน การสอนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนแบบเผชิญหน้ากับการสอนผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จะเห็นได้ว่า การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended learning) เป็นการผสมผสานการเรียนแบบเผชิญหน้ากับการเรียนแบบออนไลน์ ผ่านสื่อสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีช่องทางการสื่อสารกับผู้เรียน ได้หลายรูปแบบ

2. รูปแบบของการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การเรียนรู้แบบผสมผสานมีหลากหลายวิธี เพื่อให้ผู้เรียน ได้มีการเรียนรู้ที่หลากหลายและ เพื่อให้ผู้เรียน ได้พัฒนาเต็มศักยภาพ ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและเกิดทักษะด้าน การปฏิบัติแบบผสมผสาน

สำหรับขั้นตอนการออกแบบการเรียนรู้ของ Beijing Normal University (BNU) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลักดังนี้ (จิรพล ระวังการ, 2555, หน้า 12)

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ (Pre-analysis) เป็นขั้นตอนแรกของ การออกแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน ประกอบการพิจารณาข้อมูลทั่ว ๆ ไป ได้แก่ การวิเคราะห์ คุณสมบัติของผู้เรียน การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของ การเรียนรู้แบบผสมผสานผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนแรก จะเป็นรายงานผลที่จะนำไปใช้ในขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการออกแบบกิจกรรมและการออกแบบวัสดุการเรียนรู้ (Design of activity and resources) เป็นขั้นตอนแรกมาออกแบบกิจกรรมและวัสดุการเรียนรู้ ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ส่วนย่อย ๆ ได้แก่

ส่วนย่อย 1 การออกแบบภาพรวมของการเรียนรู้แบบผสมผสาน ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยเรียน กลยุทธ์การนำส่งบทเรียนในการเรียนรู้แบบผสมผสาน และ ส่วนสนับสนุนการเรียนรู้แบบผสมผสาน

ส่วนย่อย 2 การออกแบบกิจกรรมแต่ละหน่วยเรียนประกอบด้วย นิยาม ผลการกระทำของผู้เรียน กิจกรรมในแต่ละวัตถุประสงค์ การจัดกลุ่มของกิจกรรมทั้งหมด และ

การประเมินผลในแต่ละหน่วยเรียน

ส่วนย่อย 3 การออกแบบและพัฒนาวัสดุการเรียนรู้ ประกอบด้วย การเลือกสรรเนื้อหาสาระ การพัฒนากรณีต่าง ๆ และการนำเสนอผลการออกแบบและการพัฒนาผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 จะเป็นรายละเอียดของการออกแบบที่เรียนในแต่ละส่วน

Driscoll (2002, หน้า 16) เสนอแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มี 4 แนวคิด คือ
แนวคิด 1 การจัดการเรียนการสอนแบบเพชญหน้า (Face to face) ร่วมกับการจัดการเรียนผ่านบทเรียนออนไลน์ (e-Learning)

แนวคิด 2 การผสมผสานทฤษฎีการสอน (Mix theories of learning) ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ก่อรุณพุทธิกรรมนิยม (Behaviorism) ทฤษฎีการเรียนรู้ก่อรุณพุทธิปัญญา (Cognitivism) และทฤษฎีการเรียนรู้ก่อรุณสอนสร้างคิดวิสดิ์ (Constructivism) เป็นการผสมผสานระบบการเรียนรู้ (Learning system)

แนวคิด 3 การผสมผสานการใช้สื่อด้วยกัน เพื่อการเรียนรู้ (Multimedia)

แนวคิด 4 การผสมผสานกันระหว่างการเรียนการสอนและการทำงานเข้าด้วยกัน

Sloan (2009, Online) กล่าวถึงสัดส่วนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน การนำบทเรียนออนไลน์มาใช้มีปริมาณแตกต่างกันเราเรียนวิธีการจัดการเรียนการสอนไม่เหมือนกัน ตารางที่ 1 ตารางปริมาณการใช้บทเรียนออนไลน์ (Online learning)

ปริมาณการใช้บทเรียนออนไลน์	ความหมาย
0%	สอนแบบปกติ (Tradition)
1-29%	นำมาช่วยเสริมการเรียนรู้ (Web facilitation)
30-79%	นำมาผสมก่อนกัน (Blended learning)
80%Up	การเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online learning)

มนต์ชัย เพิ่บทอง (2549, หน้า 49) ได้กล่าวถึง รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานไว้ 4 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 แบบหลอมรวม (Infusion) เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่หลอมรวมเอารายวิชาเข็นงัน ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน มารวมเป็นกลุ่มวิชา โดยไม่ได้แยกเป็นรายวิชาใดวิชาหนึ่ง ผู้เรียนจะได้รับเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กัน ทำให้เกิดความคิดรวบยอดที่กว้าง ไกลและลึกซึ้ง

รูปแบบที่ 2 แบบคู่ขนาน (Paralel) เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีผู้สอนต่างสาขาวิชา กัน มาช่วยกันออกแบบการสอน และการทำกิจกรรมร่วมกัน แต่ดำเนินการต่างกัน ทำให้

ผู้เรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายวิชาที่ประสานกลมกลืนกันอย่างลงตัว ก่อเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

รูปแบบที่ 3 แบบสาขาวิชาการ (Multidisciplinary) เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่คล้ายกับรูปแบบคู่ขนาน แต่แตกต่างตรงที่สอนในสาขาวิชาจะออกแบบให้ผู้เรียนทำโครงการงานร่วมกันโดยการเขื่อมโยงสาขาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่มีมาประยุกต์ใช้ด้วยกันได้อย่างกลมกลืน

รูปแบบที่ 4 แบบข้ามวิชาการ (Trans-disciplinary) เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ผู้สอนหลาย ๆ คนร่วมกันทำแผนการเรียนรู้ เพื่อจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนเพียงกลุ่มเดียว

Oliver & Trigwell (2005, p. 17-26) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานไว้ 4 ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 การผสมผสานเทคโนโลยีการเรียนการสอนจากการเรียนผ่านเว็บ (Web-Based instruction) ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ลักษณะที่ 2 การผสมผสานในรูปแบบหรือวิธีการที่เน้นเชิงวิชาการในการสร้างผลผลิตทางการเรียนรู้ให้สูงขึ้น โดยปราศจากเทคโนโลยีเพื่อการสอนอื่น ๆ เข้ามาช่วย

ลักษณะที่ 3 การผสมผสานรูปแบบวิธีการทางเทคโนโลยีทางการสอนผ่านหลักสูตรเฉพาะและ/หรือการฝึกอบรม

ลักษณะที่ 4 การผสมผสานเทคโนโลยีการสอนเข้ากับงานปกติ หรือการเรียนตามปกติที่กระทำอยู่

Horn and Staker (2011, p. 17) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานไว้ว่า สามารถจำแนกถึงคุณลักษณะในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานหรือ Blended learning สำหรับผู้เรียนในระดับ K-12 ได้เป็น 6 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 Face to face driver เป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติที่มีการเรียนแบบเผชิญหน้าระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนในชั้นเรียน โดยการเรียนรู้แบบออนไลน์ในแต่ละเรื่องหรือแต่ละประเด็นที่กำหนดในหลักสูตรของการเรียนรู้แต่ละครั้ง

รูปแบบที่ 2 Rotation เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบเวียนตามหลักสูตรเนื้อหาในตารางที่กำหนดของการสอนปกติในชั้นเรียนภายใต้สถานการณ์ที่มีความหลากหลายและเป็นไปตามอัตราการเรียนของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ

รูปแบบที่ 3 Flex เป็นลักษณะการเรียนแบบผสมผสานที่มีความยืดหยุ่นในการปรับใช้ ภายใต้สถานการณ์ที่ต่างกันที่ครุภารณ์จัดให้กับผู้เรียนในการเรียนรู้ทางภาษาอังกฤษแบบทั้งการเรียนแบบ tutoring หรือการเรียนแบบกลุ่มเล็กตามกลุ่มสนใจ เป็นต้น

รูปแบบที่ 4 Online lab เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่เน้นการเรียนในห้องเรียนออนไลน์ภายใต้สภาพการณ์ของการใช้ห้องปฏิบัติการทางเทคโนโลยีสารสนเทศเดิม รูปแบบโดยครุและผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้คุยควบคุมให้ความช่วยเหลือทางการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

รูปแบบที่ 5 Self blended เป็นรูปแบบของการเรียนแบบผสมผสานด้วยตัวของผู้เรียนเอง ตามประเด็นหรือหลักสูตรกำหนด ลักษณะดังกว่านี้ ส่วนใหญ่เป็นการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา หรือมหาวิทยาลัยที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลทางการเรียนระหว่างกันหรือระหว่างสถาบัน ลักษณะ ดังกล่าวจะมีโปรแกรมควบคุมหลัก

รูปแบบที่ 6 Online driver เป็นลักษณะการเรียนแบบผสมผสานที่เต็มรูปแบบโดยมี การเรียนแบบออนไลน์ทั้งผู้เรียนและผู้สอนจากหลักสูตรที่กำหนด เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และ สารสนเทศ จะมีบทบาทค่อนข้างสูงต่อกระบวนการขับเคลื่อนในรูปแบบดังกล่าวนี้

สรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended learning) สามารถแบ่งได้หลากหลาย รูปแบบ ขึ้นอยู่กับการนำไปใช้ตามลักษณะของผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์เป็น เป้าหมาย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกรูปแบบที่ 1 Face to face driver (Horn and Staker, 2011, p. 17) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติที่มีการเรียนแบบเพชิญหน้าระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ในชั้นเรียนโดยการเรียนรู้แบบออนไลน์ในแต่ละเรื่องหรือแต่ละประเด็นที่กำหนดในหลักสูตรของ การเรียนรู้เดลล์ครั้ง

3. องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การเรียนรู้แบบผสมผสานมีองค์ประกอบที่หลากหลาย นักวิชาการได้กล่าวถึงไว้ดังนี้ มนต์ชัย เทียนทอง (2549, หน้า 55-61) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบ ผสมผสานไว้ว่ามีองค์ประกอบหลักอยู่ 2 ประเภท ด้วยกัน คือ

ประเภทของฟ์ไลน์ (Off line group) คือ การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเพียงลำพัง แค่คนเดียวไม่ได้ เชื่อมโยงกับผู้อื่น สามารถแบ่งได้ 6 ลักษณะ ได้แก่ การเรียนรู้จากสถานที่ทำงาน การเรียนรู้จาก การสอนแบบเพชิญหน้า การเรียนรู้แบบชั้นเรียน การเรียนรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ และการเรียนรู้จากสื่อ กระจายเสียง

ประเภทออนไลน์ (Online group) คือการเรียนรู้ที่เกิดร่วมกันหลาย ๆ คน ทั้งผู้เรียนและ ผู้สอน โดยต้องเชื่อมกับเครือข่ายอินเตอร์เน็ต แบ่งได้ 6 ลักษณะดังนี้คือ การเรียนรู้แบบออนไลน์ การสอนเสริมแบบใช้อิเล็กทรอนิกส์ การเรียนรู้แบบร่วมมือ การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

การเรียนรู้บนเว็บ และการเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์แบบพกพา

Carmam (2005, p. 22) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสาน “ไว้ว่า ประกอบไปด้วยสิ่งบ่งชี้สำคัญที่บ่งบอกถึงสภาพของการเรียนแบบ Blended learning ได้ 5 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจุบัน (Live events) เป็นลักษณะของการเรียนรู้ที่เรียกว่า การเรียนแบบประสานเวลา (Synchronous) จากเหตุการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนในช่วงเวลาเดียวกัน เช่น เหตุการณ์ในการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่เรียกว่า ห้องเรียนเสมือน (Virtual classroom)

ประการที่ 2 การเรียนเนื้อหาแบบออนไลน์ (Online content) เป็นลักษณะการเรียนที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามสภาพความพร้อมหรืออัตราการเรียนรู้ของแต่ละคน (Self-paced learning) รูปแบบการเรียน เช่น การเรียนแบบสื่อปฏิสัมพันธ์ (Interactive) การเรียนจาก การสืบค้น (Internet-based) หรือการฝึกอบรมจากสื่อ CD-ROM เป็นต้น

ประการที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรู้ (Collaboration) เป็นสภาพการณ์ทางการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถสื่อสารข้อมูลร่วมกันกับผู้อื่นจากระบบสื่อออนไลน์ เช่น e-mail, Chat, Blogs เป็นต้น

ประการที่ 4 การวัดและประเมินผล (Assessment) การเรียนลักษณะดังกล่าวต้องมี การประเมินผลความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระยะนับตั้งแต่การประเมินผลก่อนเรียน (Pre-assessment) การประเมินระหว่างเรียน (Self-paced evaluation) และการประเมินผลหลังเรียน (Post-assessment) เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ให้ดีขึ้นต่อไป

ประการที่ 5 วัสดุประกอบการอ้างอิง (Reference materials) การเรียนหรือการสร้างงาน ในการเรียนรู้แบบผสมผสานนั้นต้องมีการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์จากการศึกษาค้นคว้า และ อ้างอิงจากหลากหลายแหล่งข้อมูลเพื่อเพิ่มคุณภาพทางการเรียนให้สูงขึ้น ลักษณะดังกล่าวเนี้ยอาจเป็น ลักษณะของการสืบค้นข้อมูลในระบบ Search engine จาก PDA, PDF Downloads เหล่านี้เป็นต้น

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended learning) นั้นจะต้องประกอบไปด้วย สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนในช่วงเวลาเดียวกันมีเนื้อหาแบบออนไลน์ (Online content) ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองแบบ สื่อปฏิสัมพันธ์ที่ผู้เรียนสามารถสื่อสารข้อมูลร่วมกันกับผู้อื่นจากระบบสื่อออนไลน์ ซึ่งต้อง มีการประเมินผลความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระยะนับตั้งแต่ก่อนเรียน (Pre-assessment) ระหว่างเรียน (Self-paced learning) และติดตามผลหลังเรียน (Post-assessment) เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและการพัฒนาการเรียนรู้ให้ดีขึ้น

4. บทบาทของผู้เรียนและผู้สอนในการเรียนรู้แบบผสมผสาน

บทบาทของผู้เรียนและผู้สอนในการเรียนรู้แบบผสมผสานนั้นมีลักษณะที่ต่างจาก การสอนปกติ ดังนี้ (อุทิศ บำรุงชีพ, 2556, หน้า 367-369)

บทบาทของผู้สอน

1. บทบาทของผู้สอนในสภาพแวดล้อมของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ต่างไป จากการเรียนการสอนที่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นฐานแบบเดิมรูป เพราะว่าการเรียนการสอนแบบ ผสมผสานยังคงมีการสอนโดยผู้สอนแบบเชิงหน้าอ้อมค้อม ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะได้พบกับผู้สอนแบบ เชิงหน้า แต่ผู้สอนจะต้องเตรียมหลักการพื้นฐานโดยสรุป และวิธีการใช้โปรแกรมการศึกษา รวมทั้ง สื่อและเทคโนโลยีการศึกษาไว้ให้กับผู้เรียน

2. บทบาทของผู้สอนของกิจกรรมการเรียนการสอนต่างไปจากการเรียนในชั้นเรียนปกติ ที่ผู้สอนทำหน้าที่สอนเนื้อหาส่วนใหญ่ให้กับผู้เรียน ส่วนการสอนในแบบการผสมผสานนี้ ผู้สอนมี บทบาทเป็นผู้ฝึก และเป็นผู้สนับสนุนอยู่ตลอดจนความสะอาด โดยทำหน้าที่สนับสนุนผู้เรียน ให้เรียนรู้ด้วยตนเอง

3. ผู้สอนนั้นต้องเข้าช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อแก้ปัญหาร่วมทั้งจัดสถานการณ์หรือกิจกรรม ให้

4. ผู้สอนต้องปรับทัศนคติของตนเอง ให้เป็นทัศนคติเชิงบวกในการสร้างแนวทาง การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีสติและคำนึงถึงความรู้สึกของผู้เรียน รับฟังความคิดเห็นของ ผู้เรียน ตลอดจนปฏิบัติตามเป็นด้วยอย่างแก่ผู้เรียน รวมทั้งให้ความรักความเมตตาแก่ผู้เรียนทุกคน เท่าเทียมกัน

5. ผู้สอนต้องออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกัน และเรียนรู้จากกิจกรรม โดยสร้างสรรค์โครงงาน หรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ตลอดจนกระตุ้นให้ผู้เรียน ได้พิจารณาไตรตรองบททวนสิ่งที่ตนเรียนรู้ไปแล้ว ว่าได้เรียนรู้อะไรบ้าง โดยบันทึกผ่านสื่อสังคม ออนไลน์

บทบาทของผู้เรียน

1. ผู้เรียนต้องมีทักษะในการดำเนินเอง กล่าวคือ พฤติกรรมของผู้เรียนนั้นต้องมีความ พร้อมในการเรียนรู้จากระบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ซึ่งประกอบด้วย การเปิดใจใน การรับประสบการณ์จากการเรียนรู้ มีแนวคิดในการพัฒนาตนเอง มีทักษะในการฝึกด้วยตนเอง เห็นคุณค่าต่อกิจกรรมการเรียนการสอน เรียนรู้อย่างมีเป้าหมายเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์

2. มีความตื่นตัวในการเรียนรู้ ด้วยการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้บน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต และแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้อื่น ๆ ที่จะสามารถช่วยพัฒนาการเรียนรู้

3. ໄຟເຣີນຮູ້ໄດ້ທຸກເວລາ ທຸກສະຖານທີ່ ກລ່າວຄືອ ຜູ້ເຣີນນັ້ນມີບທນາທທີ່ຈະຕົ້ງສນໃຈຂວາງວາຍ
ໃນການສຶກຍາຫາຄວາມຮູ້ໄດ້ຕົລອດເວລາ ແລະຕ່ອນເຝື່ອໄດ້ທຸກສະຖານທີ່ທີ່ມີສັງຄູາມຄົງຂ່າຍອິນເທຼອຣເນື້ຕ
4. ມີຄວາມອ່ອນນົມ ພຣ້ອມຮັບພັງຄວາມຄົດເຫັນແລະມີສັນນາຄາຮະເຄາຮຜູ້ສອນທີ່ໄດ້
ຂໍ້ເສນອແນະ ແລະຄອບໜ່ວຍເຫຼືອຢໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການຈັດກິຈຈະນ
5. ຜູ້ເຣີນຕ້ອງມີທັກຍະໃນການວິເຄາະໜ້າ ສັງເຄາະໜ້າ ແລະປະປະເມີນ ຂໍ້ມູນສາຮສະນາເທິກ
ແຫລ່ງທຽບພາກການເຮີນຮູ້ບັນເຄື່ອຂ່າຍອິນເທຼອຣເນື້ຕຈັກກິຈຈະນທີ່ໄດ້ຮັບນອບໝາຍ
ຄຸນສົມບັດທີ່ດີຂອງການເຮີນການສອນແບບຜົນຜານ
  1. ສາມາຮັດເຮີນຮູ້ດ້ວຍຕົນເອງດາມສັກຍາກົມ
  2. ສ່າງເສີມການສ້າງອອກຄົວຄວາມຮູ້ດ້ວຍຕົນເອງ ຄວາມຮັບຜົດຂອບ ແລະການທຳງານຮ່ວມກັບຜູ້ອື່ນ
  3. ສາມາຮັດແທຣກກິຈຈະນການເຮີນການສອນທີ່ເນັ້ນໃຫ້ເກີດກະບວນການແລກປັບປຸງເຮີນຮູ້
ແລະກະບວນການຄົດໂດຍໃຫ້ສັກຍາກົມຂອງຄົງຂ່າຍອິນເທຼອຣເນື້ຕ
  4. ເປັນການສ້າງປົງສັນພັນຮູ້ໃນການສ້ອສາຮແບບສອງທາງກັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກິຈຈະນການເຮີນ
ການສອນໄດ້ເປັນຍ່າງດີ
  5. ການເຮີນການສອນແບບຜົນຜານນີ້ຂ່າຍໃຫ້ຜູ້ເຣີນສາມາຮັດບັນກັບໄປທັນທວນເນື້ອຫາ
ເດີມໄດ້ ແລະແສວງຫາຄວາມຮູ້ດ້ວຍຄົນເອງໄດ້ຕາມທີ່ຕ້ອງການ
  6. ສາມາຮັດນຳລັກຍົມທີ່ດີຂອງການເຮີນການສອນແບບເພີ່ມມັນຕົງໃຫ້ຜູ້ເຣີນສາມາຮັດເຂົ້າສົ່ງກິຈຈະນການເຮີນ
ການສອນໄດ້ຍ່າງສມນູຽນ
  7. ສາມາຮັດເພີ່ມຊ່ອງທາງການສ້ອສາຮເພື່ອການເຮີນຮູ້ທີ່ທາກຫລາຍດອບສນອງຄວາມແດກຕ່າງ
ຮະຫວ່າງນູ້ຄົດ
  8. ສາມາຮັດເສີມສ້າງແຮງຈູງໃຈໃນການເຮີນຮູ້ນູ້ຮ່າງການເຂົ້າກັບການໃໝ່ເທັກໂນໂລຢີ
ສາຮສະນາເທິກແລະການສ້ອສາຮ
  9. ຂ່າຍໃຫ້ການເຮີນການສອນນັ້ນມີຄວາມຍື້ນຍື້ນສາມາດປັບປຸງໃຫ້ຜູ້ເຣີນໄດ້ເຮີນຮູ້ຕາມຄວາມ
ເໜາະສມ່ກັບການເຮີນແບບເພີ່ມມັນຕົງໃຫ້ຜູ້ເຣີນສາມາຮັດເຂົ້າສົ່ງກິຈຈະນການເຮີນ
ການສອນອື່ນດີ່ນີ້

ສຽງການເຮີນການສອນແບບຜົນຜານນີ້ເປັນແນວທາງຂອງການໃຫ້ຄຸນສົມບັດທີ່ດີຂອງ
ການເຮີນແບບເພີ່ມມັນຕົງ ແລະການເຮີນການສອນແບບອອນໄລນ໌ ມາພົນຜານກັນໂດຍທີ່ນຸ່ງແນ້ນໃຫ້
ຜູ້ເຣີນມີປົງສັນພັນຮູ້ກັບກິຈຈະນການເຮີນການສອນຍ່າງນີ້ສ່ວນຮ່ວມ ຜ່ານຜູ້ເຣີນສາມາຮັດເຮີນຮູ້ເຕັ້ນຕາມ
ສັກຍາກົມຕາມບັນຫຼວງຂອງກິຈຈະນການທີ່ແຕກຕ່າງຮະຫວ່າງການເຮີນການສອນແບບເພີ່ມມັນຕົງ ແລະການເຮີນ
ພ່ານອອນໄລນ໌ ໂດຍທີ່ຜູ້ເຣີນນັ້ນຕ້ອງມີຄວາມຮັບຜົດຂອບ ນຳຕົກເອງ ໃໄຮ້ ແລະເປີດໄກກວ້າງທີ່ຈະເຮີນຮູ້

ร่วมกัน ตลอดจนแบ่งเวลาในการเรียนรู้ตามขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบผสมผสานซึ่งเป็นเทคโนโลยีการศึกษาที่มีการบูรณาการการเรียนรู้แบบเชิงยุทธ์และการเรียนออนไลน์ ผู้วัยรุ่นสามารถเข้ามาร่วมกันและร่วมกันเรียนรู้แบบผสมผสานซึ่งได้แก่ สื่อประกอบการฝึกอบรมที่มีการออกแบบแผนการจัดกิจกรรม การฝึกอบรมด้วยวิธีระบบโดยการผสมผสานกันระหว่างกิจกรรมการฝึกอบรมแบบเชิงยุทธ์ ระหว่างวิทยากรและผู้เข้าอบรมในห้องฝึกอบรม (Traditional classroom) 60 เปอร์เซ็นต์ กับกิจกรรมการฝึกอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (e-Training) 40 เปอร์เซ็นต์ รวมทั้งระบบการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในลักษณะการสื่อสารแบบประสานเวลา (Synchronous mode) ได้แก่ การสนทนาออนไลน์ (chat) กระดานอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic board) เป็นต้น และการสื่อสารแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous mode) ได้แก่ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) บล็อก (Blog) และสื่อสังคมออนไลน์ด้วยโปรแกรม Edmodo โดยมีสาระที่เน้นฝึกการจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

Edmodo

Edmodo เป็นวัตถุประสงค์และเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารหนึ่งที่ตอบสนองค่าการจัดการเรียนรู้ ช่วยเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน ผนวกกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เริ่มก้าวหน้าส่งผลให้เกิดความสะดวกสบายในการจัดการเรียนรู้

1. ความหมายของ Edmodo

Edmodo เป็นเว็บ โปรแกรม (Web application) โดยมีวัตถุประสงค์รวมการศึกษาเข้ากับสังคมออนไลน์ (Social network) เพื่อตอบสนองผู้ใช้งานด้านการศึกษาและรองรับเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร และสามารถเชื่อมโยงผู้ใช้งานหลากหลายกลุ่ม เช่น ผู้เรียน ครูผู้สอน โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่ และผู้ปกครอง มีระบบรักษาความปลอดภัย สามารถติดต่อสื่อสาร ทำงานร่วมกัน แบ่งปันเนื้อหา สามารถเข้าถึงการบ้าน สมุดเกรด และประกาศข่าวต่าง ๆ เฉพาะกลุ่มตามที่ตั้งได้ (ภูวัฒน์ กีอุทยาน, 2555, หน้า 1)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องโปรแกรม Edmodo ผู้วัยรุ่นได้ว่า Edmodo คือรูปแบบการให้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่สร้างขึ้นโดยไม่มีลิขสิทธิ์ เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้ในการฝึกอบรมการจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ ซึ่งมีระบบรักษาความปลอดภัย สามารถ

ติดต่อสื่อสาร ทำงานร่วมกัน แบ่งปันเนื้อหา สามารถเข้าถึงการบ้าน และประกาศข่าวสารต่าง ๆ สำหรับผู้เข้าอบรมและวิทยากรในการจัดอบรม หรือการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ

2. คุณสมบัติของ Edmodo (ภูริวัฒน์ เกื้อท่าน, 2555, หน้า 6-21)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องโปรแกรม Edmodo มีคุณสมบัติที่ดีในการเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้ในการฝึกอบรม ดังนี้

2.1 ผู้สอนสามารถสร้างกลุ่มผู้เรียนได้

2.2 ผู้สอนสามารถแจ้งข้อความเข้าสู่ห้องเรียน (Note)

เป็นการจำลองข้อความเข้าสู่ห้องเรียน คล้ายกับครูเรียนข้อความแจ้งผู้เรียนในกระดาษคำ ผู้เรียนที่ Login เข้าสู่ห้องเรียน หรือกลุ่มเรียนทุกคน จะมองเห็นข้อความนี้ทุกคนและสามารถโพสข้อความได้ตอบครุผู้สอนได้

2.3 ผู้สอนสามารถแจ้งเตือน (Alert)

ทำหน้าที่เหมือนการส่งข้อความสั้นไปสู่ผู้เรียน เพื่อแจ้งเตือนข่าวสารต่าง ๆ สามารถส่งไปยังผู้เรียนทุกคน และเลือกส่งให้บางคนก็ได้ โดยสามารถกำหนดช่วงเวลาในการแสดงข้อความนั้นได้

2.4 ผู้สอนสามารถสั่งงาน ใบงาน และการบ้าน (Assignment)

เป็นเหมือนช่องทางสั่งงาน ใบงาน สั่งแบบฝึกหัด หรือการบ้านแก่ผู้เรียน โดยแจ้งเป็นข้อความรายละเอียด คำอธิบายลักษณะงาน มีช่องทางสำหรับสั่งงานของผู้เรียนสามารถกำหนดวันเวลาสิ้นสุดการสั่งงาน/ การบ้านได้ โดยระบบสามารถรับสั่งงานทุกประเภทไฟล์ที่เป็นดิจิตอล

2.5 ผู้สอนสามารถสร้างข้อสอบ/ แบบทดสอบ (Quiz)

ทำหน้าที่เป็นเหมือนห้องปฏิบัติการสอน สามารถสร้างแบบทดสอบมีพิมพ์ชั้นใน การคำนวณ/ ให้คะแนน จัดทำสถิติคุณภาพข้อสอบแต่ละข้อ โดยแสดงเป็นร้อยละค่าเฉลี่ย ในรูปของแผนภูมิและตัวเลข โดยแบบทดสอบสามารถสร้างใน Edmodo ได้แก่ แบบเลือกตอบ แบบถูก-ผิด แบบข้อความสั้น แบบเติมคำในช่องว่าง แบบจับคู่

2.6 ผู้เรียนสามารถสมัครเข้าเรียนใน Edmodo

2.7 ผู้เรียนสามารถส่งกล่องข้อความ ได้ตอบ/ สอบถามผู้สอน

2.8 ผู้เรียนสั่งงาน การบ้าน ไฟล์งานต่าง ๆ ที่ผู้สอนมอบหมายงานได้

2.9 ผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบหรือการสอบออนไลน์ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า Edmodo เป็นโปรแกรมเว็บแอปพลิเคชั่น (Web application) ที่มีบทบาทในการเรียนการสอนและการฝึกอบรม ซึ่งสามารถรองรับการทำงาน

ระบบปฏิบัติการของอุปกรณ์พกพา ทำให้ผู้ใช้ไม่รู้ว่าจะเป็นผู้สอนหรือผู้เรียน ตลอดจนผู้ปกครองสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้ตลอดเวลา

ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม

ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม มีการเปลี่ยนความหมายที่หลากหลาย เช่น ทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา ทฤษฎีเรียนรู้คิดเองสร้างเอง ทฤษฎีบูรณาการความรู้ ทฤษฎีสรรคนิยม วิษณุกรรมนิยม เป็นต้น ซึ่งที่นิยนใช้จะเป็นคำว่า ทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา ดังนั้นในงานวิจัยเล่นนี้จึงขอใช้คำที่นิยมใช้กัน นั่นคือ ทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา

1. ที่มาของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม

ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เป็นทฤษฎีทางการศึกษาที่พัฒนาขึ้นโดย Professor Seymour Papert แห่ง Media Lab, Massachusetts Institute of Technology (MIT), USA เป็นทฤษฎีการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเองจากการสร้างโครงงาน ชิ้นงานออกแบบเป็นรูปธรรมโดยทฤษฎีนี้มีพื้นฐานจาก 3 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 อ้างใน กิตติยา ปลดแอกก์, 2551, หน้า 22-23) ดังนี้

1.1 ประสบการณ์จากการทำงานร่วมกับ Piaget นักจิตวิทยาการเรียนรู้และนักจิตวิทยาพัฒนาการ ทำให้เกิดความคิดและการยอมรับว่าเด็กทุกคนสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีหลักสูตร

1.2 ประสบการณ์จากการเป็นอาจารย์ที่ MIT ทำให้มีโอกาสได้สัมผัสนักศึกษา คอมพิวเตอร์ และเกิดความตระหนักร่วมกับคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่มีพลังอย่างยิ่ง ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นพลังที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจคณิตศาสตร์ได้ เปรียบเสมือนกับการเรียนภาษาต่างประเทศ ภาษาไทยฯ โดยการไปอยู่ร่วมกับคนที่ใช้ภาษาหนึ่นในชีวิตประจำวัน จากประสบการณ์ดังกล่าวส่งผลให้มีการคิดค้นและพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับนำมาใช้ตามกรอบความคิดนี้

1.3 จากประสบการณ์เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก และหักษภาพของเครื่องมือทำให้พบว่าการจัดการศึกษานี้ไม่ได้นำธรรมชาติของการเรียนรู้ของผู้เรียนมาใช้ประโยชน์ แต่มุ่งเน้นไปที่การสอน การกำหนดรายวิชาไม่เวลาระบบที่แน่นอน มีการสอน มีผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ เรื่องผลักดันมาให้ความรู้สึกแก่เด็ก

นอกจากนั้น Professor Seymour Papert ยังชี้ให้เห็นว่าด้วยศักยภาพของเทคโนโลยีการศึกษาแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย และเป็นรูปแบบที่น่าจะเอื้อให้อ่านใจในการเรียนรู้ตอกไปอยู่กับตัวผู้เรียนเอง ไม่ได้ตอกอยู่กับผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว และเทคโนโลยีการศึกษาจะยังส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ทั้งกับผู้สอนและผู้เรียน ได้อย่างต่อเนื่อง

2. ความหมายของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม

ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เป็นทฤษฎีการศึกษาที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในยุคแห่งเทคโนโลยีได้เป็นอย่างดี จึงมีการนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายซึ่งได้มีนักการศึกษาได้ให้นิยามความหมายของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม ไว้ว่าดังนี้

สุชน เพ็ชรักษ์ (2544) กล่าวว่า ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เป็นทฤษฎีที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายสร้างความรู้ขึ้นด้วยตนเอง มิใช่ได้มาจากการผู้สอน และในการสร้างความรู้นั้นผู้เรียนจะต้องลงมือสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมา โดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยี ซึ่งการสร้างสิ่งที่จำต้องได้ หรือสามารถมองเห็นได้จะมีผลทำให้ผู้เรียนต้องใช้ความคิด มีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างจริงจัง

บุปผชาติ พัพพิกรณ์ (2546) กล่าวว่า ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เป็นการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยวัสดุ สื่อเทคโนโลยี บรรยายกาศและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้หรือบริบททางสังคมที่ดีซึ่งทำให้มีการสร้างความรู้นั้น โดยบรรยายกาศและสภาพแวดล้อมต้องมีความหลากหลาย (Diversity) มีทางเลือก (Choice) และมีความเป็นกันเอง (Congeniality)

พารณ อิศรเสนา ณ อุษณา (2548 ถึงใน กิตติยา ปลดปล่อย, 2551, หน้า 21) กล่าวว่า แนวคิดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ด้วยปัญญาเป็นแนวคิดทฤษฎีที่มุ่งเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ โดยผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีนั้นเกิดจากการนำเรื่องที่เด็กชอบมาให้เด็กทำ (Construct) โดยบูรณาการวิชาการและเรื่องที่ควรเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าไปร่วมใช้หลักการเรียนรู้ในลักษณะ Learn centered learning, Technology integrated for life long learning

Papert (1999 ถึงใน กิตติยา ปลดปล่อย, 2551, หน้า 22) แห่ง Media Lab, Massachusetts Institute of Technology (MIT), USA บิดาแห่งทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม ได้กล่าวว่า ความรู้เกิดจาก การสร้างขึ้นโดยตัวผู้เรียน การศึกษางบนพื้นฐานทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม จะประกอบด้วยการจัดโอกาสให้กับผู้เรียน ได้มีส่วนร่วม ซึ่งการเรียนรู้ที่ดีไม่ได้มาจากการหัวเชือกสอนต่าง ๆ มาให้ผู้สอนแต่มาจากการให้โอกาสตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ค่อนข้างแก่ผู้เรียนในการสร้างความรู้

อุทิศ บำรุงชีพ (2551, หน้า 71) กล่าวว่า ตอนสตรัคชันนิซึ่มเป็นทฤษฎีการศึกษาที่มีพื้นฐานแนวคิดให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติ (Learning by doing) ภายใต้สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน โดยผู้สอนจะเป็นผู้อำนวย ความสะดวกและสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดี ตลอดจนผู้เรียนสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสร้างสรรค์ผลงานออกแบบเป็นรูปธรรมง่ายจะเกิดการเรียนรู้

จากคำจำกัดความของนักการศึกษาห้างต้น ผู้วิจัยพอกจะสรุปได้ว่า ทฤษฎี ตอนสตรัคชันนิซึ่มเป็นทฤษฎีการศึกษาที่มีสาระสำคัญที่ว่า ความรู้ไม่ได้มาจากการสอนของผู้สอน เพียงอย่างเดียว แต่ความรู้จะเกิดขึ้นและถูกสร้างขึ้น โดยผู้เรียนเองจากการปฏิบัติ (Learning by doing) ภายใต้สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน โดยอาศัยสื่อ และเทคโนโลยีในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยผู้สอนจะเป็นผู้อยู่เบื้องหลัง

3. หลักการทฤษฎีตอนสตรัคชันนิซึ่ม

ทฤษฎีตอนสตรัคชันนิซึ่ม มีสาระสำคัญที่ว่า ความรู้ไม่ใช่มาจากการสอนของผู้สอนเพียง อย่างเดียว แต่ความรู้จะเกิดขึ้นและสร้างขึ้น โดยผู้เรียนเอง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียน ได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) นอกจากนั้นมองลึกลงไปถึงการพัฒนาการของ ผู้เรียนในการเรียนรู้ซึ่งจะมีมากกว่าการได้ลงมือปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งเท่านั้น แต่ยังรวมถึงปฏิกริยา ระหว่างความรู้ในตัวของผู้เรียนเอง ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมภายนอก หมายความว่า ผู้เรียนจะ สามารถเก็บข้อมูลจากสิ่งแวดล้อมภายนอกและเก็บเข้าไปเป็นโครงสร้างของความรู้ภายในสมอง ของตนเอง ขณะเดียวกันก็สามารถเอาความรู้ภายในที่ตนเองมืออยู่แล้วแสดงออกมาให้เข้ากับ สิ่งแวดล้อมภายนอกได้ ซึ่งจะเกิดเป็นวงจรต่อไปเรื่อยๆ ได้ คือ ผู้เรียนจะเรียนรู้เองจาก ประสบการณ์สิ่งแวดล้อมภายนอก แล้วนำข้อมูลเหล่านี้กลับเข้าไปบันทึกในสมองผสานกับ ความรู้ภายในที่มืออยู่ แล้วแสดงความรู้ออกมาสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก ดังนั้นในการลงมือปฏิบัติตัว ตนเอง (Learning by doing) จะได้ผลดีถ้าหากว่าผู้เรียนเข้าใจในตนเอง มองเห็นความสำคัญในสิ่งที่ เรียนรู้และสามารถเชื่อมโยงความรู้ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เก่า (รู้ว่าตนเองได้เรียนรู้อะไรบ้าง) และสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมา ซึ่งทั้งหมดจะอยู่ภายใต้ประสบการณ์และบรรยากาศที่ เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้นั่นเอง

ซีมาร์ พาร์เพิร์ท (Seymour Papert) ได้ให้ความเห็นว่า ทฤษฎีการศึกษาการเรียนรู้ ที่มีพื้นฐานอยู่บนกระบวนการในการสร้าง 2 กระบวนการคือ ยกระดับ (มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2548) ดังนี้

กระบวนการที่ 1 คือ ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการสร้างความรู้ใหม่ขึ้นด้วยตนเอง ไม่ใช่รับแต่ข้อมูลที่หลังให้แลเข้ามาในสมองของผู้เรียนเท่านั้น โดยความรู้จะเกิดขึ้นจากการแปลความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับ

สังเกตว่าในขณะที่เรา สนใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่อย่างตั้งใจเราจะไม่คลายความพยายาม เราจะคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหานั้นจนได้

กระบวนการที่ 2 คือ กระบวนการเรียนรู้ซึ่มประสิทธิภาพมากที่สุด หากกระบวนการนี้มีความหมายกับผู้เรียนคนนั้น

การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ถ้าต้องมีการปฏิบัติจริง หรือลงมือทำด้วยตนเอง (Learning by doing) ได้มีส่วนร่วมในการสร้างที่มีความหมายกับตนเอง ทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงพสมพسانความรู้ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้ที่มีอยู่เดิมและสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมา การลงมือทำด้วยตนเองโดยการได้ทำสิ่งที่ตนเองชอบหรือสนใจ ซึ่งในขณะที่ทำสิ่งที่ตนเองสนใจหรือชอบก็จะได้ความรู้จากการที่ทำไปพร้อม ๆ กัน

จากสาระสำคัญดังกล่าว จะเห็นว่ามีสาระสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่ม กล่าวคือ เราได้เรียนรู้โดยการลงมือทำด้วยตนเอง (Learning by doing) เราทำสิ่งที่เราสนใจอย่างทำและทำในสิ่งที่เราเป็นผู้คิดเองว่าจะทำอะไร (ไม่มีโครงร่างคับ) ในขณะที่ทำเราจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นความรู้ไปพร้อม ๆ กัน

เราได้จัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางที่เหมาะสมของเราเอง เราเกิดความใส่ใจกับงานของเรา เกิดความสุขในการทำงาน เกิดความภาคภูมิใจเมื่อทำสำเร็จในการทำสิ่งต่าง ๆ ที่เราคิดเอง แม้บางครั้งเมื่อเกิดปัญหาขึ้นเราก็จะพยายามหาวิธีการแก้ไขปัญหาตามแนวทางที่เราถนัดและเป็นแนวทางที่เหมาะสมกับตัวเราเอง สังเกตว่าในขณะที่เราสนใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่อย่างตั้งใจเราจะไม่คลายความพยายาม เราจะคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหานั้นจนได้

ลักษณะการเรียนรู้อย่างมีความสุขนี้ผู้สอนหลายคนอภากิจให้เกิดขึ้น แต่กระบวนการนี้จะเกิดขึ้นได้อย่างไร และมีวิธีการอย่างไร ปัญหาพบว่าการเรียนการสอนตามแบบทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่ม อยู่ภายใต้เงื่อนไข 3 ประการ ดังนี้

1. ผู้เรียนได้ลงมือประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง (ได้สร้างงาน) ตามความสนใจ ตามความชอบหรือความถนัดของแต่ละบุคคล
2. ผู้เรียนได้อิญในบรรยายคำและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ดี มีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลาย (Many choice) และเหมาะสมสำหรับการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข

3. มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยเครื่องมือนี้จะต้องใช้สร้างงานอย่างสอดคล้องกับ 2 ข้อที่ได้กล่าวมา คือ (1) มีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลาย (Many choice) และ (2) การได้สร้างสิ่งที่มีความหมายกับตนเองอันจะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ดังนั้นในกระบวนการสอนของผู้สอนจึงควรให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้จากสิ่งที่เขามีอยู่และพัฒนาต่อยอดไปด้วยตัวของผู้เรียนเอง การสอนแบบผู้สอนเป็นศูนย์กลางควรจะต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและเน้นที่ด้วยผู้เรียนเป็นหลัก การสอนแบบบัดบี้ดความรู้จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างกว่าการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง

อย่างไรก็ตามผู้สอนควรจะต้องมีเป้าหมายและวัสดุประสงค์ในการสอนของตนเองแต่ละครั้งให้ชัดเจน พิจารณาเนื้อหาสาระที่จะสอนและวิธีการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัสดุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ และควรให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุดหรืออย่างน้อยก็ได้มีโอกาสคิดพิจารณาด้วยตัวของผู้เรียนเอง เพื่อให้ความรู้ที่สอนนั้นมีความหมายกับตัวผู้เรียน

4. แนวคิดการสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนตามแนวทางของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม

การสร้างโอกาสให้กับผู้เรียนเกิดการสร้างสรรค์บนพื้นฐานทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมนี้ จำเป็นต้องประกอบด้วยแนวคิดการสร้างสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ (Learning Environment) หรือบริบททางสังคมที่เกี่ยวข้องการสร้างความรู้ ประเด็นหลัก 3 ประเด็น สรุปได้ดังนี้ (ข้อมูลนั้น สมูบรรณิช, 2541) ดังนี้

4.1 ทางเลือก (Choice) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นอย่างมีพลัง เมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างผลผลิตที่มีความหมายต่อตนเอง คนเพียงหนึ่งคนไม่สามารถสั่งการ (Dictate) ได้ว่าอะไรมีความหมายสำหรับคนอื่น ยิ่งผู้เรียนมีทางเลือกในการสร้าง ที่จะรับรู้งานของตนเองเท่าใด เขายังไส่ใจและชอบที่จะคิดค้นงานของเขาด้วยมากเท่านั้น องค์ประกอบที่สำคัญของเด็กนุ่มนวล และสิ่งที่เขาสนใจจะทำให้ประสบการณ์ในการเรียนรู้มีความลึกซึ้ง มีความหมายอยู่ได้นาน และก่อให้เกิดการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่แล้วมากยิ่งขึ้น ซึ่ง Piaget เรียกสิ่งนี้ว่า การก dein กลายความรู้ (Assimilation of knowledge)

4.2 ความหลากหลาย (Diversity) สามารถจำแนกได้เป็น

4.2.1 ความหลากหลายด้านทักษะ (Diversity of skills) สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ดีประกอบด้วย การมีผู้คนที่มีทักษะแตกต่างในหลากหลายดับ เริ่มจากผู้ที่เริ่มนรู้ไปจนถึงผู้เชี่ยวชาญมาก ร่วมงานกัน บางครั้งยังหมายถึง การมีผู้เรียนที่มีอายุแตกต่างกัน มาเรียนในชั้นเรียนเดียวกันด้วย ซึ่งในสภาพที่มีความหลากหลายนี้ คนที่มีประสบการณ์มากกว่าสามารถเรียนรู้ได้มากจาก

การปฏิสัมพันธ์ และร่วมทำงานกับผู้ที่มีทักษะแตกต่างออกไป ส่วนผู้เรียนที่มีประสบการณ์มากกว่าก็สามารถปูรุ่งเรืองความรู้และทักษะที่ตนมีอยู่เพื่อไปช่วยเหลือ และเปลี่ยน หรืออธิบายให้กับผู้อื่นได้ ความหลากหลายในทักษะและความสามารถนี้ จะช่วยให้เกิดการสร้างจินตนาการที่สร้างสรรค์ กับทุกคน มีการหยิบยกความคิดก่อให้เกิดการสร้างความรู้ใหม่ที่น่าตื่นเต้นและหลากหลายได้

4.2.2 ความหลากหลายด้านรูปแบบ (Diversity of styles) ในการสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ขึ้นนั้นไม่ได้หมายความว่า จะมีคนเพียงคนเดียวที่มีวิธีการทำที่ถูกต้องเท่านั้น ในระบบการทำงาน บางคนอาจชอบที่จะวางแผนอย่างคิดก่อนแล้วจึงลงมือตามแผนนั้น ซึ่งเขาอาจมีการปรับปรุงแผน ในระหว่างที่ทำ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเป็นเพียงวิธีการทำงานวิธีเดียวเท่านั้น คนบางคนอาจจะชอบทำงานโดยที่ไม่มีแผนการทำงานมาก่อนแต่ต้องการที่จะ “โต้ตอบ” (Dialog) เกี่ยวกับการสร้างของเข้า โดยการลงมือทำเลยทันที แล้วขยายดูมองสิ่งที่เขาสร้างขึ้น เพื่อตัดสินใจว่าความแก้ไข ปรับปรุง หรือทำอะไรต่อไป ซึ่งคนกลุ่มนี้เรียกว่าคนที่ทำงานโดยไม่มีขั้นตอนตายตัว (Tinkerers) ซึ่งคนทั้งสองกลุ่มนี้ ถือว่ามีความสำคัญเท่ากันและด้องใช้อาระมาระการยอมรับนับถือในวิธีการทำงานของพวกรหาอย่างเท่าเทียมกัน

4.3 ความเป็นกัลยาณมิตร (Congeniality) การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่สนุกสนาน สนาย และมีความเป็นมิตรระหว่างผู้สอนและผู้เรียนนั้น จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นอิสระและ ปราศจากความกดดัน รวมทั้งช่วยให้กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดีแนวคิดของทฤษฎี คอนสตรัคชันนิซึม จึงเรียกได้ว่า เป็นทฤษฎีที่หลากหลายบูรณาการอย่างทันสมัยสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในยุคปัจจุบันที่มีเทคโนโลยีการศึกษาและสื่อดิจิทัลร่วมสมัย ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อมากกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดพิจารณา การลองผิดลองถูก การเรียนรู้ การปฏิบัติ การกระทำและสร้างสิ่งใหม่ให้เป็นรูปธรรมด้วยการสร้างโครงงานหรือ ชีวิৎสัน

5. ศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศตามแนวทางของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม บุปผาดิ หัพกรณ์ (2546, หน้า 75-76) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีศักยภาพที่ครอบคลุมการใช้งานเพื่อการศึกษาที่สำคัญใน 3 ด้าน ดังนี้

5.1 ศักยภาพด้านการติดต่อสื่อสาร

การพูดคุยสนทนาและการติดต่อสื่อสารในหลากหลายรูปแบบบนเว็บทำให้อินเทอร์เน็ตถูกใช้เป็นสิ่งดึงดูดใจวัยรุ่นในการมีเพื่อนพูดคุยในเนื้อหาสาระที่สนใจตรงกัน ศักยภาพในด้านนี้นำมาประยุกต์เพื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยอาจใช้เป็นเครื่องมือในการสนทนากลุ่ม หรือประชุมออนไลน์ ซึ่งช่วยให้ผู้สอนสามารถสื่อสารกับนักเรียนได้สะดวกและรวดเร็ว พร้อมทั้งสามารถประเมินผลการเรียนของนักเรียนได้แม่นยำและทันท่วงที

และครูอาจารย์ได้ข้อมูลจากการสอนทนาโดยต้องกันในลักษณะทันที หรือการอภิปรายในประเด็นต่างๆ ตามหัวข้อกรอบหัวที่กำหนดขึ้น

5.2 ศักยภาพด้านการค้นคว้าและเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ

ศักยภาพสำคัญที่คนส่วนใหญ่มองเห็นว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีประโยชน์คือ การใช้เพื่อการค้นคว้าข้อมูลและการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศขนาดใหญ่และสื่อการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ โดยอาศัยการสืบค้นผ่านโปรแกรมค้นหา แต่มักจะได้รับการมองว่าสารสนเทศนั้นมีข้อจำกัดในเนื้อหาภาษาไทย ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กไทย มุ่งมองในด้านนี้มีความลูกหลังในส่วนหนึ่ง แต่ในอีกด้านหนึ่งนั้น ควรพิจารณาว่า การเข้าถึงข้อมูลที่เป็นภาษาต่างประเทศซึ่งใช้เป็นภาษาที่เรียนอยู่ในโรงเรียนนั้น จะเกิดการเรียนรู้อย่างค่อยเป็นค่อยไปตามธรรมชาติ บางครั้ง การเรียนรู้จากภาษา และการลองผิดลองถูกก็สามารถสื่อความหมายที่นำไปสู่การเรียนรู้ได้

5.3 ศักยภาพด้านการสร้างสรรค์งาน

ศักยภาพด้านการสร้างสรรค์งาน เป็นด้านที่สอดคล้องกับการประยุกต์ใช้ความแนวทางของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่ม เป็นศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งสำคัญยิ่งต่อกระบวนการเรียนรู้ เมื่อจากปัจจัยหลายด้าน คือ เทคโนโลยีในการสร้างเว็บเพจ แหล่งค้นคว้าข้อมูลและสารสนเทศ และเครื่องมือติดต่อสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีปฏิสัมพันธ์ จึงทำให้ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้า เรียนรู้และเรียนร่วมกันแบบสร้างสรรค์งาน

ปัจจัยด้านช่วยส่งเสริมการใช้เว็บอย่างมีคุณค่า และช่วยเชื่อมโยงความรู้เดิมกับประสบการณ์ใหม่ ผลงานที่สร้างขึ้นจะนำไปสู่วิธีการเรียนรู้ การประสบความสำเร็จจะเป็นกำลังใจให้เกิดการเรียนรู้สิ่งที่ซับซ้อนขึ้น ผู้สอนจะมีบทบาทชัดเจนในการเป็นผู้แนะนำ คูณและช่วยเหลือในขณะที่ผู้เรียนสร้างสิ่งที่สนใจและมีความหมายกับตนเองอย่างให้การปรึกษาหารือ วางแผน และเรียนรู้ร่วมกันเพื่อนและครูอาจารย์

6. การเรียนการสอนตามแนวทางของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่ม

บุปผาดิ หัพหิกรณ์ (2546, หน้า 79-80) กล่าวว่า การเรียนการสอนตามแนวทางของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่ม เป็นวิธีการที่ทำให้ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ให้แนวทาง (Guide) เป็นผู้ฝึกสอน (Coach) เป็นที่ปรึกษา (Advisor) เป็นพี่เลี้ยง (Mentor) และเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ให้กับผู้เรียนและเป็นการสอนอย่างมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive teaching)

การสอนอย่างมีปฏิสัมพันธ์ เป็นการสอนในลักษณะตัวต่อตัวตามความต้องการและความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน การสอนหน้าห้องของผู้สอนจะมีน้อย และเป็นไปเพื่อสร้างข้อตกลงหรือให้ข้อมูลเบื้องต้นบางประการร่วมกัน การสอนเปลี่ยนไปเป็นการสอนที่เข้าถึงตัวผู้เรียน สถานการณ์ เช่นนี้ เป็นไปได้เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีโครงงานที่กำลังคิด กำลังสร้าง ทำให้

ผู้สอนมีเวลา กับแต่ละ คนซึ่ง มีความต้องการ มีปัญหา และ ความคิด หลากหลายแตกต่าง กันไป ในแต่ละ โครงการ ความแตกต่าง กันนี้ ช่วย นำ ไปสู่ การเรียนรู้ ที่เพิ่มขึ้นมากกว่า การรับ จาก ผู้สอน แต่เพียง คนเดียว นอก จากราชนี ผู้สอน ยัง มีบทบาท เป็น ผู้เรียน ที่เรียนรู้ ร่วม กับ ผู้เรียน ทำให้ บรรยาย ศาสตร์เปลี่ยน จาก ห้อง สอน เป็น ห้องเรียน หลักการ สำคัญ อีก ประการ หนึ่ง ของการเรียนรู้ ด้วย การ ทำ โครงการ นั้น คือ การเรียนรู้ จากการ สะท้อน ความคิด (Reflective learning) การ สะท้อน ความคิด ของ ผู้เรียน อาจ มา จาก การ นำเสนอ ความ ก้าวหน้า ของ งาน หรือ งาน ที่ ทำ ผ่านมา ใน เดอะ ระยะ โน ขั้น ที่ มี การ นำเสนอ นั้น จะ ช่วย ให้ ผู้เรียน เกิด ความคิด ที่ กระจง ขึ้น ว่า ตน เอง ต้อง การ อะไร ผู้สอน ได้ ทราบ การเรียนรู้ การคิด และ ปัญหา ของ ผู้เรียน แต่ละ คน และ ผู้เรียน คน อื่น ได้ เรียนรู้ จากการ อธิบาย การ แลกเปลี่ยน ความคิด แห่งนั้น และ จากการ สะท้อน ความคิด ผ่าน ของการ พอก คอมพิวเตอร์ ใน ระหว่าง การ ทำ โครงการ ทั้ง ทาง ของ ตนเอง และ ของ เพื่อน ร่วม ชั้นเรียน

การเรียนรู้ จะ เกิด ขึ้น ได้ ด้วย ถ้า กระบวนการเรียนรู้ ริ่ม มาจาก สิ่ง ที่ ผู้เรียน สนใจ การ ใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ เป็น เครื่อง มือ การเรียนรู้ ของ ผู้เรียน นั้น มี ความ หมาย ถึง การ ให้ ผู้เรียน ศึกษา เรื่อง ที่ สนใจ นั้น ไป พร้อม กับ การสร้าง เรื่อง นั้น ออก มา เป็น โครงการ

การ ใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ เป็น เครื่อง มือ ในการเรียนรู้ เป็น ไปได้ ใน ทุกวิชา และ เทคโนโลยี สารสนเทศ ยัง เป็น เครื่อง มือ ช่วย ในการ สะท้อน ความคิด ของ ผู้เรียน ผ่าน ของการ พาก และ ผลิตภัณฑ์ ปракติก ทำ ให้ ผู้สอน ได้ ข้อมูล เกี่ยวกับ ความ รู้ ความเข้าใจ และ ความคิด ของ ผู้เรียน

7. บทบาท ของ ผู้สอน และ ผู้เรียน ตาม แนวทาง ของ ทฤษฎี คอนสตรัคชันนิซึม

การเรียน การสอน ตาม แนวทาง ของ ทฤษฎี คอนสตรัคชันนิซึม ผู้สอน เอง นับ ว่า มี บทบาท สำคัญ มาก ในการ ที่ จะ ควบคุม กระบวนการ ให้ บรรลุ ตาม เป้าหมาย ที่ กำหนด ไว้ ซึ่ง ผู้สอน ที่ ศึกษา ทฤษฎี นี้ ควร มี ความ เข้าใจ ใน บทบาท คุณสมบัติ ที่ ผู้สอน ควร จะ มี รวม ทั้ง ทักษะ คิด ที่ ผู้สอน ควร เป็น และ สิ่ง ที่ ต้อง คำนึง ถึง (มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี พระจอมเกล้า ธนบุรี, 2548, หน้า 19-23)

7.1 บทบาท ของ ผู้สอน

ในการ ดำเนิน กิจกรรม การสอน ผู้สอน ควร รู้ จัก บทบาท ของ ตน เอง อย่าง ชัดเจน ผู้สอน นับ ว่า เป็น บุคคล สำคัญ ที่ จะ ทำ ให้ การสอน สำเร็จ ผล ดัง นั้น จึง ควร รู้ จัก บทบาท ของ ตน ดัง นี้

7.1.1 จัด บรรยาย ศาสตร์ การเรียนรู้ ให้ เหมาะสม โดย ควบคุม กระบวนการ การเรียนรู้ ให้ บรรลุ ตาม เป้าหมาย ตาม ที่ กำหนด ไว้ และ คง ยึด แนว ความ ต้อง รู้ ให้ ผู้เรียน ดำเนิน งาน ไป ได้ อย่าง ราบรื่น

7.1.2 แสดง ความคิด แห่งนั้น และ ให้ ข้อมูล ที่ เป็น ประโยชน์ แก่ ผู้เรียน ตาม โอกาส ที่ เหมาะสม (ต้อง อยู่ ตั้ง ใจ ในการเรียนรู้ ของ ผู้เรียน และ บรรยาย การเรียน ที่ เกิด ขึ้น อยู่ ตลอด เวลา)

7.1.3 เปิด โอกาส ให้ ผู้เรียน ได้ เรียนรู้ ตาม แนวทาง ของ ทฤษฎี คอนสตรัคชันนิซึม

โดยเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นผู้จัดประการความคิดและกระตุนให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน โดยทั่วถึงกัน ตลอดจนรับฟังและสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจแก่ผู้เรียนที่จะเรียนรู้เพื่อประจักษ์แก่ใจด้วยตนเอง

7.1.4 ช่วยเชื่อมโยงความคิดเห็นของผู้เรียนและสรุปผลการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริม และนำทางให้ผู้เรียนได้รู้วิธีการที่พัฒนาระบบทดิกรมการเรียนรู้ เพื่อผู้เรียนจะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

7.2 คุณสมบัติที่ผู้สอนควรมีในการสอนตามแนวทางของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่ม

7.2.1 มีความเข้าใจทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่มและพร้อมที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแนวทางของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่ม

7.2.2 มีความรู้ในเนื้อหาที่สอนอย่างดี

7.2.3 มีความเข้าใจมนุษย์ มีจิตตะเยียดพอที่จะสามารถตรวจสอบความคิดของผู้เรียน และดึงความคิดของผู้เรียนให้แสดงออกมากที่สุด

7.2.4 มีการพัฒนาตนเอง ทางร่างกาย สติปัญญาและจิตใจอยู่เสมอ ผู้สอนควรรู้จักตนเองและพัฒนาความรู้ บุคลิกภาพ ของตนให้ดีขึ้น มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ไม่ถือว่าความคิดคนอื่นถูกต้องเสมอ เช่นเดียวกับความคิดของผู้สอนรับฟังความคิดของผู้เรียน ไม่คุ้นตัดสินผู้เรียนอย่างผิดแผก

7.2.5 ควรมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน เพราะการมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีของผู้สอนจะทำให้บรรยายการสอนการเรียนการสอนเกิดความเป็นกันเองและมีความเป็นมิตรที่ดีต่อกัน

7.2.6 ผู้สอนควรมีทักษะในการสื่อความหมายกับผู้เรียน ในการสอนนั้นผู้สอนมักจะมีการสื่อความหมายกับผู้เรียนเสมอ จึงควรสื่อความหมายให้ชัดเจน ไม่คุณเครื่องรู้จักใช้วาทศิลป์ให้เหมาะสมกับกาลเทศะ และเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน (การสื่อความหมายให้กับผู้เรียนแต่ละคน จะไม่เหมือนกัน เพราะผู้เรียนมีการรับรู้และเรียนรู้ได้ไม่เท่ากัน)

7.2.7 มีทักษะในการใช้วิจารณญาณตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ทักษะด้านนี้ทำให้ผู้สอนดำเนินงานได้สะอาดกราบรื่น เนื่องจากการสอนทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่ม นั้นผู้สอนจะต้องคงบังคับบรรยายการเรียนที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และจะต้องคงอยแก้ไขปัญหาในแต่ละช่วงให้เหมาะสม ดังนั้นผู้สอนจึงต้องมีทักษะในการใช้วิจารณญาณตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่ดี

7.2.8 มีทักษะในการช่วยเหลือผู้เรียน ป้องครั้ง ผู้สอนต้องคงบังคับช่วยแก้ปัญหาให้ผู้เรียน ผู้สอนจึงควรมีความเป็นมิตรเป็นกันเองกับนักเรียนเสมอ หากผู้สอนไม่มีทักษะทางด้านนี้แล้ว การช่วยเหลืออาจไม่บรรลุผล

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นคุณสมบัติที่ผู้สอนควรมีเพื่อนำมาใช้ปรับปรุง

มนุษยสัมพันธ์ในการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตประจำวันให้ดีขึ้น นอกจากนั้นสิ่งที่สำคัญมากก็คือ ผู้สอนควรมีพื้นฐานของความรักในวิชาชีพครู พยายามเข้าใจผู้เรียนแต่ละคน ให้มาก ๆ โดยบีดหลักที่ว่าคนเรามีความแตกต่างกัน (ไม่นำคนหนึ่งมาเปรียบเทียบกับอีกคนหนึ่ง) ครุภาระรักษาภาพความคิดของคนเองและผู้อื่น (โดยเฉพาะผู้เรียน) และครรภ�性สุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้สอนเองให้สมบูรณ์และแจ่มใสอยู่เสมอ

7.3 ทัศนคติที่ครุภาระเปลี่ยนแปลงล้วงที่ต้องคำนึงถึง (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, 2548, หน้า 19-23)

ในการเรียนการสอนตามแบบทฤษฎีสอนสตรัคชันนิซึ่ง ผู้สอนควรเปลี่ยนแปลงทัศนคติให้เหมาะสม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น ทัศนคติที่ผู้สอนควรเปลี่ยนแปลงไปและสิ่งที่ผู้สอนควรคำนึงถึงมีดังนี้

7.3.1 ผู้สอนต้องไม่ถือว่า ผู้สอนเป็นผู้รู้แต่ผู้เดียว ผู้เรียนต้องเชื่อตามที่ผู้สอนบอกโดยไม่มีเงื่อนไข แต่ผู้สอนต้องตระหนักรู้ว่าตนเองมีความรู้ที่จะช่วยเหลือนักเรียนเท่าที่จะช่วยได้ ดังนั้นผู้สอนจึงไม่อับอายผู้เรียนที่จะพูดว่า “ครูก็ยังไม่ทราบ พากเรามาช่วยกันหาคำตอบดูซิ” ฯลฯ

7.3.2 ผู้สอนต้องพยายามช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ต้องอดทนและปล่อยให้นักเรียนประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง อย่าด่วนบอกคำตอบเสียก่อน ควรช่วยเหลือแนะนำผู้เรียนที่เรียนช้าและเรียนเร็วให้สามารถเรียนไปตามความสามารถของตนเอง ด้วยตนเองให้มากที่สุด

7.3.3 ไม่ควรถือว่า “ผู้เรียนที่ดีต้องเงิงบ” แต่ผู้สอนควรจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดคุยกันในเนื้อหา หรือได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือความรู้กันได้

7.3.4 ผู้สอนต้องไม่ถือว่าการที่ผู้เรียนเดินไปเดินมาเพื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้นั้นเป็นการแสดงถึงความไม่มีระเบียบวินัย แต่ต้องคิดว่าการเดินไปเดินมาเป็นกระบวนการหนึ่งที่ช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และช่วยทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน

7.3.5 ผู้สอนต้องลดบทบาทตัวเองลง พูดในสิ่งที่จำเป็น เดือดร้อนคำพูดให้แน่ใจว่า ผู้เรียนมีความต้องการฟังในสิ่งที่ผู้สอนพูด ก่อนที่จะพูดผู้สอนจึงควรเร้าความสนใจของผู้เรียนเสียก่อน

7.3.6 ขณะที่ผู้เรียนประกอบกิจกรรมผู้สอนต้องอยู่ดูแลเอาใจใส่พัฒนาการของผู้เรียน แต่ละคน ต้องไม่คิดว่า เมื่อผู้เรียนสามารถเรียนได้เองแล้วผู้สอนก็เอาเวลาทำอย่างอื่นได้

7.3.7 ผู้สอนควรมีใจกว้างและชุมชนนักเรียนที่ทำดีหรือประสบความสำเร็จเมื่อพึ่งเลิกน้อย ไม่คำหนนหรือลงโทษเมื่อผู้เรียนทำผิดพลาด หรือทำไม่ถูกใจผู้สอน

7.3.8 ผู้สอนไม่ควรจะเอาตนเองไปยึดติดกับหลักสูตรมากจนเกินไป ไม่ควรจะยัดเยียดเนื้อหาที่ไม่จำเป็นให้กับผู้เรียน ควรคิดว่าการให้เนื้อหาที่จำเป็นแม้จะน้อยอย่างก็ยังดีกว่าสอน hely ฯ อย่าง แต่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้น้อยมาก หรือนำความรู้ที่เรียนไปประยุกต์ใช้ไม่ได้

7.3.9 การจัดตารางสอนควรจัดให้สัมภูน์เหมาะสมสมกับเวลาที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกรรม ผู้สอนต้องพยายามเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกรรมภายในเวลาที่เหมาะสม ไม่มากหรือน้อยไป

7.4 บทบาทของผู้เรียน

ในการเรียนตามแบบทฤษฎีค่อนสตรัคชันนิซึ่ง ผู้เรียนจะมีบทบาทเป็นผู้ปฏิบัติและสร้างความรู้ไปพร้อมๆ กันด้วยตัวของเขารอง บทบาทที่คาดหวังจากผู้เรียน คือ

7.4.1 มีความยินดีร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ

7.4.2 เรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง

7.4.3 ตัดสินปัญหาต่างๆ อย่างมีเหตุผล

7.4.4 มีความรู้สึกและความคิดเป็นของตนเอง

7.4.5 วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้

7.4.6 ให้ความช่วยเหลือกันและกัน รู้จักรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย

7.4.7 นำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้

8. ผลที่ได้รับจากการเรียนตามแนวทางของทฤษฎีค่อนสตรัคชันนิซึ่ง (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2548, หน้า 19-23)

ผลของการเรียนแบบทฤษฎีค่อนสตรัคชันนิซึ่ง ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนมากขึ้นและมีผลดีดังนี้

8.1 ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองดีขึ้น โดยทราบข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง

8.2 ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีระบบมากขึ้น เพราะการเรียนรู้จากการทำงาน ทำให้ต้องพยาบานคิดพิจารณาหาคำตอบและวิธีการแก้ปัญหา ทำให้รู้จักจัตระบบความคิดเพื่อแก้ปัญหานั้น

8.3 ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น รู้ว่าจะแสวงหาความรู้ตามแนวทางที่เหมาะสมกับตนเอง ได้อย่างไร และรู้ว่าคนเป็นแหล่งแหล่งความรู้อีกแหล่งหนึ่งที่สำคัญ

8.4 ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาและตัดสินปัญหาอย่างมีเหตุผลมากขึ้น จากการฝึกฝน การวิเคราะห์ปัญหาและข้อมูลต่างๆ ที่พบในระหว่างการลงมือปฏิบัติ อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้

8.5 ผู้เรียนกล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผลมากขึ้น เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี

8.6 ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จากการทำงานที่มีโอกาสได้คิดสร้างสิ่งต่างๆ มีโอกาสได้ลองผิดลองถูก หรือการที่ได้พิจารณาแก้ปัญหาด้วยวิธีการคิดที่หลากหลายพิจารณาแก้ปัญหาโดยไม่มีตีกรอบความคิดตนเองมากเกินไป

8.7 ทำให้เป็นคนใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นมากขึ้น ไม่ปิดใจเชื่อตนเอง อุบัติฝ่ายเดียว และรู้จักการเป็นผู้ให้โดยเรียนรู้ว่าการให้เป็นความสุขอย่างหนึ่ง (ผู้ให้ยังอุ่นเป็นที่รัก)

8.8 รู้จักการเคารพตนเองและผู้อื่น จากการทำงานร่วมกันในบรรษัทศาสตร์ที่เป็นกันเอง มีความเป็นมิตร ทำให้ผู้เรียนรู้จักการเคารพตนเองและปฏิบัติตามด้วยความเคารพต่อผู้อื่น

8.9 มีระเบียบวินัยในตนเองมากขึ้น รู้จักแบ่งคับตอนเอง

8.10 รู้จักการทำใจเป็นกลางและเลือกปฏิบัติตามทางสายกลาง รวมทั้งมีเป้าหมายชีวิตและมีแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเองที่ชัดเจนขึ้น

กล่าวโดยสรุป หลักการเรียนการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคชันนิชีน เป็นการเรียน การสอนที่ผู้เรียนเรียนรู้จากการสร้างงาน ผู้เรียนได้ดำเนินกิจกรรมการเรียนด้วยตนเองโดยการลง มือปฏิบัติหรือสร้างงานที่ตนเองสนใจ ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้สัมผัสและแลกเปลี่ยนความรู้ กับสมาชิกในกลุ่ม ผู้เรียนจะสร้างองค์ความรู้ขึ้นด้วยตนเองจากการปฏิบัติงานที่มีความหมายต่อ ตนเอง ผู้สอนจะต้องสร้างให้เกิดองค์ประกอบครบถ้วน 3 ประการ ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนได้ลงมือประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง ได้สร้างสรรค์งาน ตามความสนใจ ตามความชอบหรือความถนัด ของแต่ละบุคคล

2. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภายใต้บรรษัทศาสตร์และสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ดี

3. มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

สำหรับการนำทฤษฎีคอนสตรัคชันนิชีน มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนปกตินั้น ผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้ได้ง่ายในวิชาที่มีการปฏิบัติหรือวิชาที่ต้องการฝึกทักษะ โดยแยกแบ่งได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ประยุกต์ใช้บางส่วน กล่าวคือ นำทฤษฎีคอนสตรัคชันนิชีน มาประยุกต์ใช้เป็นครั้ง คราว โดยเลือกให้เหมาะสมกับวัสดุประสงค์และเนื้อหา

2. ประยุกต์ใช้ในชั่วโมงปฏิบัติเต็มเวลา กล่าวคือ นำทฤษฎีคอนสตรัคชันนิชีน มาประยุกต์ใช้ในชั่วโมงปฏิบัติทั้งหมดของวิชานั้น โดยผู้สอนให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและเข้ามายิง ความรู้ให้สัมพันธ์กับทฤษฎีที่เรียน

3. ประยุกต์ใช้ทั้งวิชา กล่าวคือ นำทฤษฎีคอนสตรัคชันนิชีนมาประยุกต์ใช้ในการเรียน การสอนทั้งวิชา ซึ่งนับว่าเป็นวิธีที่ดีหากปฏิบัติได้จริง เพราะการเปลี่ยนแปลงความคิดและทัศนคติ ของผู้เรียนนั้นจะต้องอาศัยระยะเวลานานพอสมควรและจะต้องทำอย่างต่อเนื่องจึงจะเห็นผล

อย่างไรก็ตามการจะทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึ่งนั้นไม่ยาก
เพียงเมื่อมีการเริ่มต้นแล้วการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเอง โดยอัตโนมัติและมีพลังเพียงพอที่จะนำตนเองให้
ทำงานสำเร็จตามเป้าหมาย (แต่ในระยะแรกนั้นจะต้องอาศัยเวลาในการเริ่มต้นพอสมควร) ผู้สอน
เองจะได้สัมผัสกับบรรยายการเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา ผู้เรียนมีความสุขและมุ่งมั่นที่จะทำงานด้วย
ตนเองสำเร็จและที่น่าประหลาดใจคือผลงานที่ออกมากจะมีความหลากหลาย จะเห็นความคิดดี ๆ
หรือสิ่งใหม่ ๆ ที่เริ่บยุงออกจากขึ้น ดังนั้นการให้โอกาสในการเริ่มต้นนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ผู้สอน
เพียงแค่เปิดความคิดและเปิดใจเพื่อให้โอกาสกับผู้เรียน ได้สัมผัสกับสิ่งเหล่านี้ด้วยตนเอง
โดยอิ่มเอมความสุขและความคุ้มครองของการเรียนรู้ให้เป็นไปตามกระบวนการดังที่กล่าว
มาเดี๋ยวข้างต้นเท่านั้น

การประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทุกระดับ ซึ่งนักศึกษาเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นผู้รับบริการและเป็นผลผลิตที่สำคัญของสถาบัน จึงมีพันธะ สำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาขึ้นดังนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา

1.1 ความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษา

การกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติมี 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การดำเนินการตาม ภารกิจทั้ง 4 ประการดังกล่าว มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งระดับส่วนและระดับชาติ ปัจจุบันมีปัจจัยภายในและภายนอกหลายประการที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการ ปัจจัยดังกล่าวมี (คณะกรรมการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในระดับอุดมศึกษา, 2554, หน้า 1-3) ดังนี้

1. คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและบัณฑิตภายนอกประเทศ มีแนวโน้มที่จะมีความแตกต่างกันมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียแก่สังคม โดยรวมของประเทศไทยในระยะยาว

2. ความท้าทายของโลกาภิวัตน์คือการอุดมศึกษา ทั้งในประเด็นการบริการการศึกษา ข้ามพรมแดน และการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบัณฑิต อันเป็นผลจากการรวมตัวของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งทั้งสองประเด็นต้องการการรับประทานของคุณภาพการศึกษา

3. สถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่าสามารถพัฒนาองค์ความรู้ และผลิตบัณฑิต ตอบสนองต่ออุปสรรคทางศาสตร์ การพัฒนาประเทศให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสร้างจิตความสามารถในการแข่งขันระดับสากล การพัฒนาภาคการผลิตจริง ทั้งอุตสาหกรรมและบริการ การพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ระดับห้องถูนและชุมชน

4. สถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้ข้อมูลสาธารณะ (Public information) ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนักศึกษา ผู้เข้าร่วมงาน ผู้ปกครอง รัฐบาล และประชาชนทั่วไป

5. สังคมต้องการระบบอุดมศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วม (Participation) มีความโปร่งใส (Transparency) และมีความรับผิดชอบซึ่งตรวจสอบได้ (Accountability) ตามหลักธรรมาภิบาล

6. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน รวมถึงให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก โดยการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

7. คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศใช้มาตรฐานการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2549 เพื่อเป็นกลไกกำกับมาตรฐานระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงาน โดยทุกหน่วยงานระดับอุดมศึกษาจะได้ใช้เป็นกรอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

8. กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐาน สถาบันอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมและกำกับให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานตามประเภทหรือกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา 4 กลุ่ม

9. กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 และคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ประกาศแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2552 เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและเพื่อการประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขาวิชา

ด้วยความจำเป็นดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาร่วมกับต้นสังกัดจึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของภาควิชา คณะวิชา หรือหน่วยงานเทียบเท่าและสถาบันอุดมศึกษาในภาคร่วม ตามระบบคุณภาพและกลไกที่สถาบันนั้น ๆ กำหนดขึ้น

โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในทุกองค์ประกอบบนคุณภาพ ว่าเป็นไปตามเกณฑ์และได้มาตรฐาน

2. เพื่อให้ภาควิชา คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าและสถาบันอุดมศึกษาทราบ สถานภาพของตนเองอันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมาย (Targets) และเป้าประสงค์ (Goals) ที่ตั้งไว้ตามจุดเน้นของตนเองและเป็นสากล

3. เพื่อให้ภาควิชา คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าและสถาบันอุดมศึกษาทราบจุดแข็งจุดที่ควรปรับปรุง ตลอดจนได้รับข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมจุดแข็ง และพัฒนาจุดที่ควรปรับปรุงของสถาบันอย่างต่อเนื่อง

4. เพื่อให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้มั่นใจว่า สถาบันอุดมศึกษามีความสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่กำหนด

5. เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอุดมศึกษาในแนวทางที่เหมาะสม

2. บทบาทของนักศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษา

2.1 ความจำเป็นของการพัฒนานักศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษา

นักศึกษาในฐานะผู้รับบริการและเป็นผลผลิตสำคัญของมหาวิทยาลัย และเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงของมหาวิทยาลัย จึงมีพันธ์สำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพการจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัย มีส่วนร่วมและเป็นพลังสำคัญในการผลักดันในงานประกันคุณภาพการศึกษา จึงกำหนดให้มีตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาไว้ใน ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 (คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา คณะอนุกรรมการ พัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา, 2554, หน้า 67) ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีระบบและกลไกการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา

ชนิดของตัวบ่งชี้: กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้: สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและครบถ้วน กิจกรรมนักศึกษาหมายถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ดำเนินการทั้งโดยสถาบันและโดยองค์กรนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมจะมีโอกาสได้รับการพัฒนาสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และคุณธรรมจริยธรรมสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ประการ ได้แก่ (1) คุณธรรม จริยธรรม (2) ความรู้ (3) ทักษะทางปัญญา (4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่ส่วน/องค์กร วิชาชีพได้กำหนดเพิ่มเติม ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

เกณฑ์มาตรฐาน:

1. สถาบันจัดทำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่ส่งเสริมผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติทุกค้าน
2. มีกิจกรรมให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพการศึกษาแก่นักศึกษา
3. มีการส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ด้านการประกันคุณภาพไปใช้ในการจัดกิจกรรมที่ดำเนินการโดยนักศึกษาอย่างน้อย 5 ประเภทสำหรับระดับปริญญาตรี และอย่างน้อย 2 ประเภทสำหรับระดับบัณฑิตศึกษา จากกิจกรรมต่อไปนี้
  - กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
  - กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ
  - กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสิ่งแวดล้อม
  - กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม
  - กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม
4. มีการสนับสนุนให้นักศึกษาสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพภายในสถาบันและระหว่างสถาบัน และมีกิจกรรมร่วมกัน
5. มีการประเมินความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา
6. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนหรือปรับปรุงการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา

เกณฑ์การประเมิน:

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ
1 ข้อ	2 ข้อ	3 หรือ 4 ข้อ	5 ข้อ	6 ข้อ

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงมีนโยบายให้นำวิทยาลัยมีการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยให้เข้มแข็ง รวมทั้งมีการนำเสนอวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการของนักศึกษา

2.2 บทบาทนักศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

นักศึกษาเป็นผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ การศึกษาของมหาวิทยาลัย จึงควรมีบทบาทในการเป็นส่วนสนับสนุนและส่งเสริมให้ การดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะผลการดำเนินงานที่มีคุณภาพย่อมส่งผลโดยตรงต่อนักศึกษา บทบาทนักศึกษาในการส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย (กองพัฒนาคุณภาพ การศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554) ดังนี้

1. บทบาทในการให้ความร่วมมือให้ข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาด้วยการ ให้ข้อมูลที่ตรงไปตรงมา ให้ข้อเท็จจริงมากที่สุด เพื่อให้ข้อมูลความ คิดเห็นของนักศึกษาเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ เป็นประโยชน์ในการนำมาใช้ในการพัฒนา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่อไป

2. บทบาทในการรับรู้ คิดตามและให้ข้อเสนอแนะหรือให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับ ระบบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย เป็นส่วนที่นักศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่าข้อมูลดังกล่าว จะก่อให้เกิดประโยชน์หรือเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาระบบการประเมินในฐานะ ผู้มีส่วนได้เสียต่อการตัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย

3. บทบาทในการศึกษา คิดตาม กำกับว่า ข้อมูลที่ให้ไปมีการนำไปปรับปรุงหรือ ใช้ประโยชน์จากการประเมินหรือไม่ย่างไร โดยคิดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพของ มหาวิทยาลัยทั้งในภาพรวมและในส่วนองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อนักศึกษาโดยตรง เช่น องค์ประกอบด้านการเรียนการสอน องค์ประกอบด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา องค์ประกอบด้าน บริการวิชาการแก่สังคม องค์ประกอบด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หรือองค์ประกอบด้านระบบ และกลไกการประกันคุณภาพ

4. บทบาทในการสนับสนุนให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ดำเนินไปได้ โดยนักศึกษามารถแสดงบทบาทในการส่งเสริมมหาวิทยาลัยให้หายรูปแบบ อาทิ การรวมกลุ่มเพื่อจัดตั้งองค์กรนักศึกษาเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัย เพยแพร่และเชิญชวนนักศึกษาในมหาวิทยาลัยให้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับ การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างวิสัยทัศน์และโลกทัศน์การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ เพื่อสนับสนุน ให้การดำเนินงานด้านประกันคุณภาพมีความเข้มแข็งและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงแก่ นักศึกษาต่อไป

5. บทบาทในการนำความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพไปใช้ประโยชน์ใน

การพัฒนาตนเอง พัฒนากิจกรรมนักศึกษา มีการกำกับ ติดตามและประเมินคุณภาพการดำเนินงาน กิจกรรมของนักศึกษาโดยอย่างน้อยต้องดำเนินการ 5 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
2. กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ
3. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสิ่งแวดล้อม
4. กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม
5. กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม

2.3 การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา

นักศึกษามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพตามภารกิจต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. ด้านการเรียนการสอน

นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การพัฒนาระบวนการเรียนรู้ ด้วยตนเอง โดยการเริ่มวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง กำกับการดำเนินการตามแผน ประเมินผล การเรียนรู้ของตนเองและร่วมทำงานกับอาจารย์บุคลากรสายสนับสนุน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองนำความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีอยู่ไปใช้ในการทำ กิจกรรม ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การให้บริการต่าง ๆ แก่ชุมชนและสังคม นอกจากนี้นักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นการเรียนรู้และฝึกฝนตนของ เป็นการส่งเสริมการเรียนการสอน กิจกรรมดังกล่าว ได้แก่ กิจกรรมส่วนกลุ่ม ของสโนรนักศึกษา หรือองค์กรนักศึกษา กิจกรรมวิชาการของชุมชนต่าง ๆ ทางวิชาการ เช่น ชุมชนภาษาอังกฤษ ชุมชน ไอที กิจกรรมกีฬา เช่น ชุมชนกีฬาประเภทต่าง ๆ กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม เช่น ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับ ศิลปวัฒนธรรม ชุมชนคนตระหง่าน คนตระหง่าน เป็นต้น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น ชุมชน กิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม ชุมชนออกแบบค่ายอาสาพัฒนา ชุมชนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น กิจกรรม นันทนาการ เช่น กิจกรรมการสร้างสรรค์ การออกแบบถังขยะ การเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ นักศึกษา สามารถนำความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาไปสู่การทำกิจกรรมนักศึกษาในแต่ละประเภท ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาและมหาวิทยาลัย ด้วยที่ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมของนักศึกษาซึ่งนักศึกษาจะมีบทบาทในการดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ 2 บทบาทนักศึกษา กับ การประกันคุณภาพการศึกษาใน การกิจด้านการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่างการแสดงบทบาทของนักศึกษา
2.1: ระบบและกลไก การพัฒนาและบริหาร หลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร - ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการสอนของอาจารย์ - มีส่วนร่วมในความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลผลการดำเนินการหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยเผยแพร่ต่อสาธารณะ - ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของการจัดการศึกษาตามหลักสูตร เช่น ตำรา วารสาร ห้องปฏิบัติการ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรทุกเรื่อง - ติดตามการปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัย
2.5: ห้องสมุด อุปกรณ์ การศึกษา และสภาพแวดล้อม การเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อสารให้มหาวิทยาลัยได้ทราบถึงความต้องการจำเป็นของตนเองที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดบริการด้านกายภาพอย่างครบถ้วน อาทิ การบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียน เช่น สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ การบริการด้านงานทะเบียน หรือความต้องการด้านสภาพแวดล้อมและการบริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตนักศึกษา เช่น สิ่งแวดล้อมในสถานบัน หอพัก นักศึกษา ห้องเรียน สถานที่ออกกำลังกาย บริการอนามัย การจัดจำหน่ายอาหาร เป็นต้น - ให้ข้อมูลต่อมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับคุณภาพหรือความเหมาะสมของบริการที่มหาวิทยาลัยจัดให้ โดยการประเมินผลคุณภาพ การให้บริการ
2.6: ระบบและกลไก การจัดการเรียนการสอน	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนของอาจารย์ แต่ละคน โดยเฉพาะวิธีการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน ที่สะท้อนสภาพที่เกิดขึ้นจริง - ให้ข้อมูลที่นำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ - เสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่างการแสดงบทบาทของนักศึกษา
	<ul style="list-style-type: none"> - เสนอแนะการเชิญวิทยากรจากภายนอกหรือหน่วยงานที่สนใจ ไม่ผูกประสงค์การณ์ทางวิชาการหรือวิชาชีพ - แสดงความสนใจในสิ่งที่ตนเองต้องการเรียนรู้ให้ผู้สอนทราบ - ประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนต่อคุณภาพการจัดการเรียน การสอนของอาจารย์ในทุกรายวิชาและมีการประเมินคุณภาพ ความเพียงพอและความเหมาะสมของอุปกรณ์และสื่อสนับสนุน การเรียนรู้
2.7: ระบบและกลไก การพัฒนาสัมฤทธิผลการเรียน ตามคุณลักษณะของบัณฑิต	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลของมหาวิทยาลัย - ช่วยประชาสัมพันธ์การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามผลบัณฑิต ให้เพื่อนักศึกษาหรือผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วทราบและเข้าใจถึง การนำผลประโยชน์จากข้อมูลไปพัฒนามหาวิทยาลัย - ให้ข้อมูลการจัดการเรียนการสอน คุณภาพของผลผลิตของ มหาวิทยาลัยในมุมมองของผู้ใช้บัณฑิตให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ - หลังจากการศึกษา มีความตระหนักรถึงความสำคัญของ ตนเองในฐานะบัณฑิตที่สามารถช่วยให้ข้อมูลที่มีคุณค่ายังคงต่อ มหาวิทยาลัย ทั้งเรื่องการได้งานทำเงินเดือนเริ่มต้น ข้อเสนอต่อ การจัดการเรียนการสอนที่เสริมสร้างศักยภาพความสามารถ การบริหารจัดการ ที่นำไปสู่การทำงานในโลกแห่งความจริง อย่างเป็นที่พึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต - ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมประชุมวิชาการหรือนำเสนอ ผลงานวิชาการของนักศึกษา - มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม
2.8: ระดับความสำเร็จของ การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมที่จัดให้กับนักศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ประพฤติตนให้เป็นไปตามข้อกำหนดพุติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของมหาวิทยาลัย - มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม/โครงการด้านคุณธรรม จริยธรรมรวมถึงได้รับยกย่องชูเชิดชูเชย ประกาศเกียรติคุณ ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยหน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติ

2. ด้านการวิจัย

นักศึกษาสามารถเข้าร่วมด้านวิจัยกับอาจารย์ นักวิชาการ และบุคลากรสายสนับสนุน ของมหาวิทยาลัย ทั้งการเป็นกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการทำวิจัยและการร่วมวิจัยกับบุคลากรของ มหาวิทยาลัย ซึ่งจะทำให้นักศึกษามีประสบการณ์ด้านการวิจัย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ใน การเรียน และผลการวิจัยของนักศึกษาและผลงานวิจัยของอาจารย์ ยังมีประโยชน์ทั้งในการนำไปใช้ ด้านต่าง ๆ อีกด้วย ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่นักศึกษาสามารถมีบทบาทในการดำเนิน การ ดังนี้

ตารางที่ 3 บทบาทนักศึกษาทั้งการประกันคุณภาพการศึกษาในภารกิจด้านการวิจัย

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่างการแสดงบทบาทของนักศึกษา
4.1: ระบบและกลไก การพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ข้อมูลอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อใช้ในการศึกษา วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หรือบูรณาการกับการเรียน การสอน - มีส่วนร่วมและเรียนรู้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ร่วมกับอาจารย์ หรือผู้วิจัย - มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย - ให้ข้อมูลความเห็นและเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผน ทรัพยากรด้านการวิจัย
4.2: ระบบและกลไก การจัดการความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ข้อมูลมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดการความรู้จากงานวิจัยและ งานสร้างสรรค์ - ให้ข้อมูลมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ ระบบบริหารจัดการความรู้ที่มหาวิทยาลัยดำเนินงานว่าสะดวก เหมาะสมเพียงใด

3. ด้านการให้บริการวิชาการแก่สังคม

การให้บริการแก่สังคม เป็นภารกิจสังคมอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัย โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ สมัยใหม่กับภูมิปัญญาท้องถิ่นนอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มทักษะและความรู้ให้กับนักศึกษาและบั สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเรียนของตนเอง ได้ฝึกฝนทักษะด้านอาชีพตาม สภาพความเป็นจริงเพื่อให้ทราบความต้องการของสังคม ปัญหาของสังคมและร่วมกันแก้ไข ช่วย

เสนอแนะและแลกเปลี่ยนความรู้และข้อคิดเห็นในการตรวจสอบการดำเนินงานด้านการให้บริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามเป้าหมายของการกิจ忙ลักของมหาวิทยาลัย ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับการบริการวิชาการแก่สังคม ที่นักศึกษาสามารถมีบทบาทในการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ 4 บทบาทนักศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาในการกิจด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่างการแสดงบทบาทของนักศึกษา
5.1: ระบบและกลไก การบริการทางวิชาการแก่สังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ข้อมูลการบริการวิชาการแก่สังคมในส่วนที่เกี่ยวข้อง - ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่คนเองต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดบริการทางวิชาการให้ - ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่คนเอง ชั่นรม สมอสร ต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดบริการวิชาการให้ต้องสนองต่อความต้องการของสังคม ชุมชน - เสนอการจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม เชื่อมโยงและบูรณาการบริการวิชาการแก่สังคมเข้ากับการเรียนการสอน เช่น สถานการณ์และ/หรือความต้องการจริงของสังคมชุมชน อาทิ การจัดทำการทำสำรวจข้อมูล การวิจัยชุมชน เป็นชีนงานจริงในระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติ หรือวิจัย หรือทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม - เสนอกิจกรรมและรูปแบบการจัดบริการวิชาการแก่สังคมในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่ต้องการ - เข้าร่วมกิจกรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากชุมชนในการจัดบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย - ติดตามการปรับปรุงการให้บริการวิชาการแก่สังคม
5.2: กระบวนการบริการทางวิชาการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลของมหาวิทยาลัย - เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมหรือโครงการบริการวิชาการ ต่างที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้น - ช่วยประชาสัมพันธ์โครงการ/ กิจกรรมและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมบริการวิชาการและวิชาชีพของมหาวิทยาลัย - กรณีที่นักศึกษาเข้าร่วมจัดโครงการบริการวิชาการ สามารถมีส่วนช่วยรักษาและพัฒนาระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ

4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

นักศึกษาต้องร่วมกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยแล้วบังต้องร่วมกิจกรรมของสไมสรหรือชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกรักในความเป็นไทยที่จะต้องมีการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่นักศึกษาสามารถมีบทบาทในการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ 5 บทบาทนักศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาในการกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่างการแสดงบทบาทของนักศึกษา
6.1: ระบบและกลไก การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ข้อมูลแก่มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม - ให้ข้อมูลที่นำไปสู่การปรับปรุงกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถสร้างความตระหนักรู้ต่อนักศึกษาในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม - เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมตามความสมัครใจ - ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยหรือเสนอ กิจกรรมที่สนใจต่อมหาวิทยาลัย - หากโอกาสเผยแพร่และสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัยตามศักยภาพของตนเองประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานของนักศึกษาและมหาวิทยาลัย - เสาระแสวงหาแหล่งศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นหรือภูมิภาคและแจ้ง เป็นข้อมูลกับมหาวิทยาลัย - ประพฤติดนให้เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมในมหาวิทยาลัย ทั้งความประพฤติ จริยามารยาท การพูดจา และการแต่งกาย - ติดตามการปรับปรุงแผนการดำเนินงานเสริมสร้างศิลปวัฒนธรรม

5. ด้านการบริหาร

ในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานตามภารกิจของมหาวิทยาลัยทั้ง 4 ด้านข้างต้น

การบริหารงานเป็นกลไกสำคัญที่จำทำให้การปฏิบัติงานตามภารกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามที่กำหนดไว้ การประกันคุณภาพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารนือถูกในหลายองค์ประกอบ โดยนักศึกษาสามารถมีบทบาทในการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ 6 บทบาทนักศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาในภารกิจด้านการบริหาร

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่างการแสดงบทบาทของนักศึกษา
1.1: กระบวนการพัฒนาแผน	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยและทิศทางที่มหาวิทยาลัยและทิศทางที่มหาวิทยาลัยควรพัฒนาเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย - ให้ข้อมูลเกี่ยมหาวิทยาลัยเพื่อประกอบการจัดทำแผนการดำเนินงานตามภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย - ศึกษาปรัชญา ปณิธาน กลยุทธ์ ตัวบ่งชี้ เป้าหมายการดำเนินงานของแต่ละตัวบ่งชี้ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานและพิจารณาความเป็นไปได้ในการปรับเปลี่ยน/พัฒนา โครงการกิจกรรมและ/หรือวิธีการดำเนินงานของชุมชน สถาตร องค์กรนักศึกษาที่ตนเองมีส่วนร่วม ให้มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จตามปณิธาน กลยุทธ์ ตัวบ่งชี้ไปด้วยกัน - ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการประเมินและการปรับปรุงแผนการดำเนินงานในแต่ละภารกิจของมหาวิทยาลัย รวมถึงการปรับปรุงตามสภาพการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตที่เห็นว่าส่งผลโอกาสที่นักศึกษาจะได้รับพัฒนาศักยภาพ ความสามารถ และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ - ติดตามการดำเนินงานตามแผนและการปรับปรุงแผนการดำเนินงาน
2.4: ระบบการพัฒนา คณาจารย์และบุคลากรสาย สนับสนุน	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคณาจารย์และบุคลากร ที่ไม่ปฏิบัติตาม จรรยาบรรณ - ให้ข้อมูลที่แสดงความชื่นชมต่อ คณาจารย์และบุคลากรที่เป็นตัวอย่างที่ดี มีจรรยาบรรณสูง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่างการแสดงบทบาทของนักศึกษา
7.1: ภาวะผู้นำของสถาบันและผู้บริหารทุกระดับของสถาบัน	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตาม การปฏิบัติงานของผู้บริหารระดับต่าง ๆ ทั้งระดับสาขาวิชา คณะวิชา และมหาวิทยาลัย - ติดตาม ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประชุมสภามหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยและมติของสภามหาวิทยาลัยในเรื่องต่าง ๆ
7.2: การพัฒนาสถาบันสู่สถาบันเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ - พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาการเรียนรู้ ผลงาน การปฏิบัติงานเป็นโครงการ/ กิจกรรมขั้นการความรู้ โดยอาจจะทำร่วมกับเพื่อนนักศึกษา และ/ หรืออาจารย์ เช่น นักศึกษาที่มีความสามารถในงานสร้างสรรค์งานศิลปะ ผู้อบรมอย่างชำนาญ สามารถแนะนำหรือสรุปเป็นความรู้ แนวทาง วิธีปฏิบัติอยู่ในตัวนักศึกษาเองได้ - ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลของมหาวิทยาลัย - ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการนำการจัดการความรู้ไปใช้ในกิจการและการดำเนินงานของสโนรนักศึกษาหรือชุมชนของนักศึกษา
7.3: ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจ	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ระบบฐานข้อมูลของมหาวิทยาลัยในส่วนที่เกี่ยวข้อง - ให้ข้อมูลเพื่อการประเมินและปรับปรุงฐานข้อมูลเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะฐานข้อมูลด้านการจัดการเรียนการสอน
7.4: ระบบบริหารความเสี่ยง	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในการดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย - ให้ความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยง

วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA)

วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) มาจากคำภาษาอังกฤษ 4 คำ ได้แก่ Plan (วางแผน) Do (ปฏิบัติ) Check (ตรวจสอบ) และ Act (ดำเนินการให้เหมาะสม)

1. วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA)

วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) (ศูนย์ฯ ราชบูรณะฯ, 2547, หน้า 9) คือ วงจรที่พัฒนามาจากวงจรที่คิดค้นโดยวอล์ตเตอร์ ชิวาร์ท (Walter Shewhart) ผู้นำเบิกการใช้สถิติสำหรับวงการอุตสาหกรรมและต่อมาวงจนี้เริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นเมื่อ เอด华ร์ด เดมิง (W. Edwards Deming) ประมาณปี ค.ศ. 1950 ได้แนะนำให้ใช้ในประเทศไทย ทำให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของพนักงานภายในโรงงานให้ดียิ่งขึ้น และช่วยคืน habitats ให้กับระบบในแต่ละขั้นตอนการผลิตโดยพนักงานเอง จนวงจนี้เป็นที่รู้จักกันในอีกด้วยว่า “วงจรเด้มิง” ต่อมาพบว่า แนวคิดในการใช้งาน PDCA นั้นสามารถนำมาใช้ได้กับทุกกิจกรรม จึงทำให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมากขึ้นทั่วโลก PDCA เป็นยักษ์รนำของศัพท์ภาษาอังกฤษ 4 คำคือ

- P: Plan หมายถึง วางแผน
- D: Do หมายถึง ปฏิบัติตามแผน
- C: Check หมายถึง ตรวจสอบ/ ประเมินผลและนำผลประเมินมาวิเคราะห์
- A: Action หมายถึง ปรับปรุงดำเนินการให้เหมาะสมตามผลการประเมิน

วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุก ๆ เรื่อง นับตั้งแต่กิจกรรมส่วนตัว เช่น การปรุงอาหาร การเดินทางไปทำงานในแต่ละวัน การเรียนหนังสือ การตั้งเป้าหมายชีวิต และอื่น ๆ จนกระทั่งถึงระดับบริษัท เช่น การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำงาน การปรับปรุงการให้บริการลูกค้า หรือแม้กระทั่งการริเริ่มโครงการใหม่ ๆ

จะเห็นได้ว่า วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) เป็นขั้นตอนการทำงานที่เป็นระบบ จะช่วยในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้และจะส่งผลให้งานหรือเรื่องใด ๆ ก็ตามมีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น ต่อไป

2. โครงสร้างของวงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA)

ขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนของวงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย “การวางแผน” อย่างรอบคอบ เพื่อ “การปฏิบัติ” อย่างค่อยเป็นค่อยไป แล้วจึง “ตรวจสอบ” ผลที่เกิดขึ้น วิธีการปฏิบัติจะมีประสิทธิผลที่สุด ก็จะจัดให้เป็นมาตรฐาน หากไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ ก็ต้องมองหาวิธีการปฏิบัติใหม่ หรือใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม

ขั้นตอนการวางแผน (Plan)

ขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึงการกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลให้ชัดเจน นอกจากนี้ จะต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ แล้วกำหนดทางเดือกใน

การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การวางแผนช่วยให้สามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งในด้านแรงงาน วัสดุคุณ ช้าโน้ม การทำงาน เงิน เวลา ฯลฯ โดยสรุปแล้ว การวางแผนช่วยให้รับรู้สภาพปัจจุบัน พร้อมกับกำหนดสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ด้วยการผนานประสบการณ์ ความรู้ และทักษะอย่างลงตัว โดยทั่วไปการวางแผนมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภทหลัก ๆ ดังนี้

ประเภทที่ 1 การวางแผนเพื่อนาคต เป็นการวางแผนสำหรับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหรือกำลังจะเกิดขึ้น บางอย่างเราไม่สามารถควบคุมสิ่งนั้น ได้เลย แต่เป็นการเตรียมความพร้อมของเราสำหรับสิ่งนั้น

ประเภทที่ 2 การวางแผนเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เป็นการวางแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเพื่อสภาพที่ดีขึ้น ซึ่งเราสามารถควบคุมผลที่เกิดในอนาคตได้ ด้วยการเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปัจจุบัน

ขั้นตอนการปฏิบัติ (DO)

ขั้นตอนการปฏิบัติ คือ การลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ในขั้นนี้ต้องตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติตัวว่าได้ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ พร้อมกับสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบด้วย เราไม่ควรปล่อยให้ถึงวินาทีสุดท้ายเพื่อดูความคืบหน้าที่เกิดขึ้น หากเป็นการปรับปรุงในหน่วยงานผู้บริหารย่อมต้องทราบความคืบหน้าอย่างแน่นอน เพื่อจะได้มั่นใจว่าโครงการปรับปรุงเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด

ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check)

ขั้นตอนการตรวจสอบ คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แล้วนั้นต้องนึ้งกษะถูกมองข้ามเสมอ การตรวจสอบทำให้ทราบว่าการปฏิบัติในขั้นที่สองสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ สิ่งสำคัญก็คือ ต้องรู้ว่าจะตรวจสอบอะไรบ้าง และบ่อยครั้งแค่ไหน ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบจะเป็นประโยชน์สำหรับขั้นตอนถัดไป

ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม (Act)

ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมจะพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบ ซึ่งมีอยู่ 2 กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรก ก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งอาจหมายถึงสามารถบรรลุเป้าหมายได้เร็วกว่าเดิม หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิม หรือทำให้คุณภาพดียิ่งขึ้นก็ได้แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่สอง ซึ่งก็คือผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ เรายควรนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์ และพิจารณาว่าควรดำเนินการอย่างไร ต่อไปนี้

- มองหาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้
- ใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม
- ขอความช่วยเหลือจากผู้รู้
- เปลี่ยนเป้าหมายใหม่

3. วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) เชิงปฏิบัติ

วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่อง การแก้ปัญหาและปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในเชิงปฏิบัติ วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) สามารถแบ่งได้เป็น 7 ขั้น ดังนี้

ตารางที่ 7 วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน

การแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน					
ขั้นตอน					
	ขั้นที่ 1 เลือกหัวข้อที่จะศึกษา				
การวางแผน (Plan)	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 คัดเลือกระบวนการที่จะแก้ปัญหาและปรับปรุง 1.2 ระบุเป้าหมาย 1.3 แต่งตั้งทีมงานแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน 				
	ขั้นที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล				
	<table border="0"> <tr> <td>2.1 กำหนดตัววัดผล</td> <td>2.2 วางแผนและเก็บรวบรวมข้อมูล</td> </tr> <tr> <td>2.3 ตั้งคำถามเพื่อวิเคราะห์</td> <td>2.4 วิเคราะห์หาสาเหตุค้างคุณภาพ</td> </tr> </table>	2.1 กำหนดตัววัดผล	2.2 วางแผนและเก็บรวบรวมข้อมูล	2.3 ตั้งคำถามเพื่อวิเคราะห์	2.4 วิเคราะห์หาสาเหตุค้างคุณภาพ
2.1 กำหนดตัววัดผล	2.2 วางแผนและเก็บรวบรวมข้อมูล				
2.3 ตั้งคำถามเพื่อวิเคราะห์	2.4 วิเคราะห์หาสาเหตุค้างคุณภาพ				
	ขั้นที่ 3 ระบุสาเหตุต้นตอ				
	<ul style="list-style-type: none"> 3.1 เขียนผังการดำเนินงาน 3.2 ประเมินหาสาเหตุที่เป็นไปได้ 				
	ขั้นที่ 4 กำหนดแนวทางปรับปรุงและลงมือปฏิบัติ				
การปฏิบัติ (Do)	<ul style="list-style-type: none"> 4.1 ศึกษาผลกระบวนการ 4.2 สรุปแนวทางแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน 4.3 ระบุผู้สนับสนุน 4.4 พัฒนาแผนการลงมือปฏิบัติ 4.5 ปฏิบัติตัววิธีการใหม่ 				
การตรวจสอบ (Check)	ขั้นที่ 5 ประเมินแนวทางแก้ไข				
การดำเนินการให้เหมาะสม (Act)	<ul style="list-style-type: none"> ขั้นที่ 6 จัดทำมาตรฐาน ขั้นที่ 7 บันทึกผลความพยาຍາມและเลือกหัวข้อศึกษาใหม่ 				

4. ตัวอย่างการใช้งานกระบวนการคุณภาพ (PDCA) กับการจัดกิจกรรมหรือโครงการ
นักศึกษา

ตารางที่ 8 ตัวอย่างการใช้วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) กับการจัดกิจกรรมหรือโครงการนักศึกษา

ตารางที่ 8 (ต่อ)

วงจร PDCA	กิจกรรม วิชาการ	กิจกรรมกีฬา และการส่งเสริม สุขภาพ	กิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์และ รักษา ^{สิ่งแวดล้อม}	กิจกรรม นันทนาการ	กิจกรรม ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม
นักศึกษาและ ชุมชน					
- วางแผน การจัด กิจกรรมตาม ความต้องการ ของสมาชิก - วางแผน การจัดกิจกรรม ตาม ความต้องการ ของสมาชิก - วางแผน ดำเนินการ - วางแผน - วางแผน เป้าหมาย	- วางแผน การจัดกิจกรรม ตาม ความต้องการ ของสมาชิก - วางแผน ดำเนินการ - วางแผน - วางแผน เป้าหมาย	- วางแผน การจัดกิจกรรม ตาม ความต้องการ ของสมาชิก - วางแผน ดำเนินการ - วางแผน - วางแผน เป้าหมาย	- วางแผน การจัด กิจกรรมตาม ความต้องการ ของสมาชิก - วางแผน ดำเนินการ - วางแผน - วางแผน เป้าหมาย	- วางแผน การจัด กิจกรรม ตาม ความต้องการ ของสมาชิก - วางแผน ดำเนินการ - วางแผน - วางแผน เป้าหมาย	- วางแผน การจัดกิจกรรม ตาม ความต้องการ ของสมาชิก - วางแผน ดำเนินการ - วางแผน - วางแผน เป้าหมาย
Do	ดำเนิน กิจกรรม วิชาการ ต่าง ๆ ตาม แผนที่วางไว้	ดำเนินกิจกรรม กีฬาและ ส่งเสริมสุขภาพ ของนรนกีฬา	ดำเนินกิจกรรม บำเพ็ญ ประโยชน์และ รักษา ^{สิ่งแวดล้อม}	ดำเนิน กิจกรรม นันทนาการ ต่าง ๆ ตาม สิ่งแวดล้อม ประเภทต่าง ๆ	ดำเนินกิจกรรม ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม ประเภทต่าง ๆ ตามแผนที่วาง ไว้
Check	ประเมินผล การดำเนินการ และนำผลมา เปรียบเทียบ กับเป้าหมาย ที่ตั้งไว้	ประเมินผล การดำเนินการ และนำผลมา เปรียบเทียบ กับเป้าหมาย ที่ตั้งไว้	ประเมินผล การดำเนินการ และนำผลมา เปรียบเทียบ กับเป้าหมาย ที่ตั้งไว้	ประเมินผล การดำเนินการ และนำผลมา เปรียบเทียบ กับเป้าหมาย ที่ตั้งไว้	ประเมินผล การดำเนินการ และนำผลมา เปรียบเทียบ กับเป้าหมาย ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

วงจร PDCA	กิจกรรม วิชาการ	กิจกรรมกีฬา และการส่งเสริม สุขภาพ	กิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์และ รักษา ^{สิ่งแวดล้อม}	กิจกรรม นันทนาการ	กิจกรรม ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม
Act	- ปรับปรุง โครงการ กิจกรรม วิชาการ ต่าง ๆ	- ปรับปรุง โครงการ กิจกรรมกีฬา ^{และการส่งเสริม สุขภาพของ ชุมชนกีฬาต่าง ๆ}	- ปรับปรุง โครงการ กิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์และ รักษา ^{สิ่งแวดล้อม ต่าง ๆ}	- ปรับปรุง กิจกรรม นันทนาการ ต่าง ๆ	- ปรับปรุง โครงการ กิจกรรมส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม ต่าง ๆ
	- ปรับปรุง วิธีการจัด กิจกรรมในครั้ง ถัดไปตามผล การประเมิน	- ปรับปรุง วิธีการจัด กิจกรรมในครั้ง ถัดไปตามผล การประเมิน	- ปรับปรุง วิธีการจัด กิจกรรมในครั้ง ถัดไปตามผล การประเมิน	- ปรับปรุง วิธีการจัด กิจกรรมในครั้ง ถัดไปตามผล การประเมิน	- ปรับปรุง วิธีการจัด กิจกรรมในครั้ง ถัดไปตามผล การประเมิน

5. ตัวอย่างการใช้งานร่วมกุณคุณภาพ (PDCA) กับการใช้ในชีวิตประจำวัน

นักศึกษาจะซื้อของใช้ภายในบ้านตามร่วมกุณคุณภาพ (PDCA) ของกิจกรรมการซื้อของ ได้แก่

ตารางที่ 9 นักศึกษาจะซื้อของใช้ภายในบ้านตามร่วมกุณคุณภาพ (PDCA) ของกิจกรรม
การซื้อของ

ขั้นตอน	กิจกรรม
การวางแผน (Plan)	คิดว่ามีอะไรต้องใช้ สำหรับกีคน ตรวจสอบว่าของในบ้านมีอะไร เหลืออยู่เป็นจำนวนเท่าไหร่ ขาดเหลืออะไร (Check) จดรายการและ จำนวนสิ่งของที่ต้องซื้อกำหนดสถานที่ เตรียมเงินให้เพียงพอ

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม
การปฏิบัติ (Do)	ไปที่ร้านค้า ดำเนินการซื้อ ถ้าต้องไป helyer แล้วสั่งทางที่ไม่ต้องอ้อมไปอ้อมมา ถ้าต้องยกของเอง เลือกช่องของที่มีน้ำหนักเบา ก่อน เพื่อจะได้ไม่ต้องยกของหนัก เป็นเวลานาน (Plan) แล้ว เดินเลือกชื้อของตามที่จำมา (Do) หากพบสิ่งที่ไม่เป็นไปตามแผน เช่น ไม่มีของ หรือมีราคาสูงเกินกว่าที่ตั้งใจไว้ (Check) ให้พิจารณาปรับเปลี่ยน ตามความเหมาะสม (Act) ก่อนออกจากร้าน ตรวจสอบ ว่าของที่ซื้อได้รับครบตามจำนวนและถูกต้องตามที่ต้องการหรือไม่ สินค้าอยู่ในสภาพสมบูรณ์หรือมีตำหนิ คนขายคิดราคาและthonเงินถูกต้อง หรือไม่ (Check) ถ้าสินค้ามีตำหนิให้เปลี่ยนของหรือถ้าthonผิดกีทักท้างให้เกิดความถูกต้อง (Act)
การตรวจสอบ (Check)	กลับมาที่บ้าน ตรวจสอบจำนวนเงินที่ใช้ไป ตรวจสอบว่าอะไรบ้างที่ซื้อไม่ได้ตามแผน เช่น ของราคาสูงกว่าที่คิดไว้ ของเปลี่ยนรุ่น เป็นต้น ของอะไรที่ซื้อมาแล้วใช้ไม่ได้ เช่น ชุดเบตเตอรี่ผิดขนาด
การดำเนินการให้เหมาะสม (Act)	ความผิดพลาดจากการซื้อของครั้งนี้คืออะไร เช่น ไม่เช็คขนาดของ แบตเตอรี่ก่อนออกจากบ้าน ต้องไปต้องตรวจสอบรายละเอียดให้รอบคอบขึ้น แทนที่จะคุยแต่รายการกับจำนวน เช่น เบอร์ของสินค้า ว่าเป็นแบตเตอรี่ ขนาด AA หรือ AAA รวมทั้งขยายผลไปยังของอื่นที่ต้องตรวจสอบเป็นคู่ เช่น เบอร์รหัส รุ่น หน่วยวัด เป็นต้น จดราคสินค้าที่ซื้อมาเก็บไว้เป็นมาตรฐานสำหรับเปรียบเทียบใน การซื้อครั้งต่อไป เพื่อจะได้เตรียมงบประมาณให้เหมาะสม

แนวคิดเรื่องความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกต่อเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่งซึ่งในการจัดกระบวนการฝึกอบรมนั้นขึ้นอยู่กับความรู้สึกของผู้เข้าอบรมที่มีต่อขั้นตอน และกิจกรรมของกระบวนการจัดการฝึกอบรมนั้น ๆ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ราชบัณฑิตยสถาน (2542) ความพึงพอใจ หมายถึง รัก ชอบใจ

Wolman (1973, p. 70) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าเป็นความรู้สึก

มีความสุข เมื่อเราได้ผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ความต้องการ หรือแรงจูงใจ

จิตตินันท์ นันท์พิบูลย์ (2555, หน้า 40) ให้ความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ (Satisfaction) ซึ่งมีความหมายโดยทั่ว ๆ ไปว่า ระดับความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

อุทิศ บำรุงชีพ (2551, หน้า 184) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นความรู้สึก ความชอบ ความพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือทัศนคติในทางบวก ถ่่งผลในทางที่ดีของบุคคล ที่มีค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งเมื่อยู่ในสภาพที่มีความสุข

จากการศึกษาความหมายของความพึงพอใจ ผู้จัดสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของผู้เข้าอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดสอนสร้างสรรค์ชั้นนิชึ่ม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรม และด้านสื่อประกอบการฝึกอบรม

2. การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเกิดขึ้นหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้ ประกอบกับระดับความรู้สึกของนักเรียน ดังนั้นในการวัดระดับความพึงพอใจในการเรียนรู้ กระทำได้หลายวิธี ต่อไปนี้ (นงนุช โภจนเดศ, 2540 อ้างใน ประชาต สิริสัน พ., 2553, หน้า 96-97)

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้สอบถามจะออกแบบแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบ ความคิดเห็นซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดค่าตอบให้เลือกตอบหรือตอบคำตามอิสระ คำตามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งเป็นวิธีที่ต้องอาศัยเทคนิค และความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์จะชูใจให้ผู้ตอบคำถามตามข้อเท็จจริงได้

3. การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจ โดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและสังเกตอย่าง มีประสิทธิภาพ

จากการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดสอนสร้างสรรค์ชั้นนิชึ่ม เพื่อเสริมสร้าง ความรู้การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้จัดได้ ศึกษาความพึงพอใจ โดยใช้แบบประเมินวัดระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

1.1 ด้านการฝึกอบรมแบบผสมผสาน

จิรพล ระวังการ (2555, หน้า 57) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน เรื่องการบริการของอาสาสมัครองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน เรื่องการบริการของอาสาสมัครองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ เพื่อเปรียบเทียบความรู้ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจ ซึ่งการวิจัยมีผลดังนี้ (1) ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน เรื่องการบริการของอาสาสมัครองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ $80/80 = 85.20/88.59$ (2) ทักษะ การบริการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังเข้ารับการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน เรื่อง การบริการของอาสาสมัครองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ สูงกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน เรื่องการบริการของอาสาสมัครองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ อยู่ในระดับมาก หรือเท่ากับ 4.25

พัชนี ฤลathamann (2553, หน้า 161) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมครูแบบผสมผสานในการทำวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมครูแบบผสมผสานในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้วิธีการดำเนินการวิจัยในลักษณะ การวิจัยและพัฒนา และนำรูปแบบการประเมินความแบบชิปมาประยุกต์ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการฝึกอบรม ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) การประเมินบริบท โดยการศึกษาเอกสาร คำรา และสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมครูใน การทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครุยังมีปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียน ทั้งในด้านความรู้ และด้าน ทักษะและมีความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมที่สอดคล้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการของครู รูปแบบการฝึกอบรมครูในการวิจัยในชั้นเรียน ความเป็นรูปแบบ การฝึกอบรมที่มีรูปแบบการฝึกอบรมที่เน้นผู้เข้ารับการอบรมเป็นสำคัญ ชุดประสงค์ควรเน้นทักษะ การปฏิบัติงานวิจัย มีกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมสมกับเนื้อหา ผสมผสานวิธีการฝึกอบรม กิจกรรม ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ ทักษะ และสนใจเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และสามารถ พัฒนางานวิจัยในชั้นเรียน (2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น พบว่า รูปแบบการฝึกอบรมครูแบบ ผสมผสานในการทำวิจัยในชั้นเรียนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟี่ รูปแบบ การฝึกอบรมเป็นการผสมผสานใน 2 ลักษณะ ประกอบด้วย 1) การผสมผสานวิธีการฝึกอบรม ระหว่าง การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและการเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงาน โดยวิธีการฝึกอบรม แบ่งเป็น 3 ชั้นตอน ดังนี้ ชั้นตอนที่ 1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ ระยะที่ 1 “พัฒนาคิ้วต์โครง เชื่อมโยงนวัตกรรม นำความรู้สู่ห้องเรียน” จำนวน 2 วัน ชั้นตอนที่ 2 การเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงาน “พากเพียรรวม

ข้อมูล เพิ่มพูนก้าวบานมิตร” ขั้นตอนที่ 3 การอบรมเชิงปฏิบัติการ ระยะที่ 2 “คิดวิเคราะห์ สรุปผล ฝึกฝนเขียนรายงาน” จำนวน 2 วัน และ 2) การทดสอบกิจกรรมการฝึกอบรม โดยจัดกิจกรรม การฝึกอบรมใน 8 ลักษณะ ได้แก่ การบรรยาย สนทนากลุ่มการนำเสนอผลงาน การฝึกปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนิเทศติดตามแบบก้าวบานมิตร และการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งรูปแบบการฝึกอบรมและหลักสูตรการฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุด แบบทดสอบและแบบสอบถาม มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ความคิดเห็นของผู้ เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก ผลการนิเทศการสอนทฤษฎีและปฏิบัติของ วิทยากรการฝึกอบรม โดยรวมทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติอยู่ในระดับดี (3) การประเมินค้าน กระบวนการ ประสิทธิภาพของรูปแบบการฝึกอบรม ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล เท่ากับ 88.16/ 83.50 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/ 80 ดังนั้นประสิทธิผลของรูปแบบการฝึกอบรม มีค่า 0.6235 แสดงว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความก้าวหน้าทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 62.35 ความคิดเห็นของ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการอบรมค่าเฉลี่ย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการนิเทศการสอน ทฤษฎีและปฏิบัติของวิทยากรการฝึกอบรม โดยรวมทั้งด้านทฤษฎี และปฏิบัติ อยู่ในระดับดี (4) การประเมินผลผลิต ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน ทำรายงานการวิจัยในชั้นเรียนมีคุณภาพ อยู่ใน ระดับดี และมีความพึงพอใจรูปแบบการฝึกอบรมในระดับมาก

ราคร เสถียร ไชยกิจ (2555, หน้า 79) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบ การฝึกอบรมแบบทดสอบความมาตรฐานอาชีพช่างช่อมบำรุงในโรงงานอุตสาหกรรม โดยผลการวิจัยพบว่า (1) มาตรฐานอาชีพช่างช่อมบำรุงในโรงงานอุตสาหกรรม ประกอบด้วย 5 หน้าที่หลัก 33 หน่วยสมรรถนะ และ 86 สมรรถนะย่อย (2) รูปแบบการฝึกอบรมแบบทดสอบ ประกอบด้วยองค์ประกอบทั้งสิ้น 6 องค์ประกอบ และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.38$) (3) โมดูลฝึกอบรมแบบทดสอบ เรื่อง การบำรุงรักษาระบบไฮดรอลิก ประกอบด้วย 4 ผลลัพธ์การ เรียนรู้ และมีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.33$) (4) ผลการฝึกอบรมของ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้ง 18 คนมีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับคะแนนสูงกว่าร้อยละ 80 และผู้เข้ารับ การฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อกระบวนการฝึกอบรมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.16$) และ (5) ผลการประเมินสมรรถนะผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถผ่านการประเมินสมรรถนะได้ทุกคน จะเห็น ได้ว่าระบบการฝึกอบรมโดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ เป็นการอบรมที่เน้นสมรรถนะของคน และ ใช้วิธีการฝึกอบรมแบบทดสอบ ทำให้การพัฒนากำลังคนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้อง กับความต้องการของสถานประกอบการ และที่สำคัญเป็นไปตามแนวทางการพัฒนาชีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

วิวรรธน์ จันทร์เทพย์ และสุภานนิษฐ์ ธรรมเมฆา (2554, หน้า 135) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้เป็นทีมเพื่อพัฒนาสมรรถนะ การออกแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการแบบสาขาวิชาการสำหรับครุภัสดุสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า (1) รูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานระหว่างแบบแผนผู้สอนหน้ากับแบบอี-เทรนนิ่ง เป็นวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้เป็นทีม โดยมีองค์ประกอบ 8 ประการ รูปแบบ การฝึกอบรม มี 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นก่อต้นฝึกอบรม 2) ขั้นฝึกอบรม 3) ขั้นประเมินผล ในขั้น ฝึกอบรมประกอบด้วย 4 ขั้น ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อม 2) การนำเสนอบทเรียน 3) การปฏิบัติตามตัวอย่าง 4) การปฏิบัติตอย่างอิสระ ขั้นที่ 1-3 ช่วยสร้างเจตคติและความรู้ความเข้าใจ ส่วนขั้นที่ 4 ช่วยพัฒนาสมรรถนะการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการแบบสาขาวิชาการ (2) ผลการทดลองใช้รูปแบบการฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และคะแนนทักษะการออกแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการแบบสาขาวิชาการ หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างมีการแสดงออกเกี่ยวกับการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในระดับมาก และมีความเห็นว่ารูปแบบการฝึกอบรมมีความเหมาะสมในระดับมาก

1.2 ด้านการเรียนรู้ตามแนวคิดสอนสตรัคชันนิซึม

อุทิศ บำรุงชีพ (2551, หน้า 291) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บตามแนวคิดสอนสตรัคชันนิซึมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างรูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บตามแนวคิดสอนสตรัคชันนิซึม และสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี (2) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนผ่านเว็บตามแนวคิดสอนสตรัคชันนิซึม (3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนผ่านเว็บตามแนวคิดสอนสตรัคชันนิซึม (4) ศึกษาความพึงพอใจ ของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บตามแนวคิดสอนสตรัคชันนิซึม ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบ

การเรียนการสอนผ่านเว็บตามแนวคิดสอนสตรัคชันนิซึมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 9 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้นสืบเสาะค้นคว้า 3) ขั้นรวมรวมข้อมูล 4) ขั้นระดมสมอง อภิปรายเพื่อเลือกหัวข้อและวางแผน 5) ขั้นลงมือปฏิบัติ 6) ขั้นพิจารณาไตรตรองและปรับปรุง 7) ขั้นประเมินผล 8) ขั้นนำเสนอ 9) ขั้นเผยแพร่ผลแห่งความสำเร็จ รูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บ ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ $84.55/85.50$ และพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้รูปแบบการเรียน การสอนผ่านเว็บตามแนวคิดสอนสตรัคชันนิซึม สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บตามแนว

ค่อนสตรัคชันนิซึ่งหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษากลุ่มนี้ทดลองมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บตามแนวคิดสตรัคชันนิซึ่งที่พัฒนาขึ้นในระดับมาก

สัญดิ บรรณศรี (2550, หน้า 99-100) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนโดยใช้เว็บเทคโนโลยีตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้ (Constructionism) เรื่อง หยาดฝนโลมใจและวัยใส วัยสร้าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย ๕ ประการ คือ (1) เพื่อพัฒนาบทเรียนที่ใช้เว็บเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/ 80 (2) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการใช้บทเรียนที่พัฒนาขึ้น (3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน (4) เพื่อศึกษา ความคงทนในการเรียนรู้ และ (5) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อบทเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จากโรงเรียนบ้านหนองแรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๑ จำนวน 30 คน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัย ปรากฏดังนี้ (1) บทเรียนที่ใช้เว็บเทคโนโลยีตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้ (Constructionism) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หยาดฝนโลมใจ และวัยใส วัยสร้าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ มีประสิทธิภาพ $83.72 / 82.50$ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (2) บทเรียนที่พัฒนาขึ้นโดยใช้เว็บเทคโนโลยีมีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.72 แสดงว่า�ักเรียนมีความก้าวหน้าใน การเรียนร้อยละ 72 (3) นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนโดยใช้เว็บเทคโนโลยี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (4) นักเรียนที่เรียนด้วย บทเรียนโดยใช้เว็บเทคโนโลยี สามารถคงทันความรู้ในการเรียนหลังจากเรียนผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์ ได้ร้อยละ 88.70 ซึ่งลดลงจากหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (5) นักเรียน มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนที่ใช้เว็บเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

กิตติยา ปลดดแก้ว (2551, หน้า 60-61) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนบนเว็บ ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ บทเรียนบนเว็บตามแนวทฤษฎี การเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แบบประเมินคุณภาพ บทเรียนบนเว็บสำหรับผู้เชี่ยวชาญ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความ คิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนบนเว็บตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า (1) บทเรียนบนเว็บตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อ

สร้างสรรค์ด้วยปัญญา เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีประสิทธิภาพ $85.45/84.85$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ $80/80$ (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนจากบทเรียนบนเว็บตามแนวทางถูกปฏิบัติการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาเรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนบนเว็บอยู่ในระดับดี

1.3 ด้านการเรียนรู้ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา

เนตรราย ทันเที่ยง (2550, หน้า 72) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการและพนักงานสถาบันระบบใหม่ที่เข้าทำงานในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีพุทธศักราช 2546-2548 จำนวน 48 คน ได้มามากการสุ่มอย่างง่าย ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อยู่ในระดับดีและมีประสิทธิภาพ $88.72/90.87$

1.4 ด้านความพึงพอใจ

ประชาต สิริสัณห์ (2553, หน้า 113) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือสารการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง ระบบนิเวศ สำหรับนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านทุ่งค่า อำเภอสัดหิน จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) ชุดการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือสารการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง ระบบนิเวศ สำหรับนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E1/E2 ($83.83/81.66$) (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือสารการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง ระบบนิเวศ สำหรับนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 (3) นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือสารการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง ระบบนิเวศ สำหรับนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.44)

2. งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 ด้านการฝึกอบรม

Moonis (1997) สรุปไว้ว่าทำการศึกษาและพัฒนาชุดฝึกอบรมการสอนทักษะด้วยคอมพิวเตอร์ออกแบบการสอน โดยการพัฒนาคอมพิวเตอร์ปฏิสัมพันธ์มาเป็นชุดการฝึกอบรมให้ครุภารกิจได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการใช้งานได้ด้วยตนเอง ตามเวลาและสถานที่ที่ตนเองต้องการ

ชุดฝึกอบรมที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานนี้ใช้วิธีการเชิงระบบโปรแกรมการสอนภาษาอังกฤษที่ใช้เป็นภาษาอื่นในฐานภาษาแม่ ที่วิทยาลัยครุ มหาวิทยาลัยโภลลัมเบิล โดยศึกษาตามจุดมุ่งหมายต่อไปนี้
 (1) เป้าหมายการพัฒนา การใช้หลักการเชิงระบบมาออกแบบการสอน และชุดฝึกอบรมครุต้นแบบ และ (2) การเขียนรายงาน กระบวนการพัฒนาต้นแบบด้านต่าง ๆ ปรากฏว่าหลักวิธีการเชิงระบบในการออกแบบการสอนที่นำไปใช้สร้างต้นแบบชุดฝึกอบรมที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นหลัก และกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการปรับปรุงคุณภาพการสอนจากการทดลอง ใช้ในสถานการณ์จริง สรุปได้ว่าชุดการสอนช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตรงตามเป้าหมายที่กำหนด ด้านความสะดวกในการประยุกต์หลักการออกแบบการสอน พนบฯ ชุดฝึกอบรมที่ออกแบบ และพัฒนาขึ้น สามารถนำองค์ประกอบด้านต่าง ๆ มาใช้ออกแบบการสอนและตอบสนอง การปฏิบัติงานของผู้ออกแบบการสอนแต่ละคน ได้

Klimczak (1995) สรุปว่าได้ทำการศึกษาเทคนิคการฝึกอบรมของโครงการที่ประสบความสำเร็จ เพื่อกำหนดกลุ่มความรู้ความเข้าใจที่บ่งชี้ความสำเร็จในการออกแบบการสอนของโครงการ ที่เกิดจากความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ นักออกแบบ ผู้สนับสนุน นักฝึกอบรม และผู้เข้ารับการอบรม โดยมีเป้าหมายสำคัญ 2 ประการ (1) กำหนดกลุ่มความรู้ ความเข้าใจ และตัวบ่งชี้ ความสำเร็จในการออกแบบการสอนของโครงการ (2) การตัดสินใจเลือกแนวทางที่ผู้เกี่ยวข้องเห็นว่ามีอิทธิพลและมีความสำคัญในตัวบ่งชี้ต่าง ๆ (3) กำหนดองค์ประกอบของกลุ่มความรู้ ความเข้าใจ ในการออกแบบการสอนของโครงการที่ประสบความสำเร็จและ (4) ตัดสินใจเลือกแนวทางที่ผู้เกี่ยวข้องคาดว่ามีอิทธิพลและมีความสำคัญเกี่ยวกับองค์ประกอบนั้น ๆ โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอนด้วยกัน คือ ขั้นที่ 1 รวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการออกแบบการสอน และตัวบ่งชี้ ความสำเร็จในการออกแบบการสอนจากโครงการทั่วไป ขั้นที่ 2 นำรายการตัวบ่งชี้ความสำเร็จและ รายการต่าง ๆ ในการพัฒนาองค์ประกอบของโครงการออกแบบการสอน ที่ประสบความสำเร็จด้าน ตัวบ่งชี้และองค์ประกอบต่าง ๆ จากการออกแบบการสอน 7 โครงการมากำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จ พื้นฐานตามลำดับ ได้ ดังนี้ คือ ทักษะปฏิบัติ วิธีการดำเนินงาน เกณฑ์ขั้นต่ำการเรียนรู้ คำอธิบาย ความมีชีวิตชีวา และงบประมาณ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย two-way ANOVA ปรากฏว่าไม่พบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องทั้ง 4 กลุ่ม ในเรื่องความสำเร็จที่เกี่ยวข้อง กับตัวบ่งชี้ความสำเร็จทั้ง 7 ด้าน ในเรื่องความสำคัญของโครงการออกแบบการสอนที่ประสบ ความสำเร็จนอกจากนี้ยังพบว่า มีระดับนัยสำคัญทางสถิติระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง และตัวบ่งชี้ ความสำเร็จของโครงการออกแบบการสอนในเรื่อง ระดับความสำคัญร่วมกับตัวบ่งชี้ ความสำเร็จ จากองค์ประกอบ ความสำเร็จของโครงการออกแบบ จากการสำรวจได้นำมาจัดกลุ่ม

องค์ประกอบ เป็นทรัพยากรสนับสนุน การพัฒนาหลักสูตร บุทธวิธีการสอน และการบริหาร และวิเคราะห์ด้วย two-way ANOVA พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ โครงการออกแบบ การสอนประสบความสำเร็จ และมีนัยสำคัญทางสถิติของปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องและ องค์ประกอบความสำเร็จของโครงการออกแบบการสอน ในเรื่องระดับความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ องค์ประกอบแห่งความสำเร็จ

สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง ในประเทศไทยและต่างประเทศ พบว่า ชุดฝึกอบรมแบบ ผสมผสานตามแนวคิดนิรัตน์ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างและเพิ่มพูนความรู้ ให้กับผู้เข้าอบรม จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมได้เกิดกระบวนการคิดอย่างต่อเนื่อง มุ่งสู่แนวทางในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และการศึกษางานวิจัยยังพบอีกว่า สื่อสังคมออนไลน์เป็นเทคโนโลยี การศึกษาที่กำลังเป็นที่นิยม เนื่องจากความก้าวหน้าของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นรูปแบบใหม่ของการศึกษาในโลกยุคไร้พรมแดน การนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ร่วมกับชุดฝึกอบรมแบบ ผสมผสานตามแนวคิดนิรัตน์ ทำให้ผู้เข้าอบรมเกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์มากขึ้น เนื่องจาก ผู้เข้าอบรมสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองโดยอาศัยเทคโนโลยีของสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรม เพราะเครือข่าย สังคมออนไลน์สามารถนำเสนอได้ทั้ง เสียง ภาพ ภาพเคลื่อนไหวและสามารถปฏิสัมพันธ์ตอบโต้ ระหว่างผู้เข้าอบรม ได้ ผู้วิจัยจึงค้องการทราบว่าชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนิรัตน์ เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี ได้หรือไม่

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนิยม เพื่อเสริมสร้างความรู้การขัดการ โครงการตามวงจรควบคุมภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นงานวิจัยประเภทการวิจัยและพัฒนา ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอรายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้าง พัฒนาและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
4. แบบแผนการทดลอง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

รายละเอียดขั้นตอนแต่ละขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยแสดงในกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1: ศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์

1. ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ หลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในด้านชุดฝึกอบรม การเรียนรู้แบบผสมผสาน ทฤษฎีองค์สร้างชั้นนิซึ่ม การประกันคุณภาพการศึกษา งจรควบคุมคุณภาพ และแนวคิดเรื่องความพึงพอใจ
2. สรุปข้อมูลเพื่อออกแบบต้นแบบรูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

การวิจัยระยะที่ 2: สร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัยให้ได้คุณภาพและมีประสิทธิภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ

1. แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา
2. แบบประเมินคุณภาพด้านเทคโนโลยีการศึกษา
3. แบบทดสอบวัดความรู้การจัดการโครงการตามงจรควบคุมคุณภาพ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

การวิจัยระยะที่ 3: การศึกษาทดลองเพื่อทดสอบสมนติฐานผลการใช้รูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

1. ความรู้การจัดการ โครงการตามงจรควบคุมคุณภาพของผู้เข้าอบรม
2. ความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม

ภาพที่ 2 กรอบการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 2,644 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 45 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) คือ ครั้งที่หนึ่งจับสลากระดับชั้น ครั้งที่สองจับสลากระดับสาขาวิชา ครั้งที่สามจับสลากระดับห้องเรียน ครั้งที่สี่จับสลากระดับนักศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1: กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน เพื่อประเมินประสิทธิภาพเบื้องต้น โดยสังเกตและสัมภาษณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงเพื่อใช้ในการทดลองครั้งต่อไป

กลุ่มที่ 2: กลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน เพื่อหาแนวโน้มประสิทธิภาพรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพตามวัตถุประสงค์ โดยทดลองให้กับกลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม เพื่อนำผลมาหาประสิทธิภาพ (E1) และเมื่อกลุ่มตัวอย่าง ฝึกอบรมแล้วให้กับกลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรม เพื่อนำมาหาประสิทธิภาพ (E2)

กลุ่มที่ 3: กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ ที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E1/E2=85/85$ และเปรียบเทียบความรู้ ก่อนและหลังการฝึกอบรม ตลอดจนศึกษาความพึงพอใจหลังใช้ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้เครื่องมือวิจัยดังต่อไปนี้

1. ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อเสริมสร้างความรู้ การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย

1.1 แผนการฝึกอบรม ISMART ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สังเคราะห์จากหลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยมี 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) Introduction (2) Select topic and solution problem

(3) Management practices (4) After action review (AAR) (5) Reflection experience (6) testing Training

1.2 โปรแกรม EDMODO

1.3 เว็บไซต์สำหรับชุดฝึกอบรม

1.4 แบบทดสอบระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม

1.5 คู่มือการฝึกอบรม

2. แบบประเมินคุณภาพของการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนี้ ที่ออกแบบเพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่

2.1 แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา

2.2 แบบประเมินคุณภาพด้านเทคโนโลยีการศึกษา

3. แบบทดสอบวัดความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ ของผู้เข้าอบรม ที่อบรมผ่านชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนี้ เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4. แบบประเมินความพึงพอใจ ของผู้เข้าอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนี้ เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การสร้าง พัฒนาและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนี้ ที่ออกแบบเพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีขั้นตอนสร้าง พัฒนาและการหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนี้ เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

1.1 ด้านเนื้อหา ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังด่อไปนี้

1.1.1 ศึกษาโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ ผ่านคู่มือ หนังสือ และเอกสาร อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 กำหนดค่าประสิทธิภาพฝึกอบรม เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาแต่ละหน่วย

ฝึกอบรม

1.1.3 ออกแบบแบบเนื้อหาความรู้ที่จะนำมาสร้างเป็นชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

1.1.4 นำเนื้อหาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำแก้ไขส่วนที่บกพร่อง และนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.1.5 นำเนื้อหาที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว พร้อมทั้งแบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการประเมินว่ามีเนื้อหาครอบคลุมตามมาตรฐานคุณภาพของคู่มือที่ต้องการ

1.1.6 นำเนื้อหามาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

1.1.7 นำเนื้อหาที่สมบูรณ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.2 ด้านเทคโนโลยีการศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.2.1 ศึกษาเทคนิค วิธีการสร้างชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ เครื่องมือที่จะช่วยพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แผนการฝึกอบรม ISMART โปรแกรม EDMODO เว็บไซต์สำหรับการฝึกอบรม ในการสร้างชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ

1.2.2 ดำเนินการสร้างและพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ เพื่อเสนอเนื้อหาแต่ละกรอบนของคอมพิวเตอร์

1.2.3 นำชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ มาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง และนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.2.4 นำชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ ที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว พร้อมทั้งแบบประเมินคุณภาพด้านเทคโนโลยีการศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาจำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการประเมินชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ ว่ามีเทคนิค กระบวนการ เหมาะสมหรือไม่

1.2.5 นำชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ มาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

1.2.6 นำชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ ที่สมบูรณ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2. การสร้างแบบประเมินคุณภาพชุดฝึกอบรมแบบทดสอบตามแนวคิดสตรัคชันนิซึ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2.1 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

ใช้สำหรับตรวจสอบเนื้อหา กับหลักการทฤษฎีที่นำมาเป็นพื้นฐานในการออกแบบ หน่วยฝึกอบรมของชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ ซึ่งมีวิธีการสร้างและพัฒนา ดังนี้

2.1.1 ศึกษาวิเคราะห์หลักการ ทฤษฎี ขอบเขตของเนื้อหาในการสร้างชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบประเมินคุณภาพ

2.1.2 สร้างกรอบเนื้อหา ขอบข่าย และแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินเนื้อหาที่นำมาใช้ในชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

2.1.3 กำหนดโครงสร้างการประเมินเนื้อหาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ เป็นลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

2.1.4 จัดทำร่างแบบประเมินเนื้อหาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ ที่อาจสัมภรับแนวคิดการประเมินในข้อ 2.1.3 ซึ่งเป็นการประเมินเนื้อหา เช่น สามารถทำให้เกิดการฝึกอบรมที่ดี ง่ายต่อการทำความเข้าใจ และเหมาะสมกับเวลาในการฝึกอบรม เป็นต้น แบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) (บุญชุม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 63) มีตัวเลือกให้ 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 และ 1 โดยกำหนดความหมายคะแนนในแบบประเมิน ดังนี้ และวิเคราะห์คะแนนโดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ

มีความเหมาะสมในระดับ 5	หมายถึง	มีคุณภาพดีมาก
มีความเหมาะสมในระดับ 4	หมายถึง	มีคุณภาพดี
มีความเหมาะสมในระดับ 3	หมายถึง	มีคุณภาพพอใช้
มีความเหมาะสมในระดับ 2	หมายถึง	มีคุณภาพควรปรับปรุง
มีความเหมาะสมในระดับ 1	หมายถึง	มีคุณภาพควรปรับปรุงอย่างยิ่ง
ใช้เกณฑ์การแปลงค่าเฉลี่ยดังนี้		
ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีคุณภาพดีมาก
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีคุณภาพดี
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีคุณภาพพอใช้
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีคุณภาพควรปรับปรุง
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีคุณภาพควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

เกณฑ์การยอมรับมีคุณภาพ คือ 3.51 ขึ้นไป

2.1.5 เสนอร่างแบบประเมินเนื้อหาของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ กับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องความสอดคล้องของคำถามกับกรอบแนวคิดในการออกแบบประเมิน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านการดำเนินเรื่อง และด้านการใช้ภาษา ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.1.6 จัดทำแบบประเมินเนื้อหาของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

2.1.7 เสนอแบบประเมินด้านเนื้อหาให้กับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ซึ่งผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.36

2.2 แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา

ใช้สำหรับตรวจสอบความสอดคล้องด้านเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งมีวิธีการสร้างและพัฒนาดังนี้

2.2.1 ศึกษาวิเคราะห์หลักการ ทฤษฎี ขอบข่ายของเนื้อหาในการสร้างแบบประเมินชุดฝึกอบรมแบบสมมตานา เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบประเมินด้านเทคโนโลยีการศึกษา

2.2.2 สร้างกรอบแนวคิดในการประเมินด้านเทคโนโลยีการศึกษานำมาใช้ในชุดฝึกอบรมแบบสมมตานา

2.2.3 กำหนดโครงสร้างการประเมินด้านเทคโนโลยีการศึกษาของชุดฝึกอบรมแบบสมมตานา มีลักษณะเป็นลักษณะเป็นแบบวัดมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating scale)

2.2.4 จัดทำร่างแบบประเมินด้านเทคโนโลยีการศึกษาของชุดการฝึกอบรมแบบสมมตานา ที่อาศัยกรอบแนวคิดการออกแบบประเมินในข้อ 2.2.3 ประเมินด้านเทคโนโลยีการศึกษา เช่น การออกแบบมีความเหมาะสม สะคุคดี และน่าสนใจรูปแบบการนำเสนอเนื้อหานี้ ประสิทธิภาพขนาดความสมดุลของภาพกับหน้าจอตัวอักษรที่เลือกใช้มีความเหมาะสมกับผู้เข้าอบรมทั้งขนาดตัวอักษรสีของตัวอักษร ซึ่งช่วยส่งเสริมการฝึกอบรมของผู้เข้าอบรม เป็นคัน แบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบวัดมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating scale) (บุญชุม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 63) มีตัวเลือกให้ 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 และ 1 โดยกำหนดความหมายคะแนนในแบบประเมินดังนี้ และวิเคราะห์คะแนนโดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ

มีความเหมาะสมในระดับ 5	หมายถึง	มีคุณภาพดีมาก
มีความเหมาะสมในระดับ 4	หมายถึง	มีคุณภาพดี
มีความเหมาะสมในระดับ 3	หมายถึง	มีคุณภาพพอใช้
มีความเหมาะสมในระดับ 2	หมายถึง	มีคุณภาพควรปรับปรุง
มีความเหมาะสมในระดับ 1	หมายถึง	มีคุณภาพควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

ใช้เกณฑ์การแปลงค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีคุณภาพดีมาก
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีคุณภาพดี
ค่าเฉลี่ย 2.5 -3.50	หมายถึง	มีคุณภาพพอใช้
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีคุณภาพปรับปรุง
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีคุณภาพปรับปรุงอย่างยิ่ง

เกณฑ์การยอมรับมีคุณภาพ คือ 3.51 ขึ้นไป

2.2.5 เสนอร่างแบบประเมินด้านเทคโนโลยีการศึกษาของชุดฝึกอบรมแบบ พสมพسانฯ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องความสอดคล้องของคำถามกับ กรอบแนวคิดในการออกแบบประเมิน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ด้านการสื่อ และด้านกิจกรรม ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.6 จัดทำแบบประเมินด้านเทคโนโลยีการศึกษาของชุดฝึกอบรมแบบ พสมพسانฯ

2.2.7 เสนอแบบประเมินด้านเทคโนโลยีการศึกษาให้กับผู้เชี่ยวชาญด้าน เทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ซึ่งผลการประเมินคุณภาพด้านเทคโนโลยีการศึกษาอยู่ใน ระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.37 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.49

3. การสร้างแบบทดสอบวัดความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ ของผู้เข้าอบรมที่อบรมผ่านชุดฝึกอบรมแบบพสมพسانฯ ตามแนวคิดหัตถศรัทธานิรันดร์ เพื่อเสริมสร้าง ความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สร้างแบบทดสอบวัดความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ ของผู้เข้าอบรมที่อบรมผ่านชุดฝึกอบรมแบบพสมพسانฯ ที่ผู้จัดได้ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนฝึกอบรม แบบทดสอบหลังฝึกอบรม และแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม ซึ่งมี ขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.1 กำหนดน้ำหนักและจำนวนข้อสอบ โดยนำเนื้อหาหน่วยการฝึกอบรมมาใช้ กำหนดน้ำหนักเพื่อหาจำนวนข้อสอบให้เหมาะสมสอดคล้อง ซึ่งได้ข้อสอบแบบปรนัยชนิด เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ (ก่อนฝึกอบรม 20 ข้อ และหลังฝึกอบรม 20 ข้อ เป็นแบบ ข้อสอบชุดเดียวกันแต่สลับข้อ) และระหว่างฝึกอบรม จำนวน 30 ข้อ (หน่วยฝึกอบรมละ 15 ข้อ)

3.2 กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบ ผู้จัดได้เลือกสร้าง แบบทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple choice) ชนิด 4 ตัวเลือก หลักในการคิดคะแนนคือผู้เข้าอบรม ตอบถูก 1 ข้อได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดได้ 0 คะแนน

3.3 เขียนแบบทดสอบ ผู้จัดได้ดำเนินการเขียนแบบทดสอบตามที่กำหนดไว้ในการ เขียนยึดตามหลักการเขียนแบบทดสอบประเภทเลือกคำตอบ ในขั้นนี้ผู้จัดได้สร้างแบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ สำหรับแบบทดสอบก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม และแบบทดสอบระหว่าง ฝึกอบรมหน่วยฝึกอบรมละ 20 ข้อ เพื่อสำรองในการนำไปหาคุณภาพแล้วข้อสอบส่วนหนึ่งอาจจะ ไม่ผ่านเกณฑ์

3.4 ตรวจทานข้อสอบ คือ ผู้วิจัยนำข้อสอบที่ได้เขียนไว้แล้วมาพิจารณาบททวนอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาความถูกต้องสามารถวัดผลการฝึกอบรมที่คาดหวังที่ต้องการได้หรือภายนอกที่ใช้ชัดเจนหรือไม่ ด้วยถูกตัวลงหมายเหม่าสมเข้าเกณฑ์หรือไม่ ทำการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3.5 นำแบบทดสอบให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ซึ่งได้ปรับแก้ตามความเหมาะสม เช่น ข้อสอบบางข้อเข้าใจยาก ทำให้ผู้เข้าอบรมสับสน คำ丹ทางข้อพิมพ์ผิดหรือสะกดคำผิดไม่ถูกตามพจนานุกรม ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์

3.6 นำแบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ประเมินหาค่าความสอดคล้อง (*IOC*) โดยวัดจากคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ แต่ละท่านมาคำนวณ โดยมีเกณฑ์ การให้คะแนนความสอดคล้องของข้อสอบแต่ละข้อกับผลการฝึกอบรมที่คาดหวังไว้ดังนี้ (ส่วนขยาย ๔ และอังคณา ส่วนขยาย, ๒๕๓๙, หน้า 247)

คะแนน +1	เมื่อมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและตามโครงสร้าง
คะแนน 0	เมื่อไม่แน่ใจ
คะแนน -1	เมื่อแนวโน้มความสอดคล้องของข้อสอบแต่ละข้อกับผลการฝึกอบรมที่คาดหวังไว้ดังนี้ (ส่วนขยาย ๔ และอังคณา ส่วนขยาย, ๒๕๓๙, หน้า 247)
ค่า $IOC \geq 0.5$	หมายถึง คำ丹นั้นมีความสอดคล้องตรงตามเนื้อหา
ค่า $IOC < 0.5$	คำ丹นั้นไม่มีความสอดคล้องตรงตามเนื้อหา

ผลจากการประเมินหาค่าความสอดคล้อง (*IOC*) จากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน คือ

- (1) แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 1 ผ่านการประเมินจำนวน 19 ข้อ จาก 20 ข้อ
- (2) แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 2 ผ่านการประเมินจำนวน 19 ข้อ จาก 20 ข้อ
- (3) แบบทดสอบก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม ผ่านการประเมินจำนวน 24 ข้อ จาก 30 ข้อ (ดังภาคผนวก ๑)

3.7 พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบทั้งหมดที่ผ่านเกณฑ์หรือ มีค่า *IOC* ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบ

3.8 จากนั้นนำแบบทดสอบให้กลุ่มตัวอย่าง สำหรับการ *Tryout* ได้มาจากการสุ่มแบบ หลายขึ้นตอน คือ นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 30 คน ทำแบบทดสอบเพื่อวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (*P*) ค่าอำนาจจำแนก (*r*) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยการวิเคราะห์ดังนี้

3.8.1 นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบเป็น

รายข้อ โดยพิจารณาข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายในช่วงระหว่าง 0.20-0.80 ซึ่งการแปลความหมายของค่าความยากง่าย แบ่งได้เป็น 5 ช่วง ดังนี้ (พิสณุ พองศรี, 2549, หน้า 143)

ค่า	$P = 0\text{-.19}$	เป็นข้อสอบที่	ยากมาก
ค่า	$P = .20\text{-.39}$	เป็นข้อสอบที่	ค่อนข้างยาก
ค่า	$P = .40\text{-.60}$	เป็นข้อสอบที่	ยากพอเหมาะสม
ค่า	$P = .61\text{-.80}$	เป็นข้อสอบที่	ค่อนข้างง่าย
ค่า	$P = .81\text{-1.00}$	เป็นข้อสอบที่	ง่ายมาก

3.8.2 นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยพิจารณาข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกมากกว่า 0.20 ขึ้นไป ซึ่งการแปลความหมายของค่าอำนาจจำแนก แบ่งได้เป็น 5 ช่วง ดังนี้ (พิสณุ พองศรี, 2549, หน้า 144)

r มีค่าระหว่าง	0.40 ถึง 1.00	หมายความว่า	จำแนกดีมาก
r มีค่าระหว่าง	0.30 ถึง 0.39	หมายความว่า	จำแนกดี
r มีค่าระหว่าง	0.20 ถึง 0.29	หมายความว่า	จำแนกพอใช้
r มีค่าระหว่าง	-0.19 ถึง +.19	หมายความว่า	จำแนกได้ไม่ดี
r มีค่าระหว่าง	-0.20 ถึง -1.00	หมายความว่า	จำแนกกลับ

ผลจากการประเมินหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก จากกลุ่มตัวอย่างสำหรับการ Tryout จำนวน 30 คน คือ

- (1) แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 1 ผ่านการประเมินจำนวน 15 ข้อ จาก 19 ข้อ
- (2) แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 2 ผ่านการประเมินจำนวน 17 ข้อ จาก 19 ข้อ
- (3) แบบทดสอบก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม ผ่านการประเมินจำนวน 20 ข้อ

จาก 24 ข้อ (ดังภาคผนวก ฯ)

3.8.3 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นโดยคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบตามสูตรของ คูเดอร์ richardson สั้น 20 (Kuder-richardson) การแปลผลค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมืออยู่ระหว่าง 0.00-1.00 ยิ่งใกล้ 1.00 ยิ่งมีความเชื่อมั่นสูงเกณฑ์การแปลผลความเชื่อมั่นมีดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2536, หน้า 130)

0.00-0.20	หมายถึง	ความเชื่อมั่นต่ำมาก/ ไม่มีเลย
0.21-0.40	หมายถึง	ความเชื่อมั่นต่ำ
0.41-0.70	หมายถึง	ความเชื่อมั่นปานกลาง
0.71-1.00	หมายถึง	ความเชื่อมั่นสูง

ผลจากการประเมินหาค่าความเชื่อมั่น จากกลุ่มตัวอย่างสำหรับการ Tryout จำนวน 30 คน คือ

- (1) แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 1 มีค่าความเชื่อมั่นสูง เท่ากับ 0.72
- (2) แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่นสูง เท่ากับ 0.79
- (3) แบบทดสอบก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม มีค่าความเชื่อมั่นสูง เท่ากับ 0.76

(ดังภาคผนวก ข)

3.8.4 นำข้อสอบที่ผ่านการหมายเหตุที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริง

4. การทดลองหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนศตรรค์ชนนิชีน เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4.1 การทดลองครั้งที่ 1: ทดลองกับผู้เข้าอบรม ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน คือ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 3 คน เพื่อประเมินประสิทธิภาพเบื้องต้น โดยสังเกตและสัมภาษณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงเพื่อใช้ในการทดลองครั้งต่อไป ซึ่งผลการทดลองกับผู้เข้าอบรม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขในประเด็น ดังนี้

- (1) ควรเพิ่วเติมหัวข้อเพื่อสร้างความเข้าใจ
- (2) ควรเพิ่มปฏิสัมพันธ์ในชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ ด้วยการกระตุ้นความคิดเห็นด้วยคำถามสั้น ๆ
- (3) ควรปรับภาษาที่ใช้ในการสั่งงาน

4.2 การทดลองครั้งที่ 2: ทดลองกับผู้เข้าอบรม ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน คือ นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 12 คน เพื่อหาแนวโน้มประสิทธิภาพรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพตามวัตถุประสงค์ โดยทดลองให้ผู้เข้าอบรม ทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรมเพื่อนำผลมาหาประสิทธิภาพ (E1) และเมื่อผู้เข้าอบรมฝึกอบรมแล้วให้ผู้เข้าอบรมทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรมเพื่อนำมาหาประสิทธิภาพ (E2) ซึ่งปรากฏว่า หลังจากที่ผู้เข้าอบรมทำแบบทดสอบวัดความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ ได้ค่า E1 ของหน่วยฝึกอบรมที่ 1=81.11 ค่า E1 ของหน่วยฝึกอบรมที่ 2=81.67 และโดยรวม

$$E1/E2=81.39/81.67$$

4.3 การทดลองครั้งที่ 3: ทดลองกับผู้เข้าอบรม ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ ที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์

$E1/E2=85/85$ ซึ่งปรากฏว่าหลังจากที่ผู้เข้าอบรมทำแบบทดสอบวัดความรู้การจัดการโครงการตามวัสดุความคุณคุณภาพ ได้ค่า $E1$ ของหน่วยผู้ก่ออบรมที่ $1=85.33$ ค่า $E1$ ของหน่วยผู้ก่ออบรมที่ $2=85.56$ และโดยรวม $E1/E2=85.44/85.33$

5. การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ ของผู้เข้าอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดอนstructive นิชช์ เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัสดุความคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

แบบประเมินความพึงพอใจ ของผู้เข้าอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ มีวิธีการพัฒนาดังนี้

5.1 กำหนดกรอบเนื้อหา แนวคิด และขอบข่าย โครงสร้างของคำถามโดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความพึงพอใจ

5.2 ร่างคำถามแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องความสอดคล้องของคำถาม ความเหมาะสมในด้านการใช้ภาษา และการสื่อความหมายและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

5.3 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) (บุญชุม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 63) มีตัวเลือกให้ 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 และ 1 โดยกำหนดความหมายคะแนนในแบบประเมิน ดังนี้ และวิเคราะห์คะแนนโดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ใช้เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การยอมรับความพึงพอใจ คือ 3.51 ขึ้นไป

5.4 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อพิจารณา และให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการใช้ภาษา ความถูกต้อง และความเหมาะสม แล้วนำคำแนะนำที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข

5.5 พิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้ว เพื่อใช้สำหรับ การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมจำนวน 30 คน ที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียว (One group pretest posttest design) (พิสูจน์ พองศรี, 2549, หน้า 93) ที่มีการสอบก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม มีลักษณะการทดลอง ดังนี้ ตารางที่ 10 แบบแผนการทดลอง

ทดสอบก่อนฝึกอบรม	ทดลอง	ทดสอบหลังฝึกอบรม
O ₁	X	O ₂
O ₁ แทน การทดสอบก่อนฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ		
X แทน การฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ		
O ₂ แทน การทดสอบหลังฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ		

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดสตรัคชันนิซึ่ม เพื่อเสริมสร้างความรู้การขัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายละเอียดดังนี้

1. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลการหาคุณภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลการหาคุณภาพของการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ โดยมีแบบประเมินการออกแบบทั้งหมด 2 ด้าน ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและแบบประเมินคุณภาพด้านเทคโนโลยี ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 ด้าน

1.2 นำเสนอเนื้อหาและสื่อ ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน เพื่อประเมินความสอดคล้อง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 ท่าน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละด้านบันทึกผลการประเมินเฉพาะของแต่ละด้านลงในแบบประเมิน

- 1.3 นำผลการประเมินที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง
2. วิธีการก่อสรุปรวมข้อมูลแบบทดสอบวัดความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุม

คุณภาพ

ผู้จัดได้ใช้เงื่อนไขและแนวทางนี้ขึ้นตอนการจัดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนว

สอนสตรัคชันนิซึ่ม ISMART และแผนการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนว

สอนสตรัคชันนิซึ่ม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับ

นักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้

ตารางที่ 11 ตารางวิเคราะห์และสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนว

สอนสตรัคชันนิซึ่ม ISMART

ประเด็นการวิเคราะห์เพื่อออกแบบชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน			ขั้นตอนการจัดฝึกอบรม
ตามแนวสอนสตรัคชันนิซึ่ม			
หลักการเรียนรู้ตาม แนวสอนสตรัคชันนิซึ่ม (Constructionism)	หลักการจัดการเรียนรู้แบบ ผสมผสาน (Blended learning)	หลักการของชุดฝึกอบรม (Training package)	ขั้นตอนการจัดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนว สอนสตรัคชันนิซึ่ม ISMART
(อุทิศ บำรุงชีพ, 2551, หน้า 110)			
- มีการรับทราบเป้าหมายวิธี การเรียนรู้ และรวมกลุ่มในหัวข้อที่มี ความสนใจลักษณะเดียวกัน แบ่งงาน กันทำ	- มีการค้นคว้าสิ่งที่ตนเองสนใจ และรวมกลุ่มในหัวข้อที่มี ความสนใจลักษณะเดียวกันแล้ว แบ่งกันทำงาน	- มีการระดมสมอง และความต้องการที่ต้องการจะได้รับ	1. Introduction 2. Select topic and solution problem
- สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ หลากหลายและเป็นมิตรเป็นกันเอง สามารถใช้ให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมี ความสุข	- การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ ให้อิสระเสรี กันหากความรู้ด้วย ตนเอง - มีการสื่อสารกันระหว่างกลุ่มและ วิทยากรตลอดเวลา	- บรรยายคำอธิบาย ให้อิสระเสรี ค้นหาความรู้ด้วย ตัวเอง	3. Management project
- ผู้เรียนเกิดความรู้ใหม่ด้วยการนึก ^{เขียน} ปฏิสัพันธ์ จากสภาพสังคม ชุมชน		- มีการศึกษาจากแหล่ง เรียนรู้ วิทยากร สื่อที่หลากหลาย	
- สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่อ่อนโยน และเป็นมิตรเป็นกันเอง สามารถใช้ ให้ผู้เรียนอย่างมีความสุข			
- ประเมินผลทั้งตนเอง และ โดยผู้สอน	- ประเมินผลทั้งตนเอง และ โดยผู้สอน	- ประเมินผลทั้งตนเอง และ โดยผู้สอน	4. After action review (AAR)
- ความรู้ออกมารูปธรรม ในลักษณะการสร้างสรรค์ผลงาน ด้วยการนำเสนอโครงการหรือ ชีวิต	- มีการดำเนินงานโครงการ ตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ที่ได้ มาตรฐาน และมีการเผยแพร่ผลงาน	- มีการดำเนินงานโครงการ ตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ที่ได้ มาตรฐาน และมีการนำเสนอ	5. Reflection experience 6. Testing training

รายละเอียดขั้นตอนการจัดการฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนิยม ISMART ดังต่อไปนี้

1. Introduction: ขั้นการแนะนำและปฐมนิเทศสร้างความคุ้นเคยกิจกรรมการฝึกอบรมแบบผสมผสาน เพื่อทราบเป้าหมายของการทำกิจกรรมการฝึกอบรม ขอบข่ายเนื้อหาการฝึกอบรม
2. Select topic and solution problem: เลือกหัวข้อในการทำโครงการ
3. Management projects: ปฏิบัติจัดการโครงการ โดยให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีเวลาในการแสดงความรู้จากการจัดโครงการด้วยตนเอง โดยมีการรายงานผล และรายงานสภาพปัจจุบันผ่าน Edmodo และสื่อสังคมออนไลน์เป็นระยะๆ
4. After action review (AAR): เปิดใจเรียนรู้หลังทำกิจกรรมเพื่อปรับปรุงการทำงาน เป็นเครื่องมือวิเคราะห์หลังปฏิบัติ การทบทวนหลังปฏิบัติงาน การทบทวนหลังทำกิจกรรม เป็นต้น การทำ AAR นั้นสามารถดำเนินการได้ไม่ว่าการปฏิบัตินั้น ๆ จะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว เพราะการทำ AAR มีเป้าหมายที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัตินั้น ๆ เพื่อให้สามารถทำได้ดีขึ้นในครั้งต่อไปการทำ AAR จะอยู่ในส่วนหนึ่งของวงจรแห่งการวางแผนการเตรียมความพร้อม การปฏิบัติ และการทบทวน คือ วงจร PDCA (Plan, Do, Check, Act) โดย AAR จะเป็นการทบทวนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จและปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งนี้ไม่ใช่เพื่อค้นหาคนที่ทำผิดพลาด แต่เป็นการทบทวนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและเพื่อไม่ให้เกิดปัญหานี้ขึ้นอีกในขณะเดียวกันก็คงไว้วางใจวิธีการที่ดีอยู่แล้ว โดยที่ผู้ทบทวนจะต้องทราบถึงเป้าหมายหรือสิ่งที่ต้องนำเสนอรวมถึงความสามารถที่มีอยู่แล้ว โดยที่ผู้ทบทวนจะต้องทราบถึงความต้องการของผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ
5. Reflection experience: พิจารณาผลลัพธ์ที่อนุญาต คือ การนำผลการทบทวนจากเปิดใจเรียนรู้ในขั้นตอนที่ 4 นั้นมาพิจารณา ไตรตรองอย่างเป็นระบบ เกี่ยวกับความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ ๆ ในขณะทำโครงการ (Reflection-in-action) และหลังจากทำโครงการผ่านไปแล้ว (Reflection-on-action)
6. Testing training: การทดสอบการฝึกอบรม คือ การประเมินผลการฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วยการทดสอบ 3 ด้าน (3Ps) ได้แก่
  - 6.1 Progress testing: ทดสอบความรู้ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้วยแบบทดสอบความก้าวหน้า
  - 6.2 Performance testing: ทดสอบพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรม
  - 6.3 Project testing : ทดสอบการนำเสนอโครงการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยการแสดงนิทรรศการผลความสำเร็จของโครงการ

ตารางที่ 12 แผนการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เวลา		การประเมินผล	สถานที่ฝึกอบรม
		เมธิญหน้า	Edmodo		
ขั้นตอนการฝึกอบรม	- ลงทะเบียน	10 นาที			
	- ดำเนินการฝึกอบรม เริ่มต้นการกล่าวที่มาและความสำเร็จของชุดฝึกอบรม, แนะนำการใช้โปรแกรม edmodo	20 นาที			นรก. ร้าว พรมพิ
	- จัดให้มีการทดสอบก่อนการฝึกอบรม	30 นาที		แบบทดสอบ	
	- ดำเนินการฝึกอบรมทักษะ หน่วยฝึกอบรมที่ 1 รู้จักกับวงจร PDCA				
	1.1 วงจร PDCA คืออะไร	30 นาที			
	1.2 โครงสร้างของวงจร PDCA	30 นาที			
	1.3 วงจร PDCA เทิ่งปฏิบัติ	30 นาที			
	- จัดให้มีการทดสอบหลังการฝึกอบรม หน่วยฝึกอบรมที่ 1	20 นาที		แบบทดสอบ	
	- ดำเนินการฝึกอบรมทักษะ หน่วยฝึกอบรมที่ 2 PDCA กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน				นรก. ร้าว พรมพิ
	2.1 ตัวอย่างการใช้งานรศุณภพ (PDCA) กับกิจกรรมหรือโครงการนักศึกษา	60 นาที			
ระหว่างนักศึกษา	2.2 ตัวอย่างการใช้งานรศุณภพ (PDCA) กับการใช้ในชีวิตประจำวัน	60 นาที			
	2.3 แบบฟอร์มการเขียนโครงการ	30 นาที			
	- ดำเนินการเขียนโครงการ	90 นาที			
	- จัดให้มีการทดสอบหลังการฝึกอบรม หน่วยฝึกอบรมที่ 2	20 นาที		แบบทดสอบ	
	- มีการปรึกษา/พูดคุยกันเกี่ยวกับการจัดการโครงการ	32 ชม.			หก สถานที่
	- ดำเนินการฝึกทักษะ ค้านการใช้งานรศุณภพ PDCA ในการจัดการโครงการ	56 ชม.			ลงทุนที่จัด
	- นำเสนอผลงานการดำเนินการโครงการ พร้อมร่วมกันประเมินความสำเร็จของโครงการ ในงาน ISMART SHOW PROJECT	2 ชม.		ผลงาน	โครงการ
					นรก. ร้าว พรมพิ
	- จัดให้มีการทดสอบหลังการฝึกอบรม	30 นาที		แบบทดสอบ	นรก. ร้าว พรมพิ
	- ทำแบบประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อชุดฝึกอบรม	20 นาที		แบบประเมิน	แบบประเมิน
ขั้นตอนการฝึกอบรม	เวลา	3530	2350	รวม = 5880 นาที	
	นาที		นาที		
	60.03%	39.97%			

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม

ทำการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ โดยใช้แบบสำรวจความคิดเห็น มีขั้นตอนดังนี้

- 3.1 อธิบายวิธีการกรอกแบบประเมินความพึงพอใจ
- 3.2 แจกแบบประเมินความพึงพอใจให้ผู้เข้าอบรมทำการประเมิน
- 3.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจมาสรุปผลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการสร้างชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนี้ เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยผู้จัดใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากแบบทดสอบวัดความรู้ การจัดการโครงการตามวงจรคุณภาพก่อนและหลังอบรม และแบบประเมินความพึงพอใจ โดยมีวิธีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดัง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

การวิเคราะห์การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) จากการประเมินจากผู้เข้าวิชาชญาตจากแบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและแบบประเมินคุณภาพด้านเทคโนโลยีการศึกษา

2. การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความรู้การจัดการโครงการตามวงจรคุณภาพก่อนและหลังอบรม

การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความรู้การจัดการโครงการตามวงจรคุณภาพก่อนและหลังอบรม ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test dependent จากข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความรู้การจัดการโครงการตามวงจรคุณภาพของผู้เข้าอบรม

3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม

เป็นการหาคุณภาพของแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) จากแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่นำมาใช้ในการศึกษามีดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการประเมินคุณภาพและความพึงพอใจของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ สถิติที่ใช้ในการประเมินคุณภาพและความพึงพอใจของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยแบบแจกแจงความถี่และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.1 สูตรสถิติค่าเฉลี่ยแบบแจกแจงความถี่ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2536, หน้า 145) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum fx}{\sum f}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 f แทน ความถี่
 $\sum fx$ แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณกับคะแนน
 $\sum f$ แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่

1.2 สูตรสถิติส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2536, หน้า 151) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad SD = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 x แทน คะแนน
 f แทน ความถี่
 N แทน จำนวนข้อมูล

2. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความรู้

สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความรู้การจัดการ โครงการตามวาระความคุ้มภาพก่อน และหลังอบรมผ่านชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ ใช้สถิติ t-test dependent (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2536, หน้า 176) โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ
 D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
 $\sum D$ แทน ผลรวมค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
 $\sum D^2$ แทน ผลรวมค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนนยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

3. สอดคล้องกับการหาคุณภาพแบบทดสอบ

3.1 หากความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ (ส่วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2539, หน้า 247) โดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{สูตร} \quad IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่านิความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1

$\sum R$ แทน ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.2 หากค่าความยากง่าย (Difficulty) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ (พิษณุ พองศรี, 2549, หน้า 143) โดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากของข้อสอบ

R แทน จำนวนผู้เข้าอบรมที่ตอบข้อสอบนั้นได้ถูกต้อง

N แทน จำนวนผู้เข้าอบรมที่ตอบข้อสอบทั้งหมด

3.3 หากค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ (พิษณุ พองศรี, 2549, หน้า 144) โดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{สูตร} \quad r = \frac{R_u - R_l}{N}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนก

R_u แทน จำนวนผู้เข้าอบรมในกลุ่มสูงที่ตอบถูก

R_l แทน จำนวนผู้เข้าอบรมในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก

N แทน จำนวนผู้เข้าอบรมในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

3.4 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดความรู้โดยใช้สูตร KR-20 คูเคน์ ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2536, หน้า 130) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad r_n = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_i^2} \right]$$

เมื่อ r_n	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
n	แทน	จำนวนข้อสอบทั้งหมด
p	แทน	สัดส่วนของผู้เข้าอบรมที่ตอบถูกในข้อหนึ่งๆ
q	แทน	สัดส่วนของผู้เข้าอบรมที่ตอบผิด ($1-p$)
$\sum pq$	แทน	ความแปรปรวนของแบบทดสอบแต่ละข้อ
S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งหมด

4. สกิติที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพ (E1/ E2)

โดยการหาประสิทธิภาพดูดึงก่อนอบรมแบบผสมผสานฯ โดยใช้ E1/ E2 (สาวนีย์ สิกขายบัณฑิต, 2528, หน้า 295) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad E1 = \frac{(\sum x/n)}{A} * 100$$

$$E2 = \frac{(\sum x/n)}{B} * 100$$

เมื่อ E1	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนของผู้เข้าอบรม ที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม
E2	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนของผู้เข้าอบรม ที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรม
$\sum x$	แทน	ผลรวมคะแนน
n	แทน	จำนวนผู้เข้าอบรม
A	แทน	คะแนนเต็มระหว่างฝึกอบรม
B	แทน	คะแนนเต็มหลังฝึกอบรม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสานตามแนวคิดนศตรีชั้นนิชั่น เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวาระความคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E1/E2=85/85$ เปรียบเทียบความรู้ การจัดการ โครงการตามวาระความคุณคุณภาพก่อนและหลังใช้ชุดฝึกอบรมแบบผสานฯ และศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 45 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) คือ ครั้งที่หนึ่งจับสลากรางวัล ครั้งที่สองจับสลากระหว่างสาขาวิชา ครั้งที่สามจับสลากระหว่างห้องเรียน ครั้งที่สี่จับสลากระหว่างนักศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1: กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน เพื่อประเมินประสิทธิภาพเบื้องต้น โดยสังเกตและสัมภาษณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงเพื่อใช้ในการทดลองครั้งต่อไป

กลุ่มที่ 2: กลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน เพื่อหาแนวโน้มประสิทธิภาพรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพตามวัตถุประสงค์ โดยทดลองให้กลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม เพื่อนำมาหาประสิทธิภาพ ($E1$) และเมื่อกลุ่มตัวอย่าง ฝึกอบรมแล้วให้กลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรมเพื่อนำมาหาประสิทธิภาพ ($E2$)

กลุ่มที่ 3: กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสานฯ ที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E1/E2=85/85$ และเปรียบเทียบความรู้ ก่อนและหลังการฝึกอบรม ตลอดจนศึกษาความพึงพอใจหลังใช้ชุดฝึกอบรมแบบผสานฯ

สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

85 ตัวแรก	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนของผู้เข้าอบรม ที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม
85 ตัวหลัง	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนของผู้เข้าอบรม ที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรม
P	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของความคาดเดือน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับขึ้นดังนี้

1. ผลการประเมินคุณภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนตรีชั้นนี้ เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา

2. ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนตรีชั้นนี้ เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

3. ผลการเปรียบเทียบความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพก่อนและหลังอบรมผ่านชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนตรีชั้นนี้ เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนตรีชั้นนี้ เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการประเมินคุณภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนตรีชั้นนี้ เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งประกอบด้วยสี่ประสม คือ 1) แผนการฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนตรีชั้นนี้ ที่ผู้จัดได้วิเคราะห์ สังเคราะห์มี 6 ขั้นตอน รวมเป็นอักษรภาษาอังกฤษ เรียกว่า ISMART ได้แก่

Introduction: ขั้นการแนะนำและปฐมนิเทศสร้างความคุ้นเคยกิจกรรมการฝึกอบรมแบบผสมผสาน เพื่อทราบเป้าหมายของการทำกิจกรรมการฝึกอบรม ขอบข่ายเนื้อหาการฝึกอบรม Select topic and solution problem: เลือกหัวข้อในการการทำโครงการ Management project: ปฏิบัติจัดการโครงการ

โดยให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีเวลาในการแสดงหากความรู้จากการจัดโครงการด้วยตนเอง โดยมีการรายงานผล และรายงานสภาพปัจจุบัน Edmodo และสื่อสังคมออนไลน์เป็นระยะ ๆ After action review (AAR): เปิดใจเรียนรู้หลังทำกิจกรรมเพื่อปรับปรุงการทำงาน เป็นเครื่องมือวิเคราะห์หลังปฏิบัติ การทบทวนหลังปฏิบัติงาน การทบทวนหลังทำกิจกรรม เป็นต้น Reflection experience: พิจารณาผลสะท้อนกลับจากประสบการณ์ที่ได้รับ คือ การนำผลการทบทวนจากเปิดใจเรียนรู้ในขั้นตอนที่ 4 นั้นมาพิจารณา ไตร่ตรองอย่างเป็นระบบ เกี่ยวกับความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ ๆ ในขณะทำการ (Reflection-in-action) และหลังจากทำการผ่านไปแล้ว (Reflection-on-action) และ Testing training: การทดสอบการฝึกอบรม คือ การประเมินผล การฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วยการทดสอบ 3 ด้าน (3Ps) คือ P1; Progress testing: ทดสอบความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้วยแบบทดสอบความก้าวหน้า P2; Performance testing: ทดสอบพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรม P3; Project testing: ทดสอบการนำเสนอโครงการ 2) โปรแกรม EDMODO 3) เว็บไซต์แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้สำหรับชุดฝึกอบรม 4) แบบทดสอบระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม และ 5) คุณภาพการฝึกอบรม ซึ่งเมื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ผลการประเมิน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 13 ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน

รายการ	<i>N=3</i>		
	<i>X</i>	<i>SD</i>	ความหมาย
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 ความสมมูลน์ของวัสดุประสงค์	4.33	0.58	ดี
1.2 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับวัสดุประสงค์	4.67	0.58	ดีมาก
1.3 ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละหน่วยฝึกอบรม	4.33	1.15	ดี
1.4 ความถูกต้องของเนื้อหา	4.33	0.58	ดี
1.5 ลำดับขั้นในการนำเสนอเนื้อหา	4.33	1.15	ดี
1.6 ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	4.33	0.58	ดี
1.7 ความเหมาะสมของเนื้อหา กับระดับของผู้เข้าอบรม	4.00	1.00	ดี
รวม	4.33	0.73	ดี

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	<i>N=3</i>		
	<i>X̄</i>	<i>SD</i>	ความหมาย
2. ด้านการดำเนินเรื่อง			
2.1 ความเหมาะสมของลำดับขั้นการนำเสนอเนื้อหา	4.67	0.58	คีมาก
2.2 ความชัดเจนในการดำเนินเรื่อง	4.33	1.15	ดี
2.3 ความน่าสนใจในการดำเนินเรื่อง	4.33	0.58	ดี
2.4 การนำเสนอสื่อมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.33	0.58	ดี
รวม	4.42	0.67	ดี
3. ด้านการใช้ภาษา			
3.1 ความถูกต้องของภาษาที่ใช้	4.33	0.58	ดี
3.2 ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้กับระดับของผู้เข้าอบรม	4.33	0.58	ดี
3.3 ความชัดเจนของภาษาที่ใช้สื่อความหมาย	4.33	0.58	ดี
รวม	4.33	0.50	ดี
รวมทั้ง 3 ด้าน	4.36	0.66	ดี

จากตารางที่ 13 ผลจากการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน ตามแนวคิดนตรี ซึ่งเพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวาระควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี พนบ.ว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.36 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.66

ซึ่งอันดับสูงสุด คือ ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.67 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.58

อันดับรองลงมา คือ ความสมบูรณ์ของวัตถุประสงค์ ความถูกต้องของเนื้อหา ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา ความน่าสนใจในการดำเนินเรื่อง การนำเสนอสื่อมี ความสอดคล้องกับเนื้อหา ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้กับระดับของ ผู้เข้าอบรม ความชัดเจนของภาษาที่ใช้สื่อความหมาย อยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.33 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.58

ตารางที่ 14 ผลการประเมินคุณภาพด้านเทคโนโลยีการศึกษาของชุดฝึกอบรมแบบพสมพstanฯ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 ท่าน

รายการ	<i>N=3</i>		
	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1. ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง			
1.1 ลำดับขั้นในการนำเสนอเนื้อหา	4.33	0.58	ดี
1.2 ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	4.33	0.58	ดี
1.3 ความน่าสนใจในการดำเนินเรื่อง	4.33	0.58	ดี
รวม	4.33	0.50	ดี
2. ด้านสื่อ			
2.1 รูปแบบของตัวอักษรอ่านได้ง่าย	4.67	0.58	ดีมาก
2.2 คุณภาพของวิดีทัศนมีความเหมาะสม	4.33	0.58	ดี
2.3 วิดีทัศน์ที่ใช้ประกอบมีความคมชัด	4.33	0.58	ดี
2.4 การเข้าถึงสื่อ ทำได้ง่าย	4.33	0.58	ดี
รวม	4.42	0.51	ดี
3. ด้านกิจกรรม			
3.1 กิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.33	0.58	ดี
3.2 กิจกรรมแบบพสมพstanช่วยให้ผู้เข้าอบรมมีปฏิสัมพันธ์	4.33	0.58	ดี
3.3 เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.33	0.58	ดี
รวม	4.33	0.50	ดี
รวมทั้ง 3 ด้าน	4.37	0.49	ดี

จากตารางที่ 14 ผลจากการประเมินคุณภาพด้านเทคโนโลยีการศึกษาของชุดฝึกอบรมแบบพสมพstanฯ ตามแนวคิดของผู้สอน 3 ท่าน ที่มีความต้องการที่จะทราบผลการดำเนินการ สามารถสรุปได้ว่า ผลการดำเนินการตามที่ระบุไว้ในตารางที่ 14 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ให้ความเห็นว่า คุณภาพของชุดฝึกอบรม แบบพสมพstanฯ ที่ได้รับการประเมิน มีคุณภาพดีมาก ทั้งในด้านเนื้อหา การดำเนินเรื่อง และสื่อที่ใช้ รวมทั้ง 3 ด้าน คือ 4.37 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) คือ 0.49

ชี้งอันดับสูงสุด คือ รูปแบบของตัวอักษรอ่านได้ง่าย อ่านในระดับเดียว โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.67 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.58 โดยรายการอื่น ๆ มีอันดับรองลงมา ชี้งอ่านในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.33 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.58

2. ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนั้นนิชิม เพื่อ เสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวาระความคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2.1 การทดลองครั้งที่ 1: ทดลองกับผู้เข้าอบรม ได้มาจาก การสุ่มแบบหลายขั้นตอน คือ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 3 คน เพื่อประเมิน ประสิทธิภาพเบื้องต้น โดยสังเกตและสัมภาษณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงเพื่อใช้ในการทดลองครั้งต่อไป ซึ่งผลการทดลองกับผู้เข้าอบรม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขในประเด็น ดังนี้

(1) ควรเพิ่มวิดีโอด้านเพื่อสร้างความเข้าใจ

(2) ควรเพิ่มปฏิสัมพันธ์ในชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ ด้วยการกระตุ้น

ความคิดเห็นด้วยคำถามสั้น ๆ

(3) ควรปรับภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร

2.2 การทดลองครั้งที่ 2: ทดลองกับผู้เข้าอบรม ได้มาจาก การสุ่มแบบหลายขั้นตอน คือ นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 12 คน เพื่อหา แนวโน้มประสิทธิภาพรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพตามวัตถุประสงค์ โดยทดลองให้ผู้เข้าอบรม ทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรมเพื่อนำผลมาหาประสิทธิภาพ (E1) และเมื่อผู้เข้าอบรมฝึกอบรม แล้วให้ผู้เข้าอบรมทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรมเพื่อนำมาหาประสิทธิภาพ (E2) ดังนี้

ตารางที่ 15 ผลการทำแบบทดสอบวัดความรู้การจัดการ โครงการตามวาระความคุณคุณภาพ ของ การทดลองครั้งที่ 2

คนที่	คะแนนก่อนฝึกอบรม	คะแนนหน่วย 1	คะแนนหน่วย 2	คะแนนหลังฝึกอบรม
1	9	12	11	14
2	7	13	14	16
3	15	10	15	19
4	13	11	13	16
5	17	12	11	16
6	16	12	13	15
7	14	13	11	17

ตารางที่ 15 (ต่อ)

คณที่	คะแนนก่อนฝึกอบรม	คะแนนหน่วย 1	คะแนนหน่วย 2	คะแนนหลังฝึกอบรม
8	13	14	15	17
9	16	13	12	17
10	8	13	13	17
11	12	12	13	17
12	15	11	6	15

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์หาแนวโน้มประสิทธิภาพรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพตาม
วัตถุประสงค์

ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนว		$N=30$		
ค่อนสตรัคชันนิซึม		$E1/E2=85/85$		
เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการ		$E1$		
ตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับ		หน่วย	หน่วย	$E2$
นักศึกษาระดับปริญญาตรี	ฝึกอบรมที่ 1	ฝึกอบรมที่ 2		รวม
วิเคราะห์หาแนวโน้มประสิทธิภาพ	81.11	81.67	81.39	81.67

จากตารางที่ 16 พบร่วมชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวค่อนสตรัคชันนิซึม เพื่อ
เสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 85/85 ได้ค่า E1 ของหน่วยฝึกอบรมที่ 1=81.11 ค่า E1 ของหน่วย
ฝึกอบรมที่ 2=81.67 และโดยรวม $E1/E2=81.39/81.67$

2.3 การทดลองครั้งที่ 3: ทดลองกับผู้เข้าอบรม ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน คือ¹
นักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 30 คน เพื่อหา
ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ ที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
 $E1/E2=85/85$ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 17 ผลการทำแบบทดสอบวัดความรู้การจัดการโครงการตามงบประมาณคุณภาพของ
การทดลองครั้งที่ 3

คนที่	คะแนนก่อน	คะแนน	คะแนน	คะแนนหลัง	คะแนนการอัด
	ฝึกอบรม	หน่วย 1	หน่วย 2	ฝึกอบรม	โครงการ
1	9	11	6	14	20
2	16	12	11	17	15
3	15	10	15	19	15
4	13	11	13	16	15
5	15	13	14	15	15
6	16	12	13	15	15
7	14	13	11	17	20
8	13	14	15	17	20
9	7	12	13	16	15
10	8	13	13	17	15
11	12	13	12	17	15
12	17	12	11	16	20
13	9	13	15	19	20
14	16	14	13	18	15
15	15	12	14	16	15
16	18	13	14	17	15
17	8	12	12	17	20
18	8	13	10	19	15
19	12	15	14	19	15
20	14	14	13	17	20
21	17	14	15	19	15
22	17	13	14	19	20
23	5	13	11	15	15
24	15	14	14	16	15

ตารางที่ 17 (ต่อ)

คนที่	คะแนนก่อน	คะแนน	คะแนน	คะแนนหลัง	คะแนนการจัด
	ฝึกอบรม	หน่วย 1	หน่วย 2	ฝึกอบรม	โครงการ
25	14	13	11	18	15
26	17	13	14	18	20
27	13	13	12	15	15
28	16	15	14	18	15
29	8	9	14	17	15
30	17	15	14	19	15

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนว	<i>N=30</i>
ค่อนสตรัคชันนิซึม	เกณฑ์ E1/ E2=85/ 85
เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการ	E1
ตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับ	
นักศึกษาระดับปริญญาตรี	หน่วย หน่วย รวม E2
ฝึกอบรมที่ 1 ฝึกอบรมที่ 2	
ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม	85.33 85.56 85.44 85.33

จากตารางที่ 18 พบว่าชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวค่อนสตรัคชันนิซึม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 85/ 85 ได้ค่า E1 ของหน่วยฝึกอบรมที่ 1=85.33 ค่า E1 ของหน่วยฝึกอบรมที่ 2=85.56 และโดยรวม E1/ E2=85.44/ 85.33

3. ผลการเปรียบเทียบความรู้การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพก่อนและหลังอบรมผ่านชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวค่อนสตรัคชันนิซึม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบความรู้การจัดการโครงการตามวิธีควบคุมคุณภาพก่อนและหลังอบรมผ่านชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

การทดสอบ	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
ก่อนฝึกอบรม	30	13.13	3.68		
หลังฝึกอบรม	30	17.07	1.46	5.906	.00

จากตารางที่ 19 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความรู้การจัดการ โครงการตามวิธีควบคุมคุณภาพก่อนและหลังอบรมผ่านชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนี้เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวิธีควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีค่าเฉลี่ยคือ 4.63 แสดงถึงความพึงพอใจมากที่สุด ตามแนวคิดนี้เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวิธีควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีค่าเฉลี่ยคือ 4.63 แสดงถึงความพึงพอใจมากที่สุด

รายการ	<i>N=30</i>		
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ความหมาย
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความน่าสนใจ	4.57	0.57	พึงพอใจมากที่สุด
1.2 มีความเข้าใจเรื่อง วงจร PDCA	4.73	0.52	พึงพอใจมากที่สุด
1.3 มีความเข้าใจเรื่อง PDCA กับการแก้ปัญหา และปรับปรุงงาน	4.60	0.50	พึงพอใจมากที่สุด
รวม	4.63	0.53	พึงพอใจมากที่สุด
2. ด้านกิจกรรม			
2.1 กิจกรรมเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็น อย่างเต็มที่	4.60	0.56	พึงพอใจมากที่สุด

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการ	$N=30$		
	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
2.2 กิจกรรมฝึกทักษะแบบผสมผสานช่วยให้เข้าใจการจัดการโครงการตามวาระ PDCA ดีขึ้น	4.47	0.63	พึงพอใจมาก
รวม	4.53	0.60	พึงพอใจมากที่สุด
3. ด้านสื่อประกอบการฝึกอบรม			
3.1 การเข้าถึงข้อมูลผ่านเว็บทำได้ง่าย	4.70	0.53	พึงพอใจมากที่สุด
3.2 ขนาดของตัวอักษรมีความชัดเจนและเหมาะสม	4.50	0.73	พึงพอใจมาก
3.3 วิดีทัศน์ที่นำเสนอ มีความชัดเจน	4.47	0.73	พึงพอใจมาก
3.4 วิดีทัศน์ที่นำเสนอเสียง มีความสมบูรณ์ชัดเจนลดลงทั้งเนื้อเรื่อง	4.40	0.67	พึงพอใจมาก
รวม	4.52	0.67	พึงพอใจมากที่สุด
รวมทั้ง 3 ด้าน	4.56	0.61	พึงพอใจมากที่สุด

จากตารางที่ 20 ผลจากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดอนสตรัคชันนิซึ่ง เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวาระ ควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี พนวจผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.56 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.61 ซึ่งอันดับสูงสุด คือ มีความเข้าใจเรื่อง วงจร PDCA อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.73 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.52

อันดับที่ 2 คือ การเข้าถึงข้อมูลผ่านเว็บทำได้ง่าย อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.53

อันดับที่ 3 คือ มีความเข้าใจเรื่อง PDCA กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.60 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.50

อันดับที่ 4 คือ กิจกรรมเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.60 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.56

อันดับที่ 5 คือ เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความน่าสนใจอยู่ในระดับค่อนข้าง โดดเด่น
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.57 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.57

บทที่ 5

สรุปผล อกิจกรรม และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนิยมชั้นนิชีน เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยขอสรุปผล อกิจกรรม และข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนิยมชั้นนิชีน เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E1/E2=85/85$
- เพื่อเปรียบเทียบความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพก่อนและหลังอบรมด้วยชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนิยมชั้นนิชีน เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนิยมชั้นนิชีน เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สมมติฐานของการวิจัย

- ผู้เข้าอบรมเมื่อได้รับการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนิยมชั้นนิชีน มีความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
- ผู้เข้าอบรม มีความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนิยมชั้นนิชีน เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับมากขึ้นไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยไว้ดังนี้

- ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 2,644 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 45 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) คือ ครั้งที่หนึ่งจับสลากระเลือกคณะ ครั้งที่สองจับสลากระเลือกสาขาวิชา ครั้งที่สามจับสลากระเลือกห้องเรียน ครั้งที่สี่จับสลากระเลือกนักศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1: กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน เพื่อประเมินประสิทธิภาพเบื้องต้น โดยสังเกต และสัมภาษณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงเพื่อใช้ในการทดลองครั้งต่อไป

กลุ่มที่ 2: กลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน เพื่อหาแนวโน้มประสิทธิภาพรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพตามวัตถุประสงค์ โดยทดลองให้กลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบระหว่างผู้ก่ออบรม เพื่อนำผลมาหาประสิทธิภาพ (E1) และเมื่อกลุ่มตัวอย่าง ผู้ก่ออบรมแล้วให้กลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบหลังผู้ก่ออบรมเพื่อนำมาหาประสิทธิภาพ (E2)

กลุ่มที่ 3: กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ ที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E1/E2=85/85$ และเปรียบเทียบความรู้ ก่อนและหลังการฝึกอบรม ตลอดจนศึกษาความพึงพอใจหลังใช้ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนิยม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีประสิทธิภาพ

2. ตัวแปรตาม คือ ความรู้การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ และความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้เครื่องมือวิจัยดังต่อไปนี้

1. ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนิยม เพื่อเสริมสร้างความรู้ การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย

1.1 แผนการฝึกอบรม ISMART ที่ผู้วิจัยได้เคราะห์สังเคราะห์จากหลักการทฤษฎี

ที่เกี่ยวข้อง โดยมี 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) Introduction (2) Select topic and solution problem (3) Management practices (4) After action review (AAR) (5) Reflection experience (6) Testing training

1.2 โปรแกรม EDMODO

1.3 เว็บไซต์สำหรับชุดฝึกอบรม

1.4 แบบทดสอบระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม

1.5 คู่มือการฝึกอบรม

2. แบบประเมินคุณภาพของการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิด
สอนสรักชันนิชั่น เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่

2.1 แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา

2.2 แบบประเมินคุณภาพด้านเทคโนโลยีการศึกษา

3. แบบทดสอบวัดความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ ของผู้เข้าอบรม ที่อบรมผ่านชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดสอนสรักชันนิชั่น เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4. แบบประเมินความพึงพอใจ ของผู้เข้าอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดสอนสรักชันนิชั่น เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดสอนสรักชันนิชั่น เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย

1.1 แผนการฝึกอบรม ISMART ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สังเคราะห์จากหลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยมี 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) Introduction (2) Select topic and solution problem

(3) Management practices (4) After action review (AAR) (5) Reflection experience

(6) Testing training

1.2 โปรแกรม EDMODO

1.3 เว็บไซต์สำหรับชุดฝึกอบรม

1.4 แบบทดสอบระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม

1.5 คุณมีการฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานดังกล่าวมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 85/ 85 โดยได้ค่า E1 ของหน่วยฝึกอบรมที่ 1=85.33 ค่า E1 ของหน่วยฝึกอบรมที่ 2=85.56 และโดยรวม E1/ E2=85.44/ 85.33

2. ผู้เข้าอบรมเมื่อได้รับการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนัดรักชันนิชิม มีความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนัดรักชันนิชิม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด หรือเท่ากับ 4.56 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนัดรักชันนิชิม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

การดำเนินงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนัดรักชันนิชิม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นในหัวข้อวิจัยทั้งก่อนทำและหลังจากเก็บข้อมูลด้วยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ซึ่งมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านคอยให้คำแนะนำแนวทางการทำงานวิจัย ตามแนวทางของกระบวนการทำงานวิจัย เป็นผลให้การทำงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตั้งแต่กระบวนการสร้างสื่อ หาประสิทธิภาพ การทดลอง และการสรุปผล โดยมีผลการทดลองเป็นที่น่าพอใจ สรุปผลได้ดังนี้

1. ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนัดรักชันนิชิม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 85/ 85 คือ E1 มีค่าเท่ากับ 85.44 และ E2 มีค่าเท่ากับ 85.33 ซึ่งสามารถอภิปรายได้ 2 ลักษณะคือ ลักษณะที่ 1 ผู้เข้ารับการอบรมมีความสนใจในโครงการที่ผู้เข้ารับการอบรมได้คิดค้นสินใจเลือกตามความต้องการและลงมือปฏิบัติจัดการโครงการตามวัตรคุณคุณภาพได้ด้วยตนเอง รวมทั้งผู้อบรมได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้แบบผสมผสานทั้งโปรแกรม

EDMODO และขั้นตอนที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาจัดกิจกรรมซึ่งเป็นไปตามลักษณะที่ดีของຄอนสตรัคชันนิซึ่ม ที่บุปผาดิ ทพธิกรณ์ (2546, หน้า 79-80) กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ถ้ากระบวนการเรียนรู้เริ่มจากสิ่งที่ผู้เรียนสนใจ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้น รวมความหมายถึงการให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องที่สนใจในนั้นไปพร้อมกับการสร้างเรื่องนั้นของมาเป็นโครงงานที่เห็นเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ผู้วิจัยจึงได้สังภาษณ์ผู้เข้าอบรม ถึงปัจจัยดัง ๆ ที่มีผลให้ผู้เข้าอบรมทำแบบทดสอบได้ และพบว่า ผู้เข้าอบรมให้ข้อมูลสอดคล้องกับว่า เนื้อหา กิจกรรมและสื่อประกอบการฝึกอบรมเข้าใจได้ง่าย ผู้เข้าอบรมมีแรงจูงใจในการฝึกอบรม ซึ่งการแบ่งปัน (Share) ความคิดในลักษณะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือในสังคมออนไลน์ โปรแกรม EDMODO ช่วยเสริมสร้างการแสดงความคิดเห็น การแสดงออก และกิจกรรมการจัดโครงการจิตอาสาทำให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการจัดโครงการตามจรรยาบรรณคุณภาพมากขึ้น ลักษณะที่ 2 เป็นผลมาจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและได้เลือกแนวทางในการพัฒนาชุดฝึกอบรม โดยได้ดัดแปลงองค์ประกอบของชุดฝึกอบรม จาก นิพนธ์ สุขปรีดี (2552, หน้า 154) ซึ่งระบุว่า องค์ประกอบของชุดฝึกอบรมที่ได้รับการพัฒนาเดี๋ยวจะต้องประกอบไปด้วย คู่มือการฝึกอบรม สื่อกิจกรรม และการประเมินผล การฝึกอบรม ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาชุดฝึกอบรมที่ประกอบไปด้วย 1. แผนการฝึกอบรมแบบผสมผสาน ตามแนวคิดนักสตรัคชันนิซึ่ม ISMART โดยมี 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) Introduction (2) Select topic and solution problem (3) Management practices (4) After action review (AAR) (5) Reflection experience (6) Testing training 2. โปรแกรม EDMODO 3. เว็บไซต์สำหรับชุดฝึกอบรม 4. แบบทดสอบระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม 5. คู่มือการฝึกอบรม เพื่อเน้น การพัฒนาและการสร้างสื่อให้มีประสิทธิภาพ โดยได้ศึกษาด้วยงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ มาเป็นแนวทางในการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ และใช้ตารางการฝึกอบรมตามแนวทางของ Sloan (2009, Online) มาเป็นกรอบในการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนักสตรัคชันนิซึ่ม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามจรรยาบรรณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรพล ระวังการ (2555, หน้า 57) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน เรื่องการบริการของอาสาสมัครองค์การพิพิธภัณฑ์ วิทยาศาสตร์แห่งชาติ โดยใช้ตารางการฝึกอบรมตามแนวทางของ Sloan เช่นกันซึ่งผลการวิจัยของชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน เรื่องการบริการของอาสาสมัครองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ แห่งชาติ มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ $80/80=85.20/88.59$

2. ผู้เข้าอบรมเมื่อได้รับการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนว

ตอนสตรัคชันนิซึ่ม มีความรู้การจัดการโครงการตามวาระควบคุมคุณภาพหลังการฝึกอบรมสูงกว่า ก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ได้ศึกษามาในปัจจุบัน สามารถอภิปรายได้ 2 ลักษณะ คือ 1) เกิดจากการทำงานที่เป็นระบบมีขั้นตอนในการพัฒนา เครื่องมืออย่างชัดเจน และมีตัวอย่างของงานวิจัยที่ได้ศึกษาเป็นแนวทางที่ดี รวมถึงการปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญทุกด้านและอาจารย์ที่ปรึกษายอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา จึงทำให้งานวิจัยมีคุณภาพและผู้เข้า อบรมมีผลการฝึกอบรมหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม และ 2) อาจมีผลมาจากการเรื่องระยะเวลา ใน การฝึกอบรมที่ใช้ระยะเวลาเพียง 1 สัปดาห์ ทำให้ผู้เข้าอบรมที่เพิ่งผ่านการฝึกทักษะจากกิจกรรม ยังมีความทรงจำในเนื้อหาอยู่มาก ซึ่งส่งผลให้ผู้เข้าอบรมทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรมได้สูงกว่า ก่อนฝึกอบรม เนื่องจากข้อดีของการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้าอบรมมีปฏิสัมพันธ์ กับกิจกรรมการฝึกอบรมอย่างมีส่วนร่วม ซึ่งผู้เข้าอบรมสามารถเรียนรู้เต็มตามศักยภาพตามขั้นตอน ของกิจกรรมที่แตกต่างระหว่างการเรียนการสอนแบบเพชิญหน้า และการเรียนผ่านออนไลน์ เป็นไปตามคุณสมบัติที่ดีของการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended learning) (อุทิศ บำรุงชีพ, 2556, หน้า 367-369) ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพ ส่งเสริมการสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง ความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถแทรกกิจกรรม การเรียนการสอนที่เน้นให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกระบวนการคิด โดยใช้ศักยภาพ ของเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสารแบบสองทางกับผู้เข้าร่วม กิจกรรมการเรียนการสอน ได้เป็นอย่างดี โดยที่ผู้เข้าอบรมนั้นต้องมีความรับผิดชอบ นำตนเอง ไป และเปิดใจกว้างที่จะเรียนรู้ร่วมกัน ตลอดจนแบ่งเวลาในการเรียนรู้ตามขั้นตอนของกิจกรรมอบรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรพล ระวังการ (2555, หน้า 57) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน เรื่องการบริการของ อาสาสมัครองค์กรพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ซึ่งการวิจัยทักษะการบริการของผู้เข้ารับ การฝึกอบรมหลังเข้ารับการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน เรื่องการบริการ ของอาสาสมัครองค์กรพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ สูงกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และลักษณะที่ดีของการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ที่สามารถ เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาดังเช่นงานวิจัยของ อุทิศ บำรุงชีพ (2551, หน้า 292) ที่ได้ศึกษาเบริ่งเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บตามแนว ตอนสตรัคชันนิซึ่ม สรุปว่ามีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวตอนสตรัคชันนิซึ่ม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวาระควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับ

ปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด หรือค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.56 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.61 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยอันดับแรกอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ผู้เข้าอบรม มีความพึงพอใจในมีความเข้าใจเรื่อง วงจร PDCA มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.73 และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.52 อันดับรองลงมา คือ การเข้าถึงข้อมูลผ่านเว็บทำได้ง่าย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.53 มีความเข้าใจเรื่อง PDCA กับการแก้ปัญหา และปรับปรุงงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.60 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.50 กิจกรรมเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.60 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.56 เมื่อหาน้ำที่ใช้ในการฝึกอบรม มีความน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.57 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.57 ขนาดของด้วอคัมร์มีความชัดเจนและ เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.50 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.73 กิจกรรมฝึก ทักษะแบบผสมผสานช่วยให้เข้าใจการจัดการ โครงการตามวงจร PDCA ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.47 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.63 วิธีทัศน์ที่นำเสนอ มีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.47 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.73 และวิธีทัศน์ที่นำเสนอ เสียง มีความสมบูรณ์ชัดเจนลดลงทั้งเนื้อร้อง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.40 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.67 เป็นอันดับสุดท้าย จากการศึกษาความพึงพอใจในระดับมากที่สุด หลังจาก ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียนรู้ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ โดยใช้ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนว คิดนักตรีคัณนิชิม แสดงให้เห็นว่า ขั้นตอนของแผนการจัดฝึกอบรมฯ ที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์มาเป็น ISMART และขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา ของ Borg & Gall (1989, p. 784-785) ที่ผู้วิจัยได้ นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาชุดฝึกอบรมซึ่งนำไปสู่การพัฒนาชุดฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ ก่อนนำมาทดลองจริง รวมทั้งการศึกษารอบแนวทางการดำเนินวิจัยของ อุทิศ บำรุงชีพ (2551, หน้า 110) ที่ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บตามแนวคิดนักตรีคัณนิชิม มาเป็นกรอบ แนวทางในการสร้างขั้นตอนการจัดฝึกอบรมฯ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเกิดความรู้ควบคู่กับการแสดง ความคิดเห็น ความสนุกที่มีความประทับใจ มีทัศนคติที่ดีในการนำความรู้ไปปรับใช้ได้จริง จนเป็น ที่พึงพอใจอย่างที่ปรากฏในผลการทดลองที่ผู้เข้าอบรม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การทำวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนักตรีคัณนิชิม เพื่อ เสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1.1 ผู้ทำวิจัยควรออกแบบแผนตามแนวคิดของศูนย์นักวิจัยการสร้างชุดฝึกอบรมฯ เพื่อจ่ายต่อการปฏิบัติซึ่งจะมีความสอดคล้องกันทั้งระบบ และควรใช้ประโยชน์ในขั้นตอนการหาประสิทธิภาพ ด้วยการดำเนินการทดลองสมมูลทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจริงทั้งกระบวนการ เพื่อเป็นการตรวจสอบระบบ ช่วยให้ทราบถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง อันนำไปสู่การปรับเปลี่ยนข้อมูลพื้นฐานในการทดลองครั้งต่อไป

1.2 ผู้ทำวิจัยควรนำคะแนนในการทำกิจกรรมการจัดโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพของผู้เข้าอบรม มาเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมฯ เพื่อเป็นการประเมินผลที่ครอบคลุม ในทุกมิติของการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการฝึกอบรม

1.3 ผู้วิจัยควรศึกษาบริบทสภาพแวดล้อมของกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เป็นเป้าหมายในการนำชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดของศูนย์นี้ไปใช้ เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จ.จันทบุรี ซึ่งถือเป็นสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ในการจัดฝึกอบรมของหน่วยงาน หรือสถาบันอื่น ๆ อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

2. ข้อเสนอแนะด้านเทคโนโลยีการศึกษา

การทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะด้านเทคโนโลยีการศึกษาดังนี้

2.1 ในปัจจุบันมีเทคโนโลยีการศึกษารูปแบบอื่น ๆ ที่หลากหลาย เช่น สื่อสังคมออนไลน์ บล็อกเรียนรู้มัลติมีเดียเพื่อการฝึกอบรม เป็นต้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบกิจกรรมการฝึกอบรมให้หลากหลาย ได้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมแต่ละหน่วยงาน และความพร้อมทั้งของวิทยากรและผู้เข้าอบรม

2.2 หน่วยงานที่จัดการฝึกอบรมควรพัฒนาแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้โดยให้มีเทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสมและหลากหลายกับระดับ และวัยของผู้เข้าอบรม เพื่อเป็นทางเลือกแก่ผู้เข้าอบรม

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

3.1 ควรมีการนำรูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดของศูนย์นี้ไปปรับใช้กับการฝึกอบรมในความรู้ด้านอื่น เพื่อช่วยให้ผู้เข้าอบรมบรรลุถึงเป้าหมายได้เร็วขึ้น

3.2 ควรมีรูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดของศูนย์นี้ไปปรับใช้กับการฝึกอบรมความรู้ด้านอื่น และควรมีการปรับปรุงเครื่องมือ กิจกรรมต่าง ๆ โดยใช้การประเมินที่หลากหลายและสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และลักษณะของผู้เข้าอบรม

3.3 ควรมีการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์โดยนำวิเคราะห์คุณภาพ (PDCA) ไปปรับใช้กับการดำเนินการกิจกรรมด้านอื่น ๆ เพื่อการดำเนินการที่มีคุณภาพในทุกด้าน

3.4 ควรมีการพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือเทคนิคการเรียนรู้แบบอื่น ๆ

บรรณานุกรม

กองพัฒนาคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2554). บทบาทของนิสิตกับการประกันคุณภาพการศึกษา. เข้าถึงได้จาก http://www.qad.nu.ac.th/backoffice/php_form/uploads/files/studentQA.pdf

กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. (2556). รายงานสรุปผลการประเมิน

โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายด้านประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาระหว่างสถาบัน ประจำปีการศึกษา 2555.

กิตติยา ปลด gele. (2551). การพัฒนาบทเรียนบนเว็บตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา. (2554). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2553 (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ห้องหุ้นส่วนจำกัด gapพิมพ์.

จิตตินันท์ นันทไพบูลย์. (2555). ศิลปะการให้บริการ. กรุงเทพฯ: จีเอ็คьюเคชั่น.

จรพล ระวังการ. (2555). การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน เรื่อง การบริการของอาสาสมัครองค์กรพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ชมนดา พงศ์นพรัตน์. (2526). การสร้างชุดฝึกอบรม. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน.

ชัยอนันต์ สมูรวานิช. (2541). *Instructionism* ถึง *Constructionism* รายงานผลเบื้องต้นจากวิชาชีราชนิพัฒน์ ศุขปรีดี. กรุงเทพฯ: ถ่ายเอกสาร.

นิพนธ์ ศุขปรีดี. (2552). ประมวลสาระชุดวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- เนครทรัพย์ ทันเที่ยง. (2550). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์นักติวเตี้ย เรื่อง การประกันคุณภาพ การศึกษา ระดับอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชุม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ สุวิริยาสาส์น
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บุปผาดิ ทัพพิกรณ์. (2546). เทคโนโลยีสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์ศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 1).
- กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประชาต ศิริสันท์. (2553). การพัฒนาชุดการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ เรื่อง ระบบนิเวศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย บูรพา.
- เบรื่อง กุญท. (2519). การวิจัยสืบและนวัตกรรมการสอน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยี ทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2536). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 5).
- กรุงเทพฯ: พิงกอร์ปริน แอนด์ มีเดีย.
- พัชนี คุลทานันท์. (2553). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมครุภัณฑ์แบบผสมผสานในการทำวิจัยใน ชั้นเรียน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุดมศึกษาหอสมุดบุณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและพัฒนา หลักสูตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- พิสณุ ฟองครี. (2549). วิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ เทียนฝ่ายพิมพ์.
- ภาคราช เสด็จร ไชยกิจ. (2555). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานตามมาตรฐาน อาชีพช่างซ่อมบำรุงในโรงงานอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชา เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ.
- ภูริวัฒน์ เกื้อท่าน. (2555). คู่มือการจัดการเรียนรู้และศึกษานเรียนรู้ด้วย EDMODO.
- มนต์ชัย เทียนทอง. (2549). Blended learning การเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค ICT (ตอนที่ 1).
- วารสารวิชาการครุศาสตร์อุดมศึกษา.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2548). ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (*Constructionism*). เช้าถึงได้จาก http://www.kmutt.ac.th/organization/Education/Technology/tech_ed/constructionism/constructionism6.html

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. (2537). ประมวลชุดวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารการฝึกอบรม.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เข้าถึงได้จาก

<http://dict.longdo.com/search/%E0%B8%9E%E0%B8%B6%E0%B8%87%E0%B8%9E%E0%B8%AD%E0%B9%83%E0%B8%88>

ล้วน สายศศ และอังคณา สายศศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สุวินยาสาส์น.

วิวรรณ์ จันทร์เทพย์ และฐานะปนีย์ ธรรมเมธा. (2554). การพัฒนาแบบแผนการฝึกอบรมแบบ

ผสานผลงานด้วยการเรียนรู้เป็นทีมเพื่อพัฒนาสมรรถนะการออกแบบการเรียนการสอน
แบบบูรณาการแบบสหวิทยาการสำหรับครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษา. วารสาร
ศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศิริพรณ สายวงศ์ และสมประสงค์ วิทยาเกียรติ. (2534). เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาและ
การใช้สื่อการศึกษานอกระบบ หน่วยที่ 9-15. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.

ศุภชัย อชาีวรรณ์ ใจ. (2547). *Practical PDCA แก้ปัญหาและปรับปรุงงานเพื่อความสำเร็จ*.

กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซีโน่ ดีไซน์.

สฤทธิ์ บรรณะครร. (2550). การพัฒนาบทเรียนโดยใช้เว็บเทคโนโลยีตามแนวทฤษฎี
การสร้างสรรค์ความรู้ (*Constructionism*) เรื่อง หมายเหตุโน้มใจและวัยใส วัยสร้าง กลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547).

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.

กรุงเทพฯ: บริษัทวนกรพิค.

สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา. (2553). แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-
2559). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา.

สุชน พึ่งรักษ์. (2544). การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาในประเทศไทย.

(พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติ สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

เสาวณีย์ สิกขานบัณฑิต. (2528). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- อุทิศ บำรุงชีพ. (2551). รูปแบบการสอนผ่านเว็บตามแนวคิดสตรัคชันนิซึม เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาโนโอลีกการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุทิศ บำรุงชีพ. (2556). เอกสารประกอบการสอนวิชาบังคับวิชาชีพครุ 422202 เทคโนโลยีการศึกษา (Educational technology). ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Borg, W. R.: & Gall M. D. (1989). *Education research* (3rd ed). New York: Longman.
- Carman, J. M. (2005). *Blended Learning Design: Five Keys Ingredients*. [Online]. Available from: <http://www.agilantlearning.com/pgf/Blended%20L.pdf>.
- Curtis J. B. and Charles R. G. (2006). *The handbook of blended learning: global perspectives, local design*. United Stated of America: Pfeiffer.
- Driscoll “Self-Regulation Education Retrospect and 72 Procest.” In D.H., Schunk & B.J. Zimmerman (eds.). (2002). *Self-regulation of learning and performance: issues and educational application*. New Jersey:lawrence.
- Gay, L. R. (1976). *Educational competencies for analysis and application*. Columbus, Ohio: Merrill Publishing Company.
- Graham, C. R. (2012). *Introduction to blended learning*. [Online]. Available from: http://www.media.wiley.com/product_data/excerpt/86/c.pdf.
- Horn, B. M., & Staker, H. (1976). *The rise of K-12 blended learning*. Unpublished Paper: Innosight Institute.
- Klimczak, A. K. (1995). *Factors and indicators of instructional design project success in technical training*. [Online]. Available from: <http://proquest.umi.com/pqdweb?did=739420081&sid=4&Fmt=2&clientId=73531&RQT=309&VName=PQD>
- Macdonald J. (2008). *Blended learning and online tutoring: planning learner support and activity design*. England: Gower publishes limited.
- Moonis, S. (1997). *Developing a computer-based teaching skill training module using instructional design*. [Online]. Available from: <http://proquest.umi.com/pqdweb?did=740052541&sid=2&Fmt=2&clientId=73531&RQT=309&VName=PQD>
- Oliver, M., & Trigwell, K. (2005). *Can “Blended learning” be redeemed?*. E-learning. Volume 2, Number 1.

- Sloan. (2009). *Consortium. growing by degrees online education in the United States.* [Online]. Available from: http://www.sloan-c.org/resources/growing_by_degree.pdf.
- Wolman, B. B. (1973). *Dictionary of behavioral science.* New York: Van Nostrand Reinhold Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เขียนวาระ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

ดร. โชค เนื่องนันท์

นราวดรี ดร. พงศ์เทพ จิระโร

ดร. นฤมล ศิริวงศ์

ผศ. ดร. สุพัตรา ศรีสุวรรณ

รศ. ดร. วรางคณา โตโพธิ์ไทย

ภาควิชาพิสิกส์

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพ

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

รองคณบดีฝ่ายวางแผนและประกันคุณภาพ

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา

ดร. ประพรวน พลชีวะ

ผศ. ดร. สุพัตรา ศรีสุวรรณ

ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตรฯ

คณะเกษตร

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

แผนกวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติราช

ที่ ศธ ๖๖๒๗/๖๑๑

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๔ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ดร.โซธิ เนื่องนันท์

ด้วยนางสาวรัฐิกา เพ็ชรมนี นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ตามแนวคิดอนستัทรัคชันนิซึม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวัจาระ ควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี” ในความควบคุมดูแลของ ว่าที่เรือธง ดร.อุทิศ บำรุงชีพ ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ เพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เซนต์ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๕๙

โทรสาร ๐-๓๘๓๙-๓๒๕๐

ผู้วิจัย ๐๘-๗๑๓๔-๔๑๔๒

บันทึกข้อความ

119

ส่วนงาน คณศึกษาศาสตร์ สานักงานเลขานุการ งานบริการการศึกษา โทร. ๒๐๕๖
ที่ ศธ ๖๖๒๑/๙๓๐ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน น่าวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโย

ด้วยนางสาวรัฐิกา เพ็ชร์มุณี นิติธรรมดับบปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบันฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการฝึกอบรม
แบบผสมผสานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ตามแนวคิดน塾รักษันนิชิม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวาระ
ควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี” ในความควบคุมดูแลของ ว่าที่เรือตรี ดร.อุทิศ บำรุงชีพ ประisan
กรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ คณศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ^{เพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้}

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่ง^{ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้}

(ดร.เชษฐ์ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณศึกษาศาสตร์

ที่ ศธ ๖๙๒๑/ ๖๑๒

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน ดร.นฤมล ศิริวงศ์

ด้วยนางสาวรัชฎา เพ็ญรุณี นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ตามแนวคิดน塾รักชันนิชีม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี” ในความคิดเห็นของ ว่าที่เรือตรี ดร.อุทิศ บำรุงชีพ ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในกรณี คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ เพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เชษฐ์ ศิริวงศ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๓๔๑๐-๖๐๕๖

โทรสาร ๐-๓๔๗๙-๗๒๕๐

ผู้วิจัย ๐๘-๗๑๓๔-๔๑๔๒

ที่ ศธ ๖๖๒๑/๖๓๓

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถนนหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ดร.ประพรมน์ พลชีวะ

ด้วยนางสาวรัฐิกา เพ็ชรമณี นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ตามแนวคิดอนสรัตชั้นนิชิม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี” ในความควบคุมดูแลของ ว่าที่เรือธง ดร.อุทิศ บำรุงชีพ ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เชษฐ์ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๕๖

โทรสาร ๐-๓๘๓๘-๓๒๕๐

ผู้วิจัย ๐๘-๗๑๓๔-๔๑๔๒

ที่ ศธ ๖๖๒๑/๖๑๔

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๓

๑ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา ศรีสุวรรณ

ด้วยนางสาวรัฐิกา เพ็ชรമุณี นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ตามแนวคิดน塾รัคขันนิชิม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี” ในความควบคุมดูแลของ ว่าที่เรือตรี ดร.อุทิศ บำรุงชีพ ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เชษฐ์ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๕๕๖

โทรสาร ๐-๓๘๗๗๙-๓๒๕๕๐

ผู้วิจัย ๐๘-๗๑๓๔-๔๗๔๒

ที่ ศธ ๖๖๒๑/๖๑๕

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ โตโพธิ์ไทย

ด้วยนางสาวรัฐิกา เพ็ชรบุณี นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ตามแนวคิดอนสรัคชันนิชึม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี” ในความคุ้มคุ้มดูแลของ ว่าที่เรือตรี ดร.อุทิศ บำรุงชีพ ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เชญรุ๊ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ยศิกรบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๕๙

โทรสาร ๐-๓๘๗๘๕-๓๒๕๐

ผู้วิจัย ๐๘-๗๓๓๔-๔๗๔๒

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบรายข้อ
ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (α) ของแบบทดสอบรายข้อ
ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อ แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรม
ที่ 1: รู้จักกับวงจร PDCA โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน

ข้อ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	แปลผล
แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 1: รู้จักกับวงจร PDCA					
1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
3	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
4	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
5	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
13	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
14	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
15	+1	+1	-1	0	ไม่สอดคล้อง
16	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
17	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
19	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
20	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

หมายเหตุ: ตัดออก 1 ข้อ และนำไปวิเคราะห์ หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ จำนวน 19 ข้อ

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อ แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรม
ที่ 2: PDCA กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3
ท่าน

ข้อ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	ผลลัพธ์
แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 2: PDCA กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน					
1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
19	-1	+1	+1	0	ไม่สอดคล้อง
20	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง

หมายเหตุ: ตัดออก 1 ข้อ และนำไปวิเคราะห์ หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ จำนวน 19 ข้อ

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายชื่อ แบบทดสอบก่อนผีกอบรرم
และหลังผีกอบรرم โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน

ข้อ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	แปลผล
แบบทดสอบก่อนผีกอบรرمและหลังผีกอบรرم					
1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	0	+1	0	0	ไม่สอดคล้อง
5	0	+1	0	0	ไม่สอดคล้อง
6	0	+1	0	0	ไม่สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
9	+1	+1	-1	0	ไม่สอดคล้อง
10	+1	+1	-1	0	ไม่สอดคล้อง
11	+1	+1	-1	0	ไม่สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
14	+1	+1	-1	0.67	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
19	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
20	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
21	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
22	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
23	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	แปลผล
แบบทดสอบก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม					
24	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
25	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
26	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
27	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
28	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
29	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
30	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

หมายเหตุ: ตัดออก 6 ข้อ และนำไปวิเคราะห์ หากค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (α) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ จำนวน 24 ข้อ

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบหน่วย
ฝึกอบรมที่ 1: รู้จักกับวงจร PDCA โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

ข้อ	ค่าความยากง่าย (P)			ค่าอำนาจจำแนก (r)		
	P	ความหมาย	แปลผล	r	ความหมาย	แปลผล
แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 1: รู้จักกับวงจร PDCA						
1	0.13	ยากมาก	ใช้ไม่ได้	-0.13	ได้ไม่ดี	ใช้ไม่ได้
2	0.70	ค่อนข้างง่าย	ใช้ได้	0.75	ดีมาก	ใช้ได้
3	0.60	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.88	ดีมาก	ใช้ได้
4	0.57	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	1.00	ดีมาก	ใช้ได้
5	0.53	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	1.00	ดีมาก	ใช้ได้
6	0.60	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.50	ดีมาก	ใช้ได้
7	0.60	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.75	ดีมาก	ใช้ได้
8	0.47	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.38	ดี	ใช้ได้
9	0.53	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.75	ดีมาก	ใช้ได้
10	0.57	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.75	ดีมาก	ใช้ได้
11	0.43	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.75	ดีมาก	ใช้ได้
12	0.53	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.75	ดีมาก	ใช้ได้
13	0.20	ค่อนข้างยาก	ใช้ไม่ได้	-0.13	ได้ไม่ดี	ใช้ไม่ได้
14	0.60	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.75	ดีมาก	ใช้ได้
15	0.33	ค่อนข้างยาก	ใช้ได้	0.25	พอใช้	ใช้ได้
16	0.17	ยากมาก	ใช้ไม่ได้	0.25	พอใช้	ใช้ได้
17	0.43	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.50	ดีมาก	ใช้ได้
18	0.17	ยากมาก	ใช้ไม่ได้	-0.50	กลับ	ใช้ไม่ได้
19	0.37	ค่อนข้างยาก	ใช้ได้	0.25	พอใช้	ใช้ได้

หมายเหตุ: ข้อที่ผ่านการมาตราฐาน ที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์นำมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริง
จำนวน 15 ข้อ

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบหน่วย
ฝึกอบรมที่ 2: PDCA กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30
คน

ข้อ	ค่าความยากง่าย (P)			ค่าอำนาจจำแนก (r)		
	P	ความหมาย	แปลผล	r	ความหมาย	แปลผล
แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 2: PDCA กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน						
1	0.50	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.63	ดีมาก	ใช้ได้
2	0.50	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.75	ดีมาก	ใช้ได้
3	0.27	ค่อนข้างยาก	ใช้ได้	-0.13	ได้ไม่ดี	ใช้ไม่ได้
4	0.23	ค่อนข้างยาก	ใช้ได้	0.25	พอใช้	ใช้ได้
5	0.43	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.88	ดีมาก	ใช้ได้
6	0.37	ค่อนข้างยาก	ใช้ได้	1.00	ดีมาก	ใช้ได้
7	0.53	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.63	ดีมาก	ใช้ได้
8	0.43	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.88	ดีมาก	ใช้ได้
9	0.50	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.50	ดีมาก	ใช้ได้
10	0.47	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.88	ดีมาก	ใช้ได้
11	0.37	ค่อนข้างยาก	ใช้ได้	0.50	ดีมาก	ใช้ได้
12	0.30	ค่อนข้างยาก	ใช้ได้	0.25	พอใช้	ใช้ดี
13	0.40	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.88	ดีมาก	ใช้ได้
14	0.27	ค่อนข้างยาก	ใช้ได้	0.38	ดี	ใช้ได้
15	0.50	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.88	ดีมาก	ใช้ได้
16	0.57	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.75	ดีมาก	ใช้ได้
17	0.33	ค่อนข้างยาก	ใช้ได้	-0.25	กลับ	ใช้ไม่ได้
18	0.50	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.63	ดีมาก	ใช้ได้
19	0.50	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.63	ดีมาก	ใช้ได้

หมายเหตุ: ข้อที่ผ่านการหมายฐานรากฐาน ที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์ที่นำมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริง
จำนวน 15 ข้อ

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบก่อน
ฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

ข้อ	ค่าความยากง่าย (P)			ค่าอำนาจจำแนก (r)		
	P	ความหมาย	แปลผล	r	ความหมาย	แปลผล
แบบทดสอบก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม						
1	0.50	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	-0.25	กลับ	ใช้ไม่ได้
2	0.27	ค่อนข้างยาก	ใช้ได้	0.25	พอใช้	ใช้ได้
3	0.40	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.38	ดี	ใช้ได้
4	0.23	ค่อนข้างยาก	ใช้ได้	0.13	ได้ไม่ดี	ใช้ไม่ได้
5	0.13	ยากมาก	ใช้ไม่ได้	-0.13	ได้ไม่ดี	ใช้ไม่ได้
6	0.73	ค่อนข้างง่าย	ใช้ได้	0.63	ดีมาก	ใช้ได้
7	0.63	ค่อนข้างง่าย	ใช้ได้	0.63	ดีมาก	ใช้ได้
8	0.53	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.25	พอใช้	ใช้ได้
9	0.60	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.63	ดีมาก	ใช้ได้
10	0.67	ค่อนข้างง่าย	ใช้ได้	0.50	ดีมาก	ใช้ได้
11	0.40	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.50	ดีมาก	ใช้ได้
12	0.30	ค่อนข้างยาก	ใช้ได้	0.38	ดี	ใช้ได้
13	0.67	ค่อนข้างง่าย	ใช้ได้	0.75	ดีมาก	ใช้ได้
14	0.33	ค่อนข้างยาก	ใช้ได้	0.38	ดี	ใช้ได้
15	0.23	ค่อนข้างยาก	ใช้ได้	0.00	ได้ไม่ดี	ใช้ไม่ได้
16	0.47	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.50	ดีมาก	ใช้ได้
17	0.53	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.75	ดีมาก	ใช้ได้
18	0.40	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.25	พอใช้	ใช้ได้
19	0.43	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.75	ดีมาก	ใช้ได้
20	0.40	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.63	ดีมาก	ใช้ได้
21	0.40	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.75	ดีมาก	ใช้ได้
22	0.50	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.75	ดีมาก	ใช้ได้

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ข้อ	ค่าความยากง่าย (P)			ค่าอำนาจจำแนก (r)		
	P	ความหมาย	แปลผล	r	ความหมาย	แปลผล
แบบทดสอบก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม						
23	0.47	ยากพอเหมาะสม	ใช้ได้	0.38	ดี	ใช้ได้
24	0.23	ค่อนข้างยาก	ใช้ได้	0.25	พอใช้	ใช้ได้

หมายเหตุ: ข้อที่ผ่านการหมายมาตรฐาน ที่มีคุณภาพเขียนเกณฑ์นำมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริง
จำนวน 20 ข้อ

ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

รายการ	ค่าความเชื่อมั่น (r_{α})	
	r_{α}	แปลผล
แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 1: รู้จักกับวงจร PDCA	0.72	สูง
แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 2: PDCA กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน	0.79	สูง
แบบทดสอบก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม	0.76	สูง

ภาคผนวก ค

แบบประเมินคุณภาพเพื่อหาค่า IOC สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา

แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม

แบบประเมินคุณภาพเพื่อหาค่า IOC สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นที่มีค่าชุดฝึกอบรมแบบทดสอบตามแนวคิดทั่วไป สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็น พร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ใน การนำไปพิจารณาแก้ไขปรับปรุงในลำดับต่อไป

ข้อกำหนดของความคิดเห็นกำหนดดังนี้

คะแนน +1	เมื่อมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและตามโครงสร้าง
คะแนน 0	เมื่อไม่แน่ใจ
คะแนน -1	เมื่อแนวโน้มไม่ตรงตามเนื้อหาและตามโครงสร้าง

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 1: รู้จักกับวงจร PDCA						
มีความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับ การดำเนิน โครงการตาม วงจรการประกัน คุณภาพ	1	Deming cycle มีความหมายเหมือนกับข้อใด ก. วงจร PDCA ข. วงจร ISO 9001 ค. วงจรกิจกรรมคุณภาพ ง. วงจรกิจกรรม 5 ส เฉลย ข้อ ก				
สามารถวางแผน โครงการโดย ใช้โครงสร้าง ตามลำดับ ขั้นตอนตามวงจร การประกัน คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง	2	คำว่า Plan หมายถึงข้อใด ก. การวางแผน ข. การปฏิบัติ ค. การตรวจสอบ ง. การปรับปรุงแก้ไข เฉลย ข้อ ก				
ดำเนินงานตาม	3	คำว่า Do หมายถึงข้อใด				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
แผนที่วางแผนไว้ ได้อย่างถูกต้อง		ก. การวางแผน ข. การปฏิบัติ ค. การตรวจสอบ ง. การปรับปรุงแก้ไข <u>เฉลย ข้อ ข</u>				
ประเมินผล การดำเนินงาน โครงการ ได้อย่าง ถูกต้อง	4	คำว่า Check หมายถึงข้อใด ก. การวางแผน ข. การปฏิบัติ ค. การตรวจสอบ ง. การปรับปรุงแก้ไข <u>เฉลย ข้อ ค</u>				
นำเสนอผลงาน ตามเป้าหมายของ โครงการที่ กำหนดไว้	5	คำว่า Act หมายถึงข้อใด ก. การวางแผน ข. การปฏิบัติ ค. การตรวจสอบ ง. การปรับปรุงแก้ไข <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การ ดำเนินโครงการ ตามวัจกรรม ประกันคุณภาพ	6	ขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนของ PDCA ประกอบด้วยอะไรบ้าง เรียงตามลำดับ ก. การวางแผน --> การปฏิบัติ --> การตรวจสอบ --> การปรับปรุงแก้ไข ข. การวางแผน --> การตรวจสอบ --> การปฏิบัติ --> การปรับปรุงแก้ไข ค. การวางแผน --> การปรับปรุงแก้ไข--> การตรวจสอบ --> การปฏิบัติ ง. การตรวจสอบ --> การวางแผน --> การปฏิบัติ --> การปรับปรุงแก้ไข				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
		<u>เฉลย ข้อ ก</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ ตามลำดับ ขั้นตอนตามวัจกรรม การประกัน คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง	7	การกำหนดปฏิทินดำเนินงาน อยู่ในขั้นตอน ใด ก. Plan ข. Do ค. Check ง. Act <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ ตามลำดับ ขั้นตอนตามวัจกรรม การประกัน คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง	8	กระบวนการใดไม่ได้อยู่ในขั้นตอนของ Plan ก. สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ข. กำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน ค. นำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงพิจารณา ง. กำหนดปฏิทินในการดำเนินงาน <u>เฉลย ข้อ ค</u>				
ดำเนินงานตาม แผนที่วางแผนไว้ ได้อย่างถูกต้อง	9	การปฏิบัติตามขั้นตอนและเงื่อนไขต่าง ๆ อยู่ในขั้นตอนใด ก. Plan ข. Do ค. Check ง. Act <u>เฉลย ข้อ บ</u>				
นำเสนอผลงาน ตามเป้าหมายของ โครงการที่	10	การนำผลการดำเนินงานมาพิจารณา ปรับปรุง อยู่ในขั้นตอนใด ก. Plan				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
กำหนดไว้		ข. Do ค. Check ง. Act <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
ดำเนินงานตาม แผนที่วางแผนไว้ ได้อย่างถูกต้อง	11	กระบวนการโดยผู้ที่นั่นตอนของ Do ก. สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ข. กำหนดทีมงานในการดำเนินงาน ค. นำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงพิจารณา ง. การปฏิบัติตามแผน และขั้นตอนและ เงื่อนไขต่าง ๆ <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
ประเมินผล การดำเนินงาน โครงการได้อย่าง ถูกต้อง	12	กระบวนการโดยผู้ที่นั่นตอนของ Check ก. การจัดทำแผนการดำเนินงาน ข. การจับผิดผลการดำเนินงาน ค. การประเมินผลการดำเนินงาน ง. นำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงพิจารณา <u>เฉลย ข้อ ค</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย ใช้ยุทธศาสตร์ ตามลำดับ ขั้นตอนตามวัชร การประกัน คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง	13	การแต่งตั้งทีมงานแก่ปัญหาและปรับปรุง งานอยู่ในขั้นตอนใด ก. Plan ข. Do ค. Check ง. Act <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย	14	การวางแผนสามารถนำมาใช้งานได้ตามข้อ ใด				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
เขียนโครงการ ตามลำดับ ขั้นตอนตามวงจร การประกัน ¹ คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง		ก. การศึกษา ข. การค้าขาย ค. การผลิต ง. ลูกทุกข์อ <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ ตามลำดับ ขั้นตอนตามวงจร การประกัน ¹ คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง	15	การขับเคลื่อนวงจร PDCA ควรเริ่มจาก กิจกรรมใดก่อน ก. Plan ข. Do ค. Check ง. ขึ้นอยู่กับลักษณะและความเหมาะสมของ สถานการณ์ <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การดำเนิน โครงการตาม วงจรการประกัน ¹ คุณภาพ	16	ในเชิงปฏิบัติวงจร PDCA สามารถแบ่งได้ ² 为 ขั้น ก. 5 ข. 6 ค. 7 ง. 8 <u>เฉลย ข้อ ค</u>				
มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การดำเนิน โครงการตาม วงจรการประกัน ¹	17	ข้อใดไม่ได้อยู่ในขั้นการเลือกหัวข้อที่จะ ศึกษา ก. คัดเลือกกระบวนการที่จะแก้ปัญหาและ ปรับปรุง ข. ระบุเป้าหมาย ค. แต่งตั้งทีมงานแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
คุณภาพ		ง. ประเมินหาสาเหตุที่เป็นไปได้ <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การดำเนิน โครงการตาม วงจรการประกัน	18	ข้อใดไม่ได้อยู่ในขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ก. กำหนดตัววัดผล ข. ตั้งคำถามเพื่อวิเคราะห์ ค. วิเคราะห์หาสาเหตุด้านคุณภาพ ง. ระบุผู้สนับสนุน <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การดำเนิน โครงการตาม วงจรการประกัน	19	ข้อใดไม่ได้อยู่ในขั้นการกำหนดแนวทาง ปรับปรุงและลงมือปฏิบัติ ก. ศึกษาผลกระทบ ข. สรุปแนวทางแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน ค. ระบุผู้สนับสนุน ง. เขียนแผนผังการดำเนินงาน <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การดำเนิน โครงการตาม วงจรการประกัน	20	ข้อใดอยู่ในขั้นการระบุสาเหตุต้นตอ ก. ประเมินหาสาเหตุที่เป็นไปได้ ข. สรุปแนวทางแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน ค. ระบุผู้สนับสนุน ง. เขียนแผนผังการดำเนินงาน <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
แบบทดสอบหน่วยที่ 2: PDCA กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน						
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ	1	การสำรวจความต้องการของสมาชิกในการ ทำกิจกรรมต่างๆ อยู่ในขั้นตอนใด ก. Plan				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ช่อง	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
ตามลำดับ ขั้นตอนตามวงจร การประกัน คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง		ก. Do ค. Check ง. Act <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ ตามลำดับ ขั้นตอนตามวงจร การประกัน คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง	2	การวางแผนการจัดกิจกรรมตามความ ต้องการของสมาชิก อยู่ในขั้นตอนใด ก. Plan บ. Do ค. Check ง. Act <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ ตามลำดับ ขั้นตอนตามวงจร การประกัน คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง	3	การวางแผนเพื่อดำเนินการกิจกรรมต่างๆ อยู่ในขั้นตอนใด ก. Plan บ. Do ค. Check ง. Act <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ ตามลำดับ ขั้นตอนตามวงจร การประกัน	4	การวางแผนเพื่อดำเนินการ กิจกรรมต่างๆ อยู่ในขั้นตอนใด ก. Plan บ. Do ค. Check ง. Act				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง		<u>เฉลย ข้อ ก</u>				
ดำเนินงาน ตามแผนที่ วางแผนไว้ได้ อย่างถูกต้อง	5	การดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ตามที่วางแผน ไว้ อยู่ในขั้นตอนใด ก. Plan ข. Do ค. Check ด. Act <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
ประเมินผล การดำเนินงาน โครงการได้อย่าง ถูกต้อง	6	การประเมินผลการดำเนินการและนำผลมา เบริ่งเทบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้อยู่ใน ขั้นตอนใด ก. Plan ข. Do ค. Check ด. Act <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
นำเสนอผลงาน ตามเป้าหมายของ โครงการที่ กำหนดไว้	7	การปรับปรุงกิจกรรมต่างๆ อยู่ในขั้นตอนใด ก. Plan ข. Do ค. Check ด. Act <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
นำเสนอผลงาน ตามเป้าหมายของ โครงการที่ กำหนดไว้	8	การปรับปรุงวิธีการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป ตามผลการประเมิน อยู่ในขั้นตอนใด ก. Plan ข. Do				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
		ค. Check ง. Act <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
ประเมินผล การดำเนินงาน โครงการได้อย่าง ถูกต้อง	9	เมื่อคำนึงการกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้ แล้ว ขั้นตอนต่อไปคืออะไร ก. Plan ข. Do ค. Check ง. Act <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
นำเสนอผลงาน ตามเป้าหมายของ โครงการที่ กำหนดไว้	10	เมื่อมีการประเมินผลการดำเนินงานแล้ว ขั้นตอนต่อไปคืออะไร ก. Plan ข. Do ค. Check ง. Act <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ ตามลำดับ ขั้นตอนตามวาระ การประกัน คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง	11	กิจกรรมใดอยู่ในขั้นตอนของ Plan ก. การสำรวจความต้องการ การวางแผน กลุ่มเป้าหมาย การดำเนินกิจกรรม ข. การสำรวจความต้องการ การวางแผน กลุ่มเป้าหมาย การประเมินผล การดำเนินงาน ค. การสำรวจความต้องการ การวางแผนทีม ดำเนินการ การวางแผนกลุ่มเป้าหมาย ง. การสำรวจความต้องการ การวางแผนทีม ดำเนินการ การดำเนินกิจกรรม				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
		<u>เฉลย ข้อ ค</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ ตามลำดับ ขั้นตอนตามว่าง การประกัน คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง	12	<p>เมื่อนักศึกษาจะต้องจัดตารางสอนไปเรียน การดำเนินงานในขั้นตอนของ Plan ต้องทำ สิ่งใด</p> <p>ก. ตรวจสอบหนังสือสำหรับการเรียนว่า ครบตามตารางสอนไหม</p> <p>ข. ตรวจสอบตารางสอนเพื่อจัดหนังสือ สำหรับการเรียน</p> <p>ค. จัดหนังสือสำหรับการเรียน</p> <p>ง. ก่อนออกจากบ้านตรวจสอบว่าหนังสือ ครบหรือไม่</p> <p><u>เฉลย ข้อ ช</u></p>				
ประเมินผล การดำเนินงาน โครงการได้อย่าง ถูกต้อง	13	<p>เมื่อนักศึกษาจะต้องจัดตารางสอนไปเรียน การดำเนินงานในขั้นตอนของ Check ต้อง^{ทำ}สิ่งใด</p> <p>ก. ตรวจสอบหนังสือสำหรับการเรียนว่า ครบตามตารางสอนไหม</p> <p>ข. ตรวจสอบตารางสอนเพื่อจัดหนังสือ สำหรับการเรียน</p> <p>ค. จัดหนังสือสำหรับการเรียน</p> <p>ง. ก่อนออกจากบ้านตรวจสอบว่าหนังสือ ครบหรือไม่</p> <p><u>เฉลย ข้อ ก</u></p>				
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ ตามลำดับ	14	<p>เมื่อนักศึกษาจะเดินทางไปเที่ยวต่างจังหวัด การดำเนินงานในขั้นตอนของ Plan ต้องทำ สิ่งใด</p> <p>ก. เดินทางตามเส้นทางที่กำหนดไว้</p>				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
ขั้นตอนตามวงจร การประกัน คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง		<p>บ. ตรวจสอบว่าไปที่ไหนแล้วบ้าง ใช้จ่ายไป เท่าไหร่</p> <p>ค. คิดว่าจะไปที่ไหนบ้าง กำหนดเส้นทาง การเดินทาง ค่าใช้จ่ายเท่าไหร่</p> <p>ง. ก่อนออกจากบ้านตรวจสอบว่าอุปกรณ์ การเดินทางครบไหม เฉลย ข้อ ค</p>				
ดำเนินงานตาม แผนที่วางแผนไว้ ได้อย่างถูกต้อง	15	<p>เมื่อนักศึกษาจะเดินทางไปเที่ยวต่างจังหวัด การดำเนินงานในขั้นตอนของ Do ต้องทำสิ่ง ใด</p> <p>ก. เดินทางตามเส้นทางที่กำหนดไว้</p> <p>ข. ตรวจสอบว่าไปที่ไหนแล้วบ้าง ใช้จ่ายไป เท่าไหร่</p> <p>ค. คิดว่าจะไปที่ไหนบ้าง กำหนดเส้นทาง การเดินทาง ค่าใช้จ่ายเท่าไหร่</p> <p>ง. ก่อนออกจากบ้านตรวจสอบว่าอุปกรณ์ การเดินทางครบไหม เฉลย ข้อ ก</p>				
ประเมินผล การดำเนินงาน โครงการได้อย่าง ถูกต้อง	16	<p>เมื่อนักศึกษาจะเดินทางไปเที่ยวต่างจังหวัด การดำเนินงานในขั้นตอนของ Check ต้อง ทำสิ่งใด</p> <p>ก. เดินทางตามเส้นทางที่กำหนดไว้</p> <p>ข. ตรวจสอบว่าไปที่ไหนแล้วบ้าง ใช้จ่ายไป เท่าไหร่</p> <p>ค. คิดว่าจะไปที่ไหนบ้าง กำหนดเส้นทาง การเดินทาง ค่าใช้จ่ายเท่าไหร่</p> <p>ง. ก่อนออกจากบ้านตรวจสอบว่าอุปกรณ์</p>				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
		การเดินทางครบใหม่ เฉลย ข้อ ข				
สามารถวางแผน โครงการโดย เบียนโครงการ ตามลำดับ ขั้นตอนตามวงจร การประกัน ¹ คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง	17	เมื่อนักศึกษาต้องการจัดโครงการค้าน การนำเพ็ญประ โยชน์ การดำเนินงานใน ขั้นตอนของ Plan ต้องทำสิ่งใด ก. สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ข. วางแผนงานในการดำเนินกิจกรรม ค. วางแผนการจัดกิจกรรมตาม ความต้องการของสมาชิก ง. ถูกทุกข้อ เฉลย ข้อ ง				
ดำเนินงาน ตามแผนที่ วางแผนไว้ได้ อย่างถูกต้อง	18	เมื่อนักศึกษาต้องการจัดโครงการค้าน การนำเพ็ญประ โยชน์ การดำเนินงานใน ขั้นตอนของ Do ต้องทำสิ่งใด ก. ดำเนินการกิจกรรม ข. วางแผนงานในการดำเนินกิจกรรม ค. วางแผนการจัดกิจกรรมตาม ความต้องการของสมาชิก ง. ถูกทุกข้อ เฉลย ข้อ ก				
ประเมินผล การดำเนินงาน โครงการได้อย่าง ถูกต้อง	19	เมื่อนักศึกษาต้องการจัดโครงการค้าน การนำเพ็ญประ โยชน์ การดำเนินงานใน ขั้นตอนของ Check ต้องทำสิ่งใด ก. ปรับปรุงโครงการกิจกรรมนำเพ็ญ ประ โยชน์ ข. ปรับปรุงวิธีการจัดกิจกรรมในครั้งถัดไป ค. นำผลการประเมินโครงการมาปรับปรุง				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
		ง. ถูกทุกข้อ <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ ตามลำดับ ขั้นตอนตามวงจร การประกัน คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง	20	การวางแผนสามารถนำมาใช้งานได้ตามข้อ ใด ก. การจัดกิจกรรม ข. การจัดโครงการ ค. การดำเนินงานในชีวิตประจำวัน ง. ถูกทุกข้อ <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
แบบทดสอบก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม						
มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การดำเนิน โครงการตาม วงจรการประกัน คุณภาพ	1	P D C A คืออะไร ก. ระบบปฏิบัติงาน ข. ระบบการตรวจสอบ ค. ระบบการประเมินงาน ง. ระบบการวางแผนปฏิบัติงาน <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ ตามลำดับ ขั้นตอนตามวงจร การประกัน คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง	2	การที่นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ความเป็นไป ได้ของงานจัดอยู่ในขั้นตอนใด ก. Plan ข. Do ค. Check ง. Act <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
ประเมินผล	3	ขั้นตอนใด จำเป็นต้องทำอย่างต่อเนื่อง				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
การคำนึงงาน โครงการได้อย่าง ถูกต้อง		เพื่อให้ผลงานออกแบบที่สุด หรือเกิดผล เดียหายน้อยที่สุด ก. Plan ข. Do ค. Check ด. Act <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การคำนิน โครงการตาม วงจรการประกัน คุณภาพ	4	ข้อใดไม่ใช่การนำ PDCA ไปใช้ร่วมกับ กิจกรรมกลุ่มคุณภาพ ก. ปฏิบัติตามแผนเพื่อให้บรรลุผลตาม เป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล ข. ตรวจสอบเบริญเทียบกับการทำงานก่อน ปฏิบัติกับหลังปฏิบัติว่าผลแตกต่างกัน เพียงใด ค. ถ้าผลจากการตรวจสอบไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย รีบดำเนินการปรับปรุงแก้ไขงาน ให้มีประสิทธิภาพแล้วจึงจัดทำเป็น มาตรฐานต่อไป ง. ผู้บริหารต้องแสดงความรับผิดชอบ ร่วมกับผู้ปฏิบัติ โดยกำหนดนโยบาย คุณภาพขึ้นใหม่ <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การคำนิน	5	Plan-Do-Check-Act มีความหมายตรงกับข้อ ใด ก. วงจรคุณภาพ ข. วงจรเดมนิ่ง				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
โครงการตาม วงจรการประกัน คุณภาพ		ก. วงจรเพิ่มผลผลิต ง. วงจรระบบบริหารงานคุณภาพ <u>เฉลย ข้อ ข</u>				
มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การดำเนิน โครงการตาม วงจรการประกัน คุณภาพ	6	Deming cycle มีความหมายเหมือนกับข้อใด ก. วงจร PDCA ข. วงจร ISO 9001 ค. วงจรกิจกรรมคุณภาพ ง. วงจรกิจกรรม 5 ส <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
ประเมินผล การดำเนินงาน โครงการ ได้อย่าง ถูกต้อง	7	การทำงานตามขั้นตอนการจัดการ PDCA ด้วยการตรวจสอบผลคุณลักษณะด้าน [*] คุณภาพเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่จัดตั้งไว้ เรียกว่า [*] ก. ขั้นตอนการวางแผน ข. ขั้นตอนการลงมือปฏิบัติตามแผน ค. ขั้นตอนการตรวจสอบผลการปฏิบัติตาม แผน ง. ขั้นตอนการแก้ไขปรับปรุงข้อมูลพร่อง <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การดำเนิน โครงการตาม วงจรการประกัน คุณภาพ	8	ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำ วงจร PDCA ไปใช้ ก. ลดความสูญเสียในการผลิตสินค้า ข. ลดค่าใช้จ่ายในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ ค. ทำความเข้าใจและลงมือปฏิบัติตามแผน ที่ได้วางไว้				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
		๑. พนักงานมีขวัญและกำลังใจที่ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ <u>เฉลย ข้อ ๑</u>				
สามารถวางแผนโครงการโดยเขียนโครงการตามลำดับขั้นตอนตามวงจรการประกันคุณภาพได้อย่างถูกต้อง	9	การวางแผนสามารถนำมาใช้งานได้ตามข้อใด ก. การศึกษา ข. การค้ายา ค. การผลิต ง. ภูกทุกข้อ <u>เฉลย ข้อ ๙</u>				
สามารถวางแผนโครงการโดยเขียนโครงการตามลำดับขั้นตอนตามวงจรการประกันคุณภาพได้อย่างถูกต้อง	10	คำว่า Plan หมายถึงข้อใด ก. การวางแผน ข. การปฏิบัติ ค. การตรวจสอบ ง. การปรับปรุงแก้ไข <u>เฉลย ข้อ ๑๐</u>				
ประเมินผลการดำเนินงานโครงการได้อย่างถูกต้อง	11	คำว่า Check หมายถึงข้อใด ก. การวางแผน ข. การปฏิบัติ ค. การตรวจสอบ ง. การปรับปรุงแก้ไข <u>เฉลย ข้อ ๑๑</u>				
มีความรู้ความเข้าใจ	12	วงจร PDCA ควรนำไปใช้ที่ใด ก. ในชีวิตประจำวัน				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
เกี่ยวกับ การดำเนิน โครงการตาม วงจรการประกัน ^{คุณภาพ}		บ. ในสถานศึกษา ค. ในธุรกิจอุตสาหกรรม ง. ลูกทุกข้อ ^{เฉลย ข้อ บ}				
มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การดำเนิน โครงการตาม วงจรการประกัน คุณภาพ	13	การขับเคลื่อนวงจร PDCA ควรเริ่มจาก กิจกรรมใดก่อน ก. Plan ข. Do ค. Check ง. ขึ้นอยู่กับลักษณะและความเหมาะสมของ สถานการณ์ ^{เฉลย ข้อ ก}				
นำเสนอผลงาน ตามเป้าหมายของ โครงการที่ กำหนดไว้	14	คำว่า Act หมายถึงข้อใด ก. การวางแผน ข. การปฏิบัติ ค. การตรวจสอบ ง. การปรับปรุงแก้ไข ^{เฉลย ข้อ ง}				
มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การดำเนิน โครงการตาม วงจรการประกัน คุณภาพ	15	ขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนของ PDCA ประกอบด้วยอะไรบ้าง เรียงตามลำดับ ก. การวางแผน --> การปฏิบัติ --> การตรวจสอบ --> การปรับปรุงแก้ไข ข. การวางแผน --> การตรวจสอบ --> การปฏิบัติ --> การปรับปรุงแก้ไข ค. การวางแผน --> การปรับปรุงแก้ไข--> การตรวจสอบ --> การปฏิบัติ				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
		ง. การตรวจสอบ --> การวางแผน --> การปฏิบัติ --> การปรับปรุงแก้ไข <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ ตามลำดับ ขั้นตอนตามวัชร การประกัน คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง	16	กระบวนการใดไม่ได้อยู่ในขั้นตอนของ Plan ก. สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ข. กำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน ค. นำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงพิจารณา ง. กำหนดปฏิทินในการดำเนินงาน <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
ดำเนินงานตาม แผนที่วางแผนไว้ ได้อย่างถูกต้อง	17	กระบวนการใดอยู่ขั้นตอนของ Do ก. สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ข. กำหนดทีมงานในการดำเนินงาน ค. นำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงพิจารณา ง. การปฏิบัติความแผน และขั้นตอนและ เงื่อนไขต่าง ๆ <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
ประเมินผล การดำเนินงาน โครงการได้อย่าง ถูกต้อง	18	กระบวนการใดอยู่ขั้นตอนของ Check ก. การจัดทำแผนการดำเนินงาน ข. การจับผิดผลการดำเนินงาน ค. การประเมินผลการดำเนินงาน ง. นำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงพิจารณา <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ	19	การวางแผนสามารถนำไปใช้งานได้ตามข้อ ใด ก. การศึกษา				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
ตามลำดับ ขั้นตอนตามวางแผน การประกัน คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง		ข. การค้าขาย ค. การผลิต ง. ลูกทุกชื่อ <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
ประเมินผล การดำเนินงาน โครงการได้อย่าง ถูกต้อง	20	ข้อใดไม่ได้อยู่ในขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ก. กำหนดตัวัวคัดผล ข. ตั้งคำถามเพื่อวิเคราะห์ ค. วิเคราะห์หาสาเหตุด้านคุณภาพ ง. ระบุผู้สนับสนุน <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
ดำเนินงานตาม แผนที่วางแผนไว้ ได้อย่างถูกต้อง	21	ข้อใดไม่ได้อยู่ในขั้นการกำหนดแนวทาง ปรับปรุงและลงมือปฏิบัติ ก. ศึกษาผลกระทบ ข. สรุปแนวทางแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน ค. ระบุผู้สนับสนุน ง. เขียนแผนผังการดำเนินงาน <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ ตามลำดับ ขั้นตอนตามวางแผน การประกัน คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง	22	การวางแผนการจัดกิจกรรมตาม ความต้องการของสมาชิก อยู่ในขั้นตอนใด ก. Plan ข. Do ค. Check ง. Act <u>เฉลย ข้อ ก</u>				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
ดำเนินงานตาม แผนที่วางแผนไว้ ได้อย่างถูกต้อง	23	การดำเนินการกิจกรรมค่าง ๆ ตามที่วางแผน ไว้ อยู่ในขั้นตอนใด ก. Plan ข. Do ค. Check ง. Act <u>เฉลย ข้อ ข</u>				
นำเสนอผลงาน ตามเป้าหมายของ โครงการที่ กำหนดไว้	24	การปรับปรุงวิธีการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป ตามผลการประเมิน อยู่ในขั้นตอนใด ก. Plan ข. Do ค. Check ง. Act <u>เฉลย ข้อ ง</u>				
ประเมินผล การดำเนินงาน โครงการได้อย่าง ถูกต้อง	25	เมื่อดำเนินการกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้ แล้ว ขั้นตอนต่อไปคืออะไร ก. Plan ข. Do ค. Check ง. Act <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
สามารถวางแผน โครงการโดย เขียนโครงการ ตามลำดับ ขั้นตอนตามวางแผน การประกัน	26	กิจกรรมได้อยู่ในขั้นตอนของ Plan ก. การสำรวจความต้องการ การวางแผน กลุ่มเป้าหมาย การดำเนินกิจกรรม ข. การสำรวจความต้องการ การวางแผน กลุ่มเป้าหมาย การประเมินผล การดำเนินงาน				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
คุณภาพได้อย่าง ถูกต้อง		ค. การสำรวจความต้องการ การวางแผน ดำเนินการ การวางแผนเพื่อหมาย ง. การสำรวจความต้องการ การวางแผน ดำเนินการ การดำเนินกิจกรรม <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
ประเมินผล การดำเนินงาน โครงการได้อย่าง ถูกต้อง	27	เมื่อนักศึกษาจะต้องจัดตารางสอนไปเรียน การดำเนินงานในขั้นตอนของ Check ต้อง ^{ทำสิ่งใด} ก. ตรวจสอบหนังสือสำหรับการเรียนว่า ^{ครบตามตารางสอน} ใหม่ ข. ตรวจสอบตารางสอนเพื่อจัดหนังสือ ^{สำหรับการเรียน} ค. จัดหนังสือสำหรับการเรียน ง. ก่อนออกจากบ้านตรวจสอบว่าหนังสือ ^{ครบหรือไม่} <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
ดำเนินงานตาม แผนที่วางแผนไว้ ได้อย่างถูกต้อง	28	เมื่อนักศึกษาจะเดินทางไปเที่ยวต่างจังหวัด การดำเนินงานในขั้นตอนของ Do ต้องทำ ^{สิ่งใด} ก. เดินทางตามเส้นทางที่กำหนดไว้ ข. ตรวจสอบว่าไปที่ไหนแล้วบ้าง ใช้จ่ายไป ^{เท่าไหร่} ค. คิดว่าจะไปที่ไหนบ้าง กำหนดเส้นทาง การเดินทาง ค่าใช้จ่ายเท่าไหร่ ง. ก่อนออกจากบ้านตรวจสอบว่าอุปกรณ์ ^{การเดินทางครบ} ใหม่ <u>เฉลย ข้อ ก</u>				

วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	ข้อ	รายการข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
			+1	0	-1	
ดำเนินงานตาม แผนที่วางแผนไว้ ได้อย่างถูกต้อง	29	เมื่อนักศึกษาต้องการจัดโครงการด้าน ^{ก.} การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม การดำเนินงาน ^{ก.} ในขั้นตอนของ Do ต้องทำสิ่งใด ก. ดำเนินการกิจกรรม ข. วางแผนในการดำเนินกิจกรรม ค. วางแผนการจัดกิจกรรมตามความ ^{ก.} ต้องการของสมาชิก ง. ถูกทุกข้อ ^{ก.} <u>เฉลย ข้อ ก</u>				
ประเมินผล การดำเนินงาน โครงการได้อย่าง ถูกต้อง	30	เมื่อนักศึกษาต้องการจัดโครงการด้าน ^{ก.} นันทนาการ การดำเนินงานในขั้นตอนของ ^{ก.} Check ต้องทำสิ่งใด ก. ปรับปรุง โครงการกิจกรรมนันทนาการ ข. ปรับปรุงวิธีการจัดกิจกรรมในครั้งถัดไป ค. นำผลการประเมินโครงการมาปรับปรุง ง. ถูกทุกข้อ ^{ก.} <u>เฉลย ข้อ ก</u>				

ลงชื่อ..... ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินคุณภาพของผู้เขียนวชาญด้านเนื้อหา

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นที่มีต่อชุดฝึกอบรมแบบทดสอบตามแนวคิดสรุปชั้นนิชช์น เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามจรรยาบรรณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องระดับความเหมาะสมซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มีความเหมาะสมในระดับ 5	หมายถึง	มีคุณภาพดีมาก
มีความเหมาะสมในระดับ 4	หมายถึง	มีคุณภาพดี
มีความเหมาะสมในระดับ 3	หมายถึง	มีคุณภาพพอใช้
มีความเหมาะสมในระดับ 2	หมายถึง	มีคุณภาพปรับปรุง
มีความเหมาะสมในระดับ 1	หมายถึง	มีคุณภาพปรับปรุงอย่างยิ่ง

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 ความสมบูรณ์ของวัสดุประสงค์					
1.2 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับวัสดุประสงค์					
1.3 ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละหน่วยฝึกอบรม					
1.4 ความถูกต้องของเนื้อหา					
1.5 ลำดับขั้นในการนำเสนอเนื้อหา					
1.6 ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา					
1.7 ความเหมาะสมของเนื้อหา กับระดับของผู้เข้าอบรม					
2. ด้านการดำเนินเรื่อง					
2.1 ความเหมาะสมของลำดับขั้นการนำเสนอเนื้อหา					
2.2 ความชัดเจนในการดำเนินเรื่อง					
2.3 ความน่าสนใจในการดำเนินเรื่อง					
2.4 การนำเสนอสื่อมีความสอดคล้องกับเนื้อหา					
3. ด้านการใช้ภาษา					
3.1 ความถูกต้องของภาษาที่ใช้					
3.2 ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ กับระดับของผู้เข้าอบรม					
3.3 ความชัดเจนของภาษาที่ใช้ สื่อความหมาย					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ..... ผู้เข้าข่าวราย

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นที่มีค่าสูงสุดฝั่งอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนี้ ให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในแบบประเมิน แต่ถ้าไม่สามารถประเมินได้ตามที่กำหนด ให้ประเมินในระดับต่ำสุด แต่ต้องระบุว่า “**ใช่**” หรือ “**ไม่ใช่**” ตามที่ต้องการ

เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการ โครงการตามจรรยาบรรณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยทำเครื่องหมาย (**✓**) ลงในช่องระดับความเหมาะสม ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มีความเหมาะสมในระดับ 5	หมายถึง	มีคุณภาพดีมาก
มีความเหมาะสมในระดับ 4	หมายถึง	มีคุณภาพดี
มีความเหมาะสมในระดับ 3	หมายถึง	มีคุณภาพพอใช้
มีความเหมาะสมในระดับ 2	หมายถึง	มีคุณภาพปรับปรุง
มีความเหมาะสมในระดับ 1	หมายถึง	มีคุณภาพปรับปรุงอย่างยิ่ง

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง					
1.1 ลำดับขั้นในการนำเสนอเนื้อหา					
1.2 ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา					
1.3 ความน่าสนใจในการดำเนินเรื่อง					
2. ด้านสื่อ					
2.1 รูปแบบของคัวอักษรอ่านได้ง่าย					
2.2 คุณภาพของวิดีทัศน์มีความเหมาะสม					
2.3 วิดีทัศน์ที่ใช้ประกอบมีความคมชัด					
2.4 การเข้าถึงสื่อ ทำได้ง่าย					
3. ด้านกิจกรรม					
3.1 กิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
3.2 กิจกรรมแบบผสมผสานช่วยให้ผู้เข้าอบรมมีปฏิสัมพันธ์					
3.3 เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมมีความเหมาะสม					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ..... ผู้เข้าข่าวราย

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม

คำชี้แจง ให้ผู้เข้าอบรมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนั้นนิชช์ เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวาระควบคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องระดับความพึงพอใจ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มีความพึงพอใจในระดับ 5 หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
มีความพึงพอใจในระดับ 4 หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
มีความพึงพอใจในระดับ 3 หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
มีความพึงพอใจในระดับ 2 หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
มีความพึงพอใจในระดับ 1 หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความน่าสนใจ					
1.2 มีความเข้าใจเรื่อง วงจร PDCA					
1.3 มีความเข้าใจเรื่อง PDCA กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน					
2. ด้านกิจกรรม					
2.1 กิจกรรมเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่					
2.2 กิจกรรมฝึกทักษะแบบผสมผสานช่วยให้เข้าใจการจัดการโครงการตามวาระ PDCA ตีชี้					
3. ด้านสื่อประกอบการฝึกอบรม					
3.1 การเข้าถึงข้อมูลผ่านเว็บทำได้ง่าย					
3.2 ขนาดของตัวอักษรมีความชัดเจนและเหมาะสม					
3.3 วิดีทัศน์ที่นำเสนอ มีความชัดเจน					
3.4 วิดีทัศน์ที่นำเสนอ เปียงมีความสมบูรณ์ชัดเจนตลอดทั้ง เนื้อเรื่อง					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ..... ผู้เข้าอบรม

(.....)

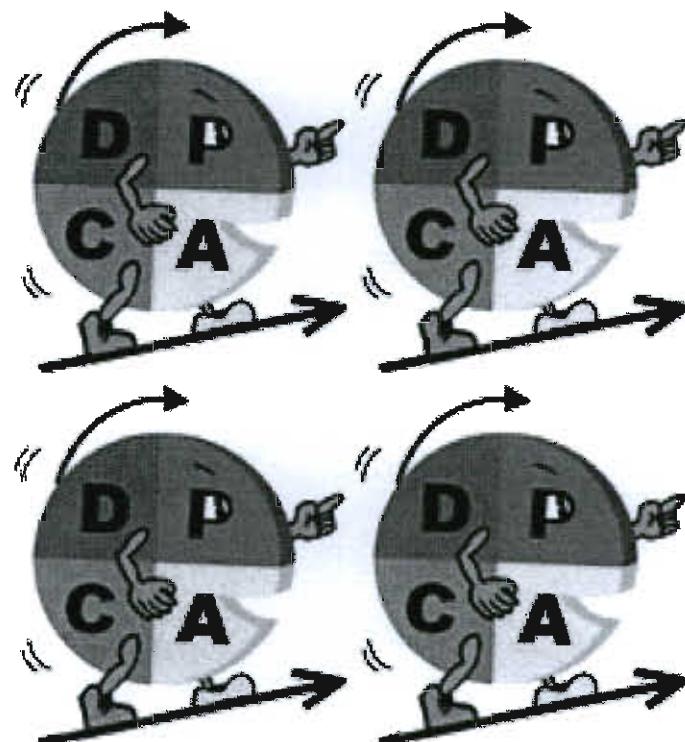
...../...../.....

ภาคผนวก ง

คู่มือชุดฝึกอบรมแบบทดสอบฯ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

คู่มือ

ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดอนัตรัคชันนิชีม
เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ
สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

รูปแบบการฝึกอบรม

งานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คำนำ

ชุดฝึกอบรมแบบทดสอบตามแนวคิดสอนสตรัคชันนิซึม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามจรรยาบรรณคุณภาพ เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบทดสอบตามแนวคิดสอนสตรัคชันนิซึม เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามจรรยาบรรณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งใช้การฝึกอบรมแบบเพชญหน้า ในห้องฝึกอบรมปกติโดยวิทยากร และผู้เข้ารับการอบรมสามารถถ่ายทอดข้อมูลและทำกิจกรรมพร้อมกัน ผสมกับการศึกษาด้วยตนเองของผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยการเรียนรู้ผ่านโปรแกรม Edmodo

คุณมีประจักษ์ว่าการฝึกอบรม เป็นคุณมือที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นผู้ใช้มีรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกอบรม กำหนดการขั้นตอน วัสดุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางให้ได้ศึกษา ก่อนการจัดการฝึกอบรม พร้อมขั้นตอนวิธีการใช้โปรแกรม Edmodo เนื้อหาความรู้เรื่องการจัดการโครงการ ตามจรรยาบรรณคุณภาพ กิจกรรม

ผู้สร้างชุดฝึกอบรมฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่านักศึกษาผู้ผ่านการฝึกอบรมจะมีความรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการจัดการโครงการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ต่อไป

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
โครงการสร้างชุดฝึกอบรม	1
ขั้นตอนการฝึกอบรม	2
ตารางวิเคราะห์และสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดฝึกอบรมฯ	3
แผนการฝึกอบรม	4
ขั้นตอนการใช้เว็บไซต์สำหรับการฝึกอบรมและโปรแกรม Edmodo	
- เว็บไซต์สำหรับการฝึกอบรม	5
- โปรแกรม Edmodo	9
เอกสารประกอบการฝึกอบรม	18
บรรณานุกรม	27

โครงสร้างของชุดฝึกอบรม

ขั้นตอนการฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนิยม ที่เน้นสร้างความรู้ การจัดการโครงการตามวาระควบคุณภาพ สำหรับนักศึกษาและคุณครู

Introduction: การแนะนำสร้างความคุ้นเคยกิจกรรมการฝึกอบรม

ทำแบบทดสอบก่อนการฝึกอบรม

ดำเนินการฝึกอบรมทักษะ หน่วยฝึกอบรมที่ 1 รู้จักกับวงจร PDCA

ทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม หน่วยฝึกอบรมที่ 1

ดำเนินการฝึกอบรมทักษะ หน่วยฝึกอบรมที่ 2 PDCA กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน

Select topic and solution problem: เลือกหัวข้อการทำโครงการ

ทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม หน่วยฝึกอบรมที่ 2

Management practices: ปฏิบัติจัดการ โครงการ

After action review: เปิดใจเรียนรู้หลังทำกิจกรรม

Reflection experience: การนำผลการทบทวนจากเปิดใจเรียนรู้

Testing training: ทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม

ตารางวิเคราะห์และสังเคราะห์
ขั้นตอนการจัดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนิรชั่น ISMART

ประเด็นการวิเคราะห์เพื่อออกแบบแบบชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน			ขั้นตอนการจัดฝึกอบรม
ตามแนวคิดนิรชั่น ISMART			แบบผสมผสานตามแนวคิดนิรชั่น ISMART
หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดนิรชั่น ISMART (Constructionism)	หลักการจัดการเรียนรู้แบบ Blended learning	หลักการของชุดฝึกอบรม (Training package)	ขั้นตอนการจัดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนิรชั่น ISMART
(อุทิศ บ่ารุงซีพ, 2551, หน้า 110)			
- มีการรับทราบเป้าหมายวิธีการเรียนรู้ และรวมกันในหัวข้อที่มีความสนใจลักษณะเดียวกัน แบ่งงาน กันทำ	- มีการศึกษาสิ่งที่ค้นพบในงาน ให้ความรู้และรวมกันในหัวข้อที่มีความสนใจลักษณะเดียวกันแล้วแบ่งกันทำงาน	- มีการระดมสมอง และรวมกันในหัวข้อที่มีความสนใจลักษณะเดียวกันแล้วแบ่งกันทำงาน	1. Introduction
- สถาปนาโครงสร้างการเรียนรู้ที่หลากหลายและเป็นมิตร เป็นกันเอง สามารถถูงใจให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข	- การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ ให้อิสระเสรี ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง	- บรรยายการเรียนรู้ ให้อิสระเสรี ค้นหาความรู้ ด้วยตนเอง	2. Select topic and solution problem
- ผู้เรียนเกิดความรู้ใหม่ ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ ทางภาษา พัฒนาความคุ้มครอง ความปลอดภัย	- การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ ให้อิสระเสรี ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง	- มีการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ วิชาการตลอดเวลา	3. Management project
- สถาปนาโครงสร้างการเรียนรู้ที่หลากหลายและเป็นมิตร เป็นกันเอง สามารถถูงใจให้เรียนอย่างมีความสุข	- สถาปนาโครงสร้างการเรียนรู้ที่หลากหลายและเป็นมิตร เป็นกันเอง สามารถถูงใจให้เรียนอย่างมีความสุข	- มีการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ วิชาการ ต่อที่หลากหลาย	
- ประเมินผลทั้งตนเอง และโดยผู้สอน	- ประเมินผลทั้งตนเอง และโดยผู้สอน	- ประเมินผลทั้งตนเอง และโดยผู้สอน	4. After action review (AAR)
- ความรู้ยังคงมีปัจจุบัน ในลักษณะการสร้างสรรค์ผลงาน ด้วยการนำเสนอโครงงานหรือชิ้นงาน	- มีการดำเนินงานโครงการ ตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ที่ได้มาตรฐาน และมีการเผยแพร่ผลงาน	- มีการดำเนินงานโครงการ ตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ที่ได้มาตรฐาน และมีการนำเสนอผลงาน	5. Reflection experience
			6. Testing training

แผนการฝึกอบรม

	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เวลา		การประเมินผล	สถานที่ฝึกอบรม
		เมจิญหน้า	Edmodo		
ขั้นก่อนดำเนินการฝึกอบรม	<ul style="list-style-type: none"> - ลงทะเบียน - ดำเนินการฝึกอบรม เริ่มด้วยการกล่าวที่มาและความสำาคัญของชุดฝึกอบรม, แนะนำการใช้โปรแกรม edmodo - จัดให้มีการทดสอบก่อนการฝึกอบรม 	10 นาที			นรภ. ร้าว พรมย์
ดำเนินการฝึกอบรม	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการฝึกอบรมทักษะ หน่วยฝึกอบรมที่ 1 รู้จักกับวงจร PDCA <ul style="list-style-type: none"> 1.1 วงจร PDCA คืออะไร 1.2 โครงสร้างของวงจร PDCA 1.3 วงจร PDCA เชิงปฏิบัติ - จัดให้มีการทดสอบหลังการฝึกอบรม หน่วยฝึกอบรมที่ 1 - ดำเนินการฝึกอบรมทักษะ หน่วยฝึกอบรมที่ 2 PDCA กับ การแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน 	30 นาที	30 นาที	แบบทดสอบ	นรภ. ร้าว พรมย์
ขั้นระหว่างดำเนินการฝึกอบรม	<ul style="list-style-type: none"> 2.1 ตัวอย่างการใช้งานคุณภาพ (PDCA) กับกิจกรรมหรือโครงการ นักศึกษา 2.2 ตัวอย่างการใช้งานคุณภาพ (PDCA) กับการใช้ในชีวิตประจำวัน 2.3 แบบฟอร์มการเขียนโครงการ - ดำเนินการเขียนโครงการ - จัดให้มีการทดสอบหลังการฝึกอบรม หน่วยฝึกอบรมที่ 2 - มีการบริจาค/พูดคุยกันเกี่ยวกับการจัดการโครงการ 	60 นาที	60 นาที	แบบทดสอบ	นรภ. ร้าว พรมย์
ดำเนินการฝึกอบรม	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการจัดทำห้องเรียน ISMART SHOW PROJECT - ดำเนินการฝึกทักษะ ด้านการใช้งานคุณภาพ (PDCA) ในการจัดการโครงการ - นำเสนอผลงานการดำเนินการโครงการ พร้อมร่วมกันประเมิน ความสำาเร็จของโครงการ ในงาน ISMART SHOW PROJECT 	32 ชม.	56 ชม.		นรภ. สถานที่ ลงพื้นที่ ชั้น โครงการ
ขั้นหลังดำเนินการฝึกอบรม	<ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีการทดสอบหลังการฝึกอบรม - ทำแบบประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อชุดฝึกอบรม 	2 ชม.	30 นาที	ผลงาน แบบประเมิน	นรภ. ร้าว พรมย์
		เวลา	3530	2350	รวม = 5880 นาที
		นาที		นาที	
		60.03%	39.97%		

หมายเหตุ : เวลาที่ใส่เพื่อใช้ในการทดสอบจริง

ขั้นตอนการใช้เว็บสำหรับการฝึกอบรมและโปรแกรม Edmodo

เว็บสำหรับการฝึกอบรม

1. เริ่มต้นเปิด Internet explorer จากหน้าพิมพ์ www.rbru.ac.th เพื่อเข้าเว็บไซต์ จากนั้นคลิก “กองพัฒนานักศึกษา”

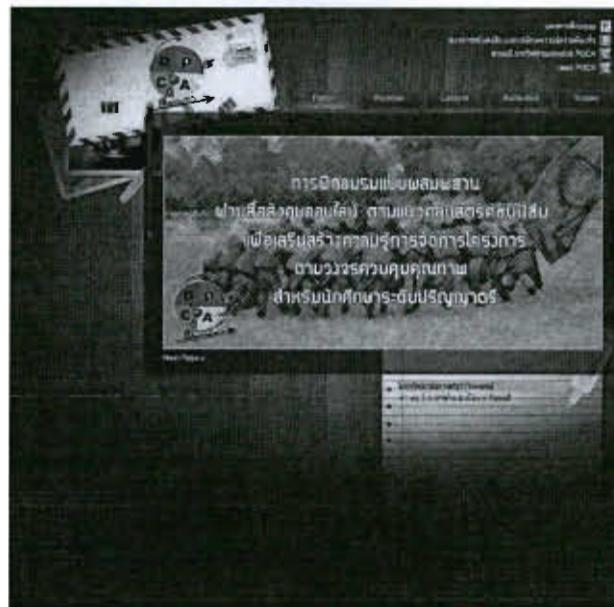
2. คลิก “ประกันคุณภาพสำหรับนักศึกษา”

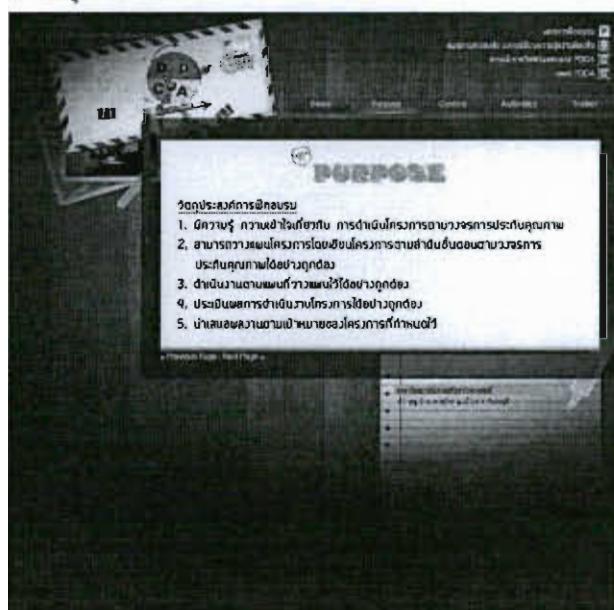
3. เว็บไซต์สำหรับการฝึกอบรม

- หน้า Home ด้านบนจะมี

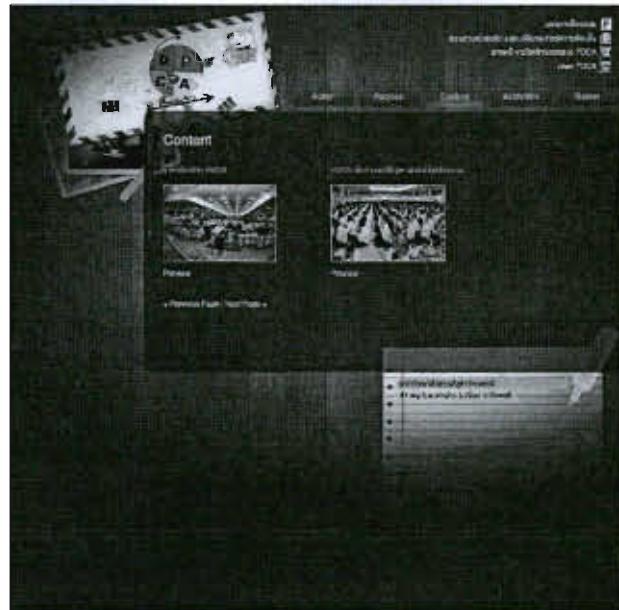
1. แผนการฝึกอบรม
2. การสอนตามข้อสังสัยผ่านโปรแกรม Edmodo
3. Video เกี่ยวกับกระบวนการ PDCA

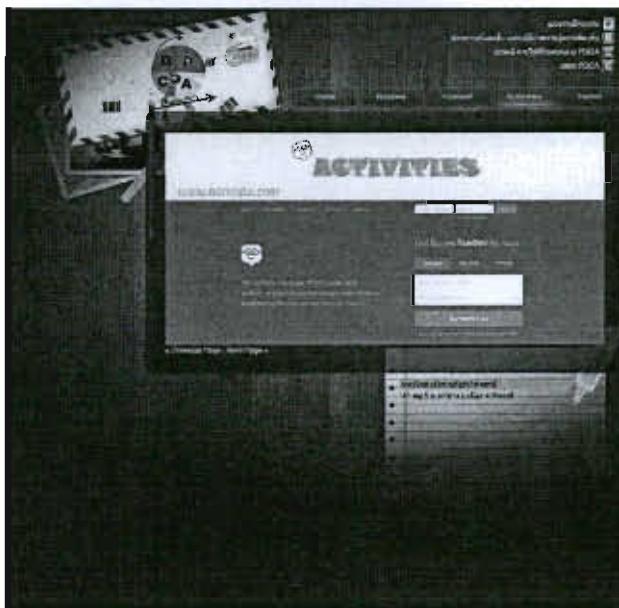
- หน้า Purpose วัตถุประสงค์

- หน้า Content เนื้อหา หน่วยฝึกอบรมที่ 1 และ หน่วยฝึกอบรมที่ 2

- หน้า Activities การฝึกอบรมผ่านโปรแกรม Edmodo

- หน้า Trainer เกี่ยวกับวิทยากร

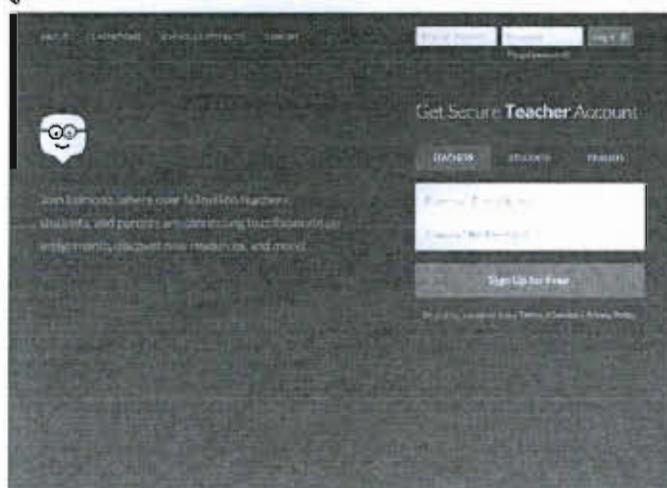

โปรแกรม Edmodo

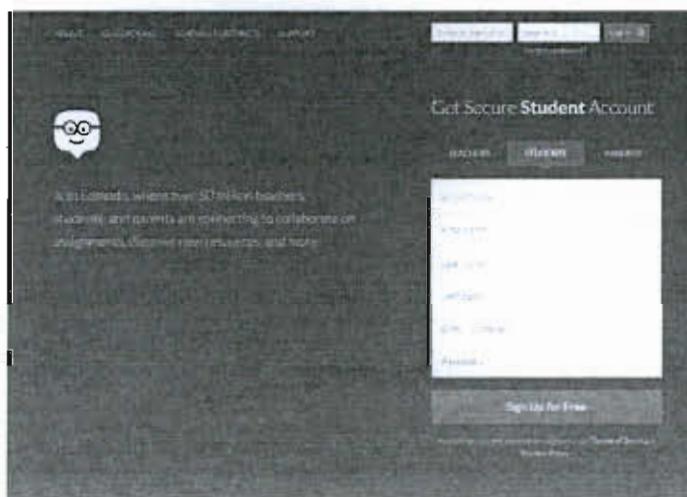
- การสมัครเข้าเรียนใน Edmodo

Edmodo เป็นการรวมสังคมออนไลน์เข้ากับการศึกษา และยังแบ่งสถานะของบุคคล ออกเป็น วิทยากร และผู้เข้าอบรม โดยเฉพาะในส่วนของผู้เข้าอบรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ในโครงสร้างของระบบ เพราะกลุ่มผู้รับบริการหลัก โดยมีวิทยากรจัดเตรียมทรัพยากรไว้ไม่ว่า จะเป็นสื่อการสอน แบบทดสอบ ผู้เข้าอบรม มีหน้าที่เข้ามาฝึกอบรม ตอบสนอง และรับการประเมินผลการฝึกอบรม โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ให้ผู้ฝึกอบรมเข้าสู่เว็บไซต์ www.edmodo.com

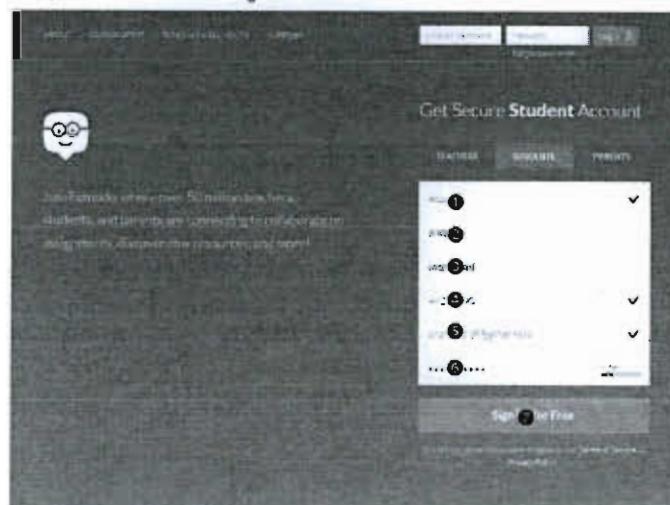

2. เลือกสถานะผู้เข้าอบรม โดยคลิก Students

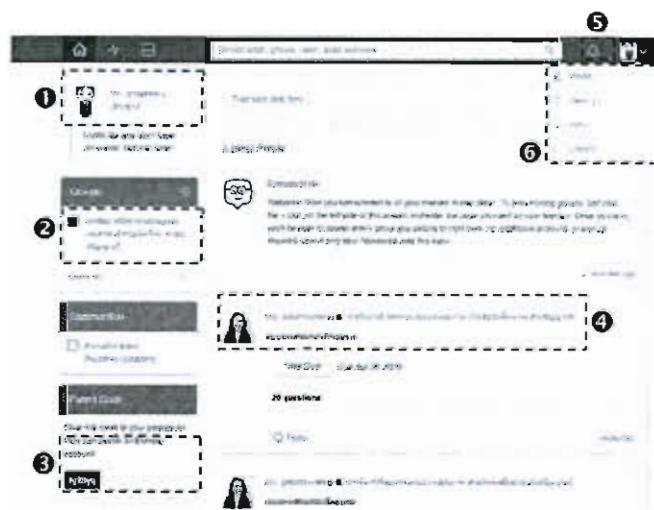
3. ให้ผู้ใช้ก่ออบรมกรอกข้อมูลส่วนตัว ดังนี้

1. รหัสกลุ่ม/ ห้องฝึกอบรม (กรอก eqzui2)
2. กรอกชื่อผู้เข้าอบรม
3. กรอกนามสกุลผู้เข้าอบรม
4. กรอกรหัสนักศึกษาของผู้เข้าอบรม
5. กรอก E-mail ของผู้เข้าอบรม
6. กรอก Password ของผู้เข้าอบรม
7. คลิก Sign up for free เพื่อเข้าสู่โปรแกรม

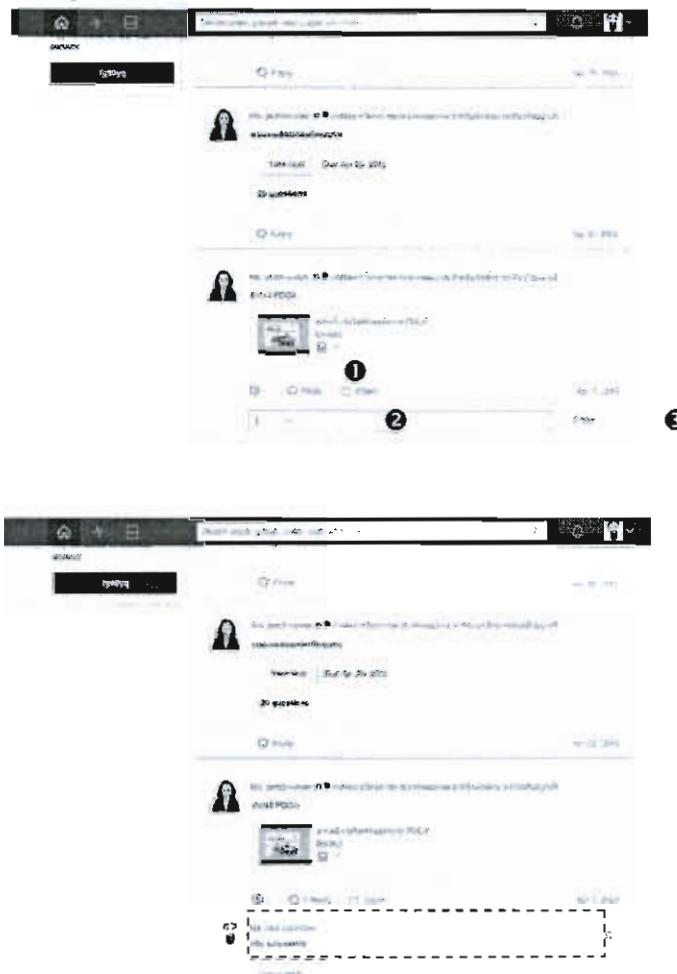
4. หน้าต่างการใช้งานของผู้เข้าอบรม

1. ชื่อและสถานะผู้เข้าอบรม 2. ชื่อกลุ่ม/ ห้องฝึกอบรม 3. รหัสผ่านสำหรับให้ผู้ปกครองร่วมสังเกตการณ์	4. ชื่อวิทยากร: กลุ่มฝึกอบรม 5. ข่าวสารแจ้งเตือน 6. ออกจากกลุ่ม/ ห้องฝึกอบรม

- การส่งข้อความโต้ตอบ/ สอนด้านวิทยากร

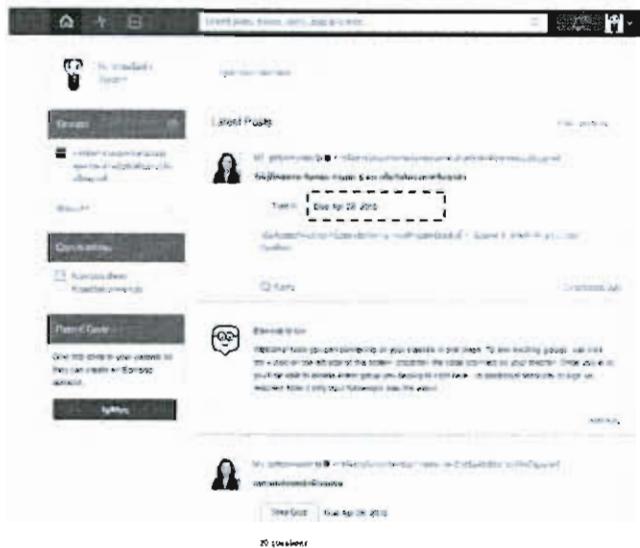
1. คลิก Reply ใต้ข้อความ
2. พิมพ์ข้อความใน Text box
3. คลิก Reply ข้อความจะถูกโพสต์ ต่อจากข้อความที่วิทยากรแจ้ง

- วิธีการส่งงานไฟล์งานต่างๆ ที่วิทยากรมอบหมาย

เมื่อวิทยากรได้มอบหมายงาน โดยใช้แท็บ Assignment มาปัจจุบันบرم ซึ่งงานที่มอบหมายอาจถูกกำหนดเวลาสิ้นสุดภายในวันที่วิทยากรกำหนด ผู้เข้าอบรมสามารถส่งงานไฟล์งานต่างๆ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. คลิก Turn in

2. พิมพ์ข้อความแจ้งหัวข้องานที่ส่ง

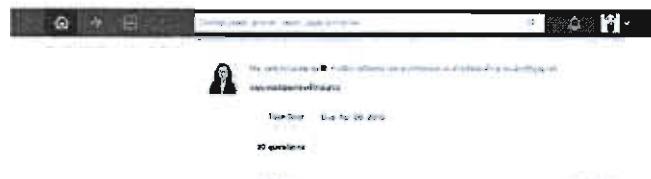
1. พิมพ์ข้อความแจ้งงานที่ส่ง
2. แทรกรูปภาพแสดงอารมณ์
3. คลิกเพื่อแทรกรูปภาพ
4. คลิก Turn in assignment เพื่อส่งงาน

- การทำแบบทดสอบ

หลังจากวิทยากรได้สร้างแบบทดสอบหรือข้อสอบในแท็บ Quiz โดยกำหนดครุปแบบและจำนวนพร้อมทั้งระบุกู้ม์/ห้องฝึกอบรม เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้เข้าอบรมสามารถเข้าถึงและเข้าทำแบบทดสอบ ด้วยขั้นตอนต่อไปนี้

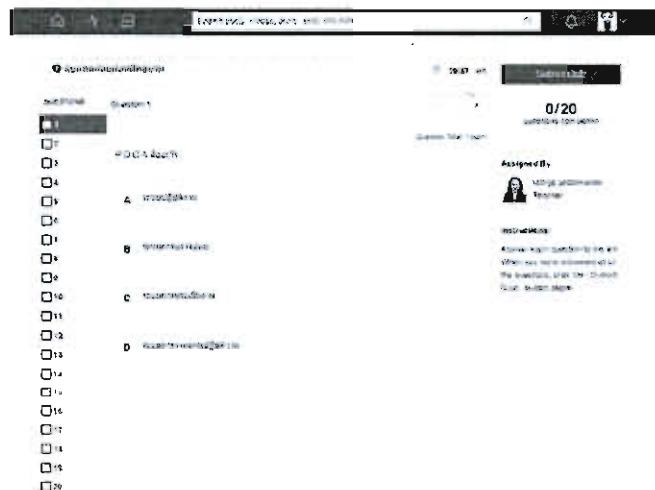
1. คลิก Take quiz

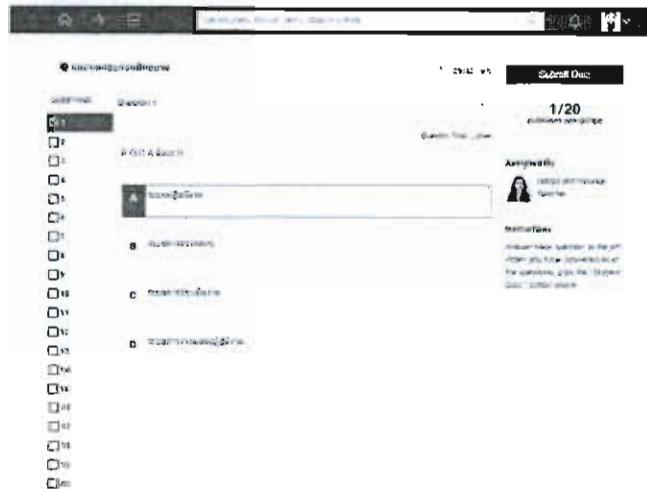
2. เมื่อเข้าหน้าต่างเริ่มต้นแบบทดสอบ คลิก Start quiz

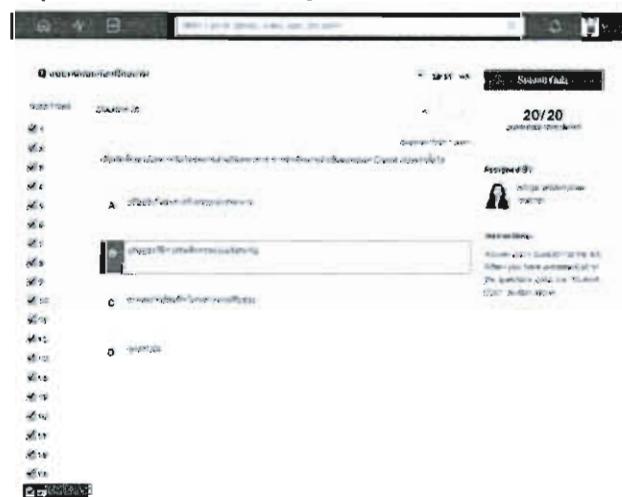
3. คลิกที่หมายเลขข้อคำถามและตัวเลือกจะปรากฏขึ้น (แบบ Multiple choice) โดยเวลาจะเริ่มนับ ถอยหลังตามที่วิทยากรได้กำหนดเวลาไว้

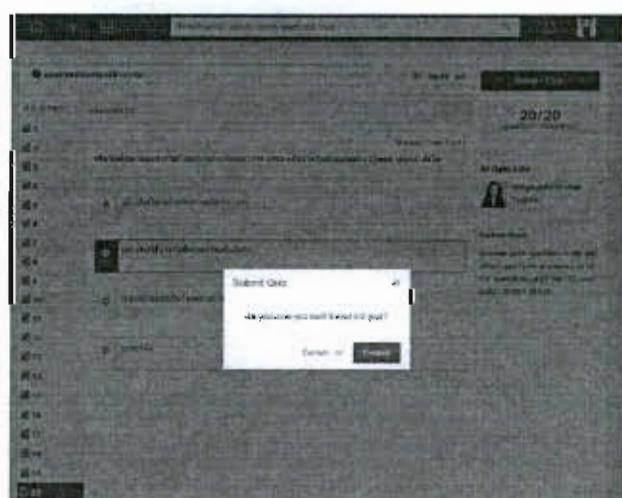
4. คลิกตัวเลือกที่คิดว่าเป็นคำตอบที่ถูกต้อง และคลิกข้อความต่อไป

5. เมื่อทำข้อคำถามครบถ้วนแล้วคลิก Submit quiz

6. ยืนยันอีกครั้งด้วยการคลิก Submit

7. คลิก View results เพื่อให้ระบบประมวลผลและแจ้งคะแนนให้ทราบ

การใช้งาน Edmodo ด้วยอุปกรณ์พกพา

คัวบุณสมบัติของ Edmodo ที่เป็น Web application และรองรับการทำงานระบบปฏิบัติการของอุปกรณ์พกพา ทำให้ผู้ใช้ไม่ว่าจะเป็นวิทยากร หรือผู้เข้าอบรม ตลอดจนผู้ปกครอง สามารถเข้าถึงการฝึกอบรมได้ตลอดเวลา ซึ่งอุปกรณ์ที่รองรับการทำงานของ Edmodo ได้แก่อุปกรณ์ที่มีระบบปฏิบัติการรองรับการใช้งาน Web application ได้แก่ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต โน๊ตบุ๊ค ฯลฯ โดยระบบปฏิบัติการที่รองรับ ได้แก่

- Android ของสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตทั่วไป
- IOS ของ iphone ipad
- ระบบอื่น ๆ ที่มีฟังก์ชัน Web browser เช่น Opera firefox เป็นต้น

ขั้นตอนการติดตั้ง Edmodo app เพื่อให้งานบนอุปกรณ์ที่ใช้ระบบ Android

1. คลิก Play store

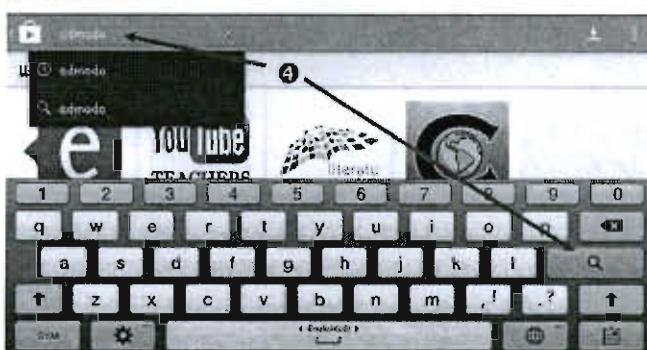

2. คลิกหมวด การศึกษา

3. คลิก ແວ່ນຍາຍ

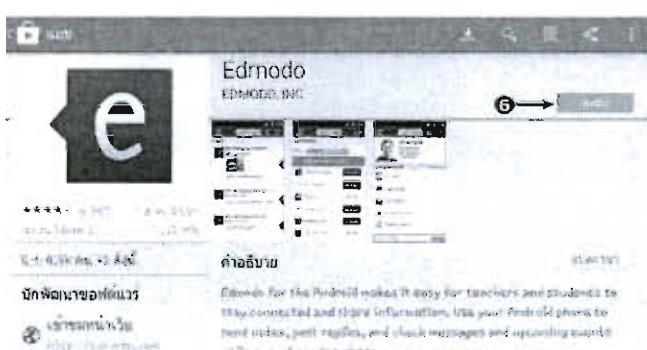
4. พิมพ์คำว่า Edmodo เพื่อค้นหา

5. จะพบ App Edmodo คลิกเพื่อดาวน์โหลด

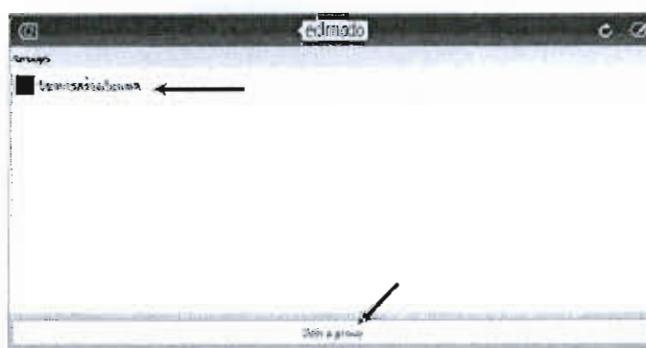
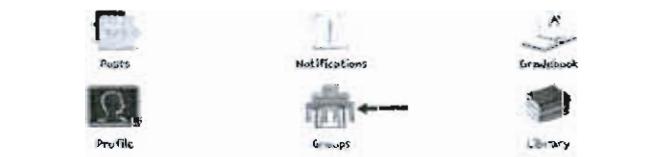
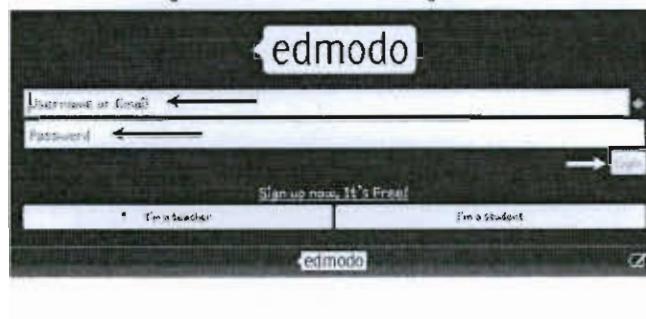
6. คลิก ติดตั้ง

7. คลิก ขอมรับ เมื่อติดตั้ง App Edmodo สมบูรณ์แล้วจะปรากฏ ไอคอน Edmodo ที่หน้าจอ

8. จากนั้นสามารถคลิก ไอคอน เข้าสู่ Edmodo ได้ พิมพ์ชื่อผู้ใช้ รหัสผ่าน และคลิก Login

เอกสารประกอบการฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนั้นๆ ชื่อ
เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวาระควบคุมคุณภาพ
สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

เรียบเรียงโดย: รัฐิกา เพ็ชรมนี
งานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม: หลังการฝึกอบรมนักศึกษาจะสามารถ

1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การดำเนินโครงการตามวาระควบคุมคุณภาพ
2. สามารถวางแผนโครงการ โดยเขียนโครงการตามลำดับขั้นตอนตามวาระควบคุมคุณภาพ

ได้อย่างถูกต้อง

3. ดำเนินงานตามแผนที่วางแผนไว้ได้อย่างถูกต้อง
4. ประเมินผลการดำเนินงานโครงการ ได้อย่างถูกต้อง
5. นำเสนอผลงานของโครงการและพิจารณาแนวทางการปรับปรุงเพื่อการดำเนินงานใน

ครั้งต่อไป

เนื้อหาการฝึกอบรม

1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ การดำเนินโครงการตามวาระควบคุมคุณภาพ
2. การเขียนโครงการตามลำดับขั้นตอนตามวาระควบคุมคุณภาพ
3. กลยุทธ์การดำเนินงานตามแผนของโครงการ
4. การประเมินผลโครงการ
5. การรายงานผลและเทคนิคการนำเสนอผลงานโครงการ

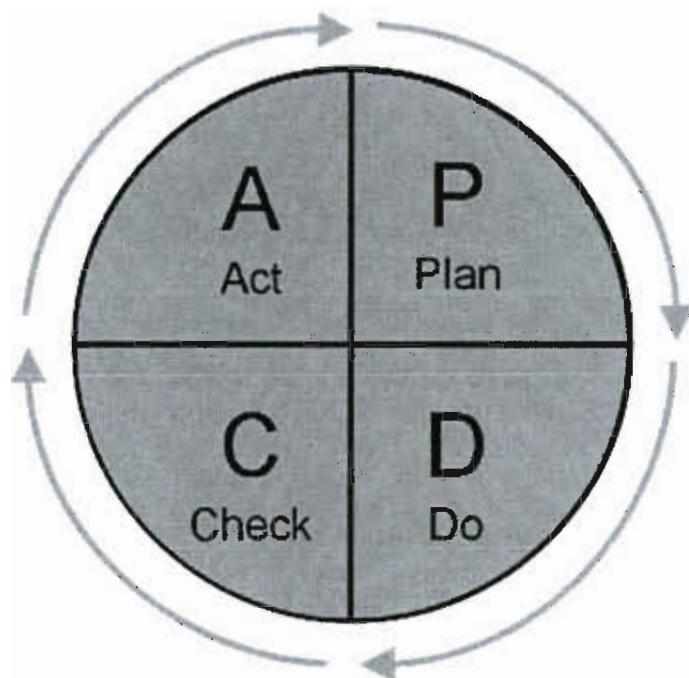
แนวคิดสำคัญ

การดำเนินงานตามโครงการตามวาระควบคุมคุณภาพ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดกิจกรรมดังๆ ซึ่งประกอบด้วยการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ/ ประเมินผลและนำผลประเมินมาวิเคราะห์ การปรับปรุงดำเนินการให้เหมาะสมตามผลการประเมิน และการรายงานผลและเทคนิคการนำเสนอผลงานโครงการ ซึ่งผู้ดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ควรใช้หลัก PDCA มาเป็นหลักในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้

หน่วยฝึกอบรมที่ 1 : รู้จักกับวงจร PDCA

1.1 วงจร PDCA คืออะไร

PDCA คือ วงจรที่พัฒนามาจากงานที่คิดค้นโดยวอล์ทเตอร์ ชิวาร์ท (Walter Shewhart) ผู้บุกเบิกการใช้สถิติสำหรับวางแผนการอุตสาหกรรมและต่อมาของนี้เริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นเมื่อ เอด华德 ดีมิง (W. Edwards Deming) ประธานยุติธรรมบริหารคุณภาพเผยแพร่ให้เป็นเครื่องมือ สำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของพนักงานภายในโรงงานให้ดียิ่งขึ้น และช่วยคืนให้ ปัญหาอุปสรรคในแต่ละขั้นตอนการผลิตโดยพนักงานเอง จนวงจรนี้เป็นที่รู้จักกันในอีกชื่อว่า “วงจรเดิมning” คือมาพบว่า แนวคิดในการใช้งาน PDCA นั้นสามารถนำมาใช้ได้กับทุกกิจกรรม จึงทำให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมากขึ้นทั่วโลก PDCA เป็นอักษรนำของศัพท์ภาษาอังกฤษ

4 คำคือ

P: Plan = วางแผน

D: Do = ปฏิบัติตามแผน

C: Check = ตรวจสอบ/ ประเมินผลและนำผลประเมินมาวิเคราะห์

A: Action = ปรับปรุงดำเนินการให้เหมาะสมตามผลการประเมิน

1.2 โครงสร้างของวงจร PDCA

ขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนของวงจร PDCA ประกอบด้วย “การวางแผน” อย่างรอบคอบ เพื่อ “การปฏิบัติ” อย่างค่อยเป็นค่อยไป แล้วจึง “ตรวจสอบ” ผลที่เกิดขึ้น วิธีการปฏิบัติใด มีประสิทธิผลที่สุด ก็จะขัดให้เป็นมาตรฐาน หากไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ ก็ต้องมองหาวิธีการ ปฏิบัติใหม่หรือใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม

ขั้นตอนการวางแผน (Plan)

ขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึงการกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุง เปเลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบุ วิธีการเก็บข้อมูลให้ชัดเจน นอกจากนี้ จะต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ แล้วกำหนดทางเลือกในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งในด้านแรงงาน วัสดุคิบ ชั่วโมงการทำงาน เงิน เวลา ฯลฯ โดยสรุปแล้ว การวางแผนช่วยให้รับรู้สภาพปัจจุบัน พร้อมกับกำหนดสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ด้วยการผ่านกระบวนการประสนากัน ความรู้ และทักษะอย่างลงตัว โดยทั่วไปการวางแผนมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภทหลัก ๆ ดังนี้

ประเภทที่ 1 การวางแผนเพื่ออนาคต เป็นการวางแผนสำหรับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหรือกำลังจะเกิดขึ้น บางอย่างเราไม่สามารถควบคุมสิ่งนั้นได้เลย แต่เป็นการเตรียมความพร้อมของเรารับสิ่งนั้น

ประเภทที่ 2 การวางแผนเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เป็นการวางแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเพื่อสภาพที่ดีขึ้น ซึ่งความสามารถควบคุมผลที่เกิดในอนาคตได้ด้วยการเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการปฏิบัติ (DO)

ขั้นตอนการปฏิบัติ คือ การลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ ในขั้นตอนการวางแผน ในขั้นนี้ต้องตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติตัวบว่าได้ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ พร้อมกับสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบด้วย เราไม่ควรปล่อยให้ถึงวินาทีสุดท้ายเพื่อดูความคืบหน้าที่เกิดขึ้น หากเป็นการปรับปรุงในหน่วยงานผู้บริหารย่อมต้องการทราบความคืบหน้าอย่างแน่นอน เพื่อจะได้มั่นใจว่าโครงการปรับปรุงเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด

ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check)

ขั้นตอนการตรวจสอบ คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แต่ขั้นตอนนี้มักจะถูกมองข้ามเสมอ การตรวจสอบทำให้ทราบว่าการปฏิบัติในขั้นที่สองสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ สิ่งสำคัญก็คือ ต้องรู้ว่าจะตรวจสอบอะไรบ้างและบอยครึ่งแค่ไหน ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบจะเป็นประโยชน์สำหรับขั้นตอนถัดไป

ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม (Act)

ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมจะพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบ ซึ่งมีอยู่ 2 กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรก ก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ไปอีก ซึ่งอาจหมายถึงสามารถบรรลุเป้าหมายได้เร็วกว่าเดิม หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิม หรือทำให้คุณภาพดียิ่งขึ้นก็ได้แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่สอง ซึ่งก็คือผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ เรายังนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์ และพิจารณาว่าควรจะดำเนินการอย่างไรต่อไปนี้

- มองหาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้
- ใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม
- ขอความช่วยเหลือจากผู้รู้
- เปลี่ยนเป้าหมายใหม่

1.3 วงจร PDCA เชิงปฏิบัติ

วงจร PDCA สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องการแก้ปัญหาและปรับปรุงสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในเชิงปฏิบัติ วงจร PDCA สามารถแบ่งได้เป็น 7 ขั้น ดังนี้

ขั้นตอน	การแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน
การวางแผน (Plan)	<p>ขั้นที่ 1 เลือกหัวข้อที่จะศึกษา</p> <p>1.1 คัดเลือกรอบวนการที่จะแก้ปัญหาและปรับปรุง</p> <p>1.2 ระบุเป้าหมาย</p> <p>1.3 แต่งตั้งทีมงานแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน</p> <p>ขั้นที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>2.1 กำหนดตัววัดผล</p> <p>2.2 วางแผนและเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <p>2.3 ตั้งคำถามเพื่อวิเคราะห์</p> <p>2.4 วิเคราะห์หาสาเหตุด้านคุณภาพ</p> <p>ขั้นที่ 3 ระบุสาเหตุต้นตอ</p> <p>3.1 เขียนผังการดำเนินงาน</p> <p>3.2 ประเมินสาเหตุที่เป็นไปได้</p>
การปฏิบัติ (Do)	<p>ขั้นที่ 4 กำหนดแนวทางปรับปรุงและลงมือปฏิบัติ</p> <p>4.1 ศึกษาผลกระบวนการ</p> <p>4.2 สรุปแนวทางแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน</p> <p>4.3 ระบุผู้สนับสนุน</p> <p>4.4 พัฒนาแผนการลงมือปฏิบัติ</p> <p>4.5 ปฏิบัติด้วยวิธีการใหม่</p>
การตรวจสอบ (Check)	ขั้นที่ 5 ประเมินแนวทางแก้ไข
การดำเนินการให้เหมาะสม (Act)	<p>ขั้นที่ 6 จัดทำมาตรฐาน</p> <p>ขั้นที่ 7 บันทึกผลความพယายและเลือกหัวข้อศึกษาใหม่</p>

หน่วยฝึกอบรมที่ 2 : PDCA กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน

2.1 ตัวอย่างการใช้วงจรคุณภาพ PDCA กับการจัดกิจกรรมหรือโครงการนักศึกษา

วงจร PDCA	กิจกรรมวิชาการ	กิจกรรมกีฬาและ การส่งเสริม สุขภาพ	กิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์และ รักษาสิ่งแวดล้อม	กิจกรรม นันทนาการ	กิจกรรมส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม
Plan	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจ ความต้องการของ สมาชิกในการทำ กิจกรรมวิชาการ ต่าง ๆ เช่น กิจกรรมสอน เสริม กิจกรรม เพิ่มพูนทักษะทาง ภาษา ทักษะทาง วิชาชีพ ทักษะใน ด้านคอมพิวเตอร์ เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจ ความต้องการของ สมาชิกในการทำ กิจกรรมกีฬาและ ส่งเสริมสุขภาพ ของนักเรียนกีฬา ต่าง ๆ เช่น โภค แอลโโรบิค เต้นรำ ฟุตบอล เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจ ความต้องการของ สมาชิกในการทำ กิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์และ รักษาสิ่งแวดล้อม เช่น กิจกรรม อาสาสมัครพัฒนา¹ ชนบท การจัด หน่วยแพทย์ เคลื่อนที่ การให้ ความรู้ในด้านที่ นักศึกษานี้ความ ชำนาญหรือ กิจกรรมที่จะ เสริมสร้าง ประสบการณ์ การทำงานและ การใช้ชีวิต ร่วมกันในหมู่ นักศึกษาและ ชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจ ความต้องการของ สมาชิกในการทำ กิจกรรมต่าง ๆ นันทนาการ เช่น กิจกรรม อนุรักษ์ และสร้าง จิตสำนึกรักใน การบำรุงรักษา² และตระหนักรักใน คุณค่าของ ศิลปวัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจ ความต้องการของ สมาชิกในการทำ กิจกรรม ศิลปะต่าง ๆ เช่น การทำมุณตัก นาฏ การทำ กิจกรรม อนุรักษ์ และสร้าง จิตสำนึกรักใน การบำรุงรักษา² และตระหนักรักใน คุณค่าของ ศิลปวัฒนธรรม
	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการจัด กิจกรรมตาม ความต้องการของ 	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการจัด กิจกรรมตาม ความต้องการของ 	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการจัด กิจกรรมตาม ความต้องการของ 	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการจัด กิจกรรมตาม ความต้องการของ 	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการจัด กิจกรรมตาม ความต้องการของ

วงจร PDCA	กิจกรรมวิชาการ	กิจกรรมกีฬาและ การส่งเสริม สุขภาพ	กิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์และ รักษาสิ่งแวดล้อม	กิจกรรม นันทนาการ	กิจกรรมส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม
	สมาชิก - วางทีม ดำเนินการ - วางแผน กลุ่มเป้าหมาย	สมาชิก - วางทีม ดำเนินการ - วางแผน กลุ่มเป้าหมาย	สมาชิก - วางทีม ดำเนินการ - วางแผน กลุ่มเป้าหมาย	สมาชิก - วางทีม ดำเนินการ - วางแผน กลุ่มเป้าหมาย	สมาชิก - วางทีม ดำเนินการ - วางแผน กลุ่มเป้าหมาย
Do	ดำเนินกิจกรรม วิชาการต่าง ๆ ตามแผนที่วางไว้	ดำเนินกิจกรรม กีฬาและส่งเสริม สุขภาพ ของ ชุมชนกีฬาต่าง ๆ ตามแผนที่วางไว้	ดำเนินกิจกรรม บำเพ็ญประโยชน์ และรักษา สิ่งแวดล้อม ประเภทต่าง ๆ ตามแผนที่วางไว้	ดำเนินกิจกรรม นันทนาการ ประเภทต่าง ๆ ตามแผนที่วางไว้	ดำเนินกิจกรรม ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม ประเภทต่าง ๆ ตามแผนที่วางไว้
Check	ประเมินผล การดำเนินการ และนำผลมา เปรียบเทียบกับ เป้าหมายที่ตั้งไว้	ประเมินผล การดำเนินการ และนำผลมา เปรียบเทียบกับ เป้าหมายที่ตั้งไว้	ประเมินผล การดำเนินการ และนำผลมา เปรียบเทียบกับ เป้าหมายที่ตั้งไว้	ประเมินผล การดำเนินการ และนำผลมา เปรียบเทียบกับ เป้าหมายที่ตั้งไว้	ประเมินผล การดำเนินการ และนำผลมา เปรียบเทียบกับ เป้าหมายที่ตั้งไว้
Act	- ปรับปรุง โครงการกิจกรรม วิชาการต่าง ๆ - ปรับปรุงวิธีการ จัดกิจกรรมในครั้ง ถัดไปตามผลการ ประเมิน	- ปรับปรุง โครงการกิจกรรม กีฬาและการ ส่งเสริมสุขภาพ ของชุมชนกีฬา ต่าง ๆ - ปรับปรุงวิธีการ จัดกิจกรรมในครั้ง ถัดไปตามผลการ ประเมิน	- ปรับปรุง โครงการกิจกรรม บำเพ็ญประโยชน์ และรักษา สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ	- ปรับปรุง โครงการกิจกรรม นันทนาการต่าง ๆ	- ปรับปรุง โครงการกิจกรรม ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม ต่าง ๆ - ปรับปรุงวิธีการ จัดกิจกรรมในครั้ง ถัดไปตามผลการ ประเมิน

2.2 ตัวอย่างการใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) กับการใช้ในชีวิตประจำวัน

นักศึกษาจะซื้อของใช้ภายในบ้าน PDCA ของกิจกรรมการซื้อของ ได้แก่

ขั้นตอน	กิจกรรม
การวางแผน (Plan)	คิดว่ามีอะไรต้องใช้ สำหรับกี่คน ตรวจสอบว่าของในบ้านมีอะไรเหลืออยู่ปัจจุบันจำนวนเท่าไหร่ หากเหลืออะไร (Check) จดรายการและจำนวนสิ่งของที่ต้องซื้อ กำหนดสถานที่ เตรียมเงินให้เพียงพอ
การปฏิบัติ (Do)	ไปที่ร้านค้า ลำดับในการซื้อ ถ้าต้องไปตลาดร้าน เลือกเส้นทางที่ไม่ต้องอ้อมไปอ้อมมา ถ้าต้องยกของเอง เลือกช่องที่มีน้ำหนักเบา ก่อน เพื่อจะได้ไม่ต้องยกของหนัก เป็นเวลานาน (Plan) แล้ว เดินเลือกช่องของตามที่จำนา (Do) หากพบสิ่งที่ไม่เป็นไปตามแผน เช่น ไม่มีของ หรือมีราคาสูงเกินกว่าที่ตั้งใจไว้ (Check) ให้พิจารณาปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม (Act) ก่อนออกจากร้าน ตรวจสอบ ว่าของที่ซื้อได้รับครบตามจำนวนและถูกต้องตามที่ต้องการหรือไม่ สินค้าอยู่ในสภาพสมบูรณ์หรือมีตำหนิ คนขายคิดราคาและthonเงินถูกต้อง หรือไม่ (Check) ถ้าสินค้ามีตำหนิให้เปลี่ยนของหรือถ้าthonผิดก็ ทักท้วงให้เกิดความถูกต้อง (Act)
การตรวจสอบ (Check)	กลับมาที่บ้าน ตรวจสอบจำนวนเงินที่ใช้ไป ตรวจสอบว่าอะไรบ้างที่ซื้อไม่ได้ตามแผน เช่น ของราคาสูงกว่าที่คิดไว้ ของเปลี่ยนรุ่น เป็นต้น ของอะไรที่ซื้อมาก็ได้ เช่น ชื่อแบบเตอร์ผิดขนาด
การดำเนินการให้เหมาะสม (Act)	ความผิดพลาดจากการซื้อของครั้งนี้คืออะไร เช่น ไม่เช็คขนาดของแบตเตอรี่ก่อนออกจากบ้าน ต้องไปต้องตรวจสอบรายละเอียดให้รอบคอบขึ้น แทนที่จะดูแต่รายการกับจำนวน เช่น เบอร์ของสินค้า ว่าเป็นแบตเตอร์ ขนาด AA หรือ AAA รวมทั้งขยายผลไปยังของอื่นที่ต้องตรวจสอบเป็นคู่ๆ เช่น เบอร์ รหัส รุ่น หน่วยวัด เป็นต้น จากราคาสินค้าที่ซื้อมาก็เป็นมาตรฐานสำหรับเบริษท์เพิบ ในการซื้อครั้งต่อไป เพื่อจะได้เตรียมงบประมาณให้เหมาะสม

2.3 แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

องค์ประกอบของการจัดทำโครงการมีรายละเอียดดังนี้

1. ชื่อโครงการ

2. หน่วยงาน

ต้องระบุชื่อผู้ที่ทำโครงการหรือหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบในการเสนอ และดำเนินงานตามโครงการ ทั้งนี้เพื่อสะดวกแก่การประสานงานและการตรวจสอบ

3. ประเภทโครงการ

☐ กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม	☐ กิจกรรมเติมศักดิ์ศรัทธาและวัฒนธรรม
☐ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสิ่งแวดล้อม	☐ กิจกรรมกีฬาหรือส่งเสริมสุขภาพ
☐ กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	

4. หลักการและเหตุผล เป็นการแสดงถึง

- ความสำคัญสืบสาน นโยบายและแผนยุทธศาสตร์
- ปัญหา ความจำเป็นที่ต้องทำ
- ปัญหาอุปสรรคที่คาดกว่าจะเกิดขึ้นหากไม่ได้ดำเนินโครงการ

5. วัตถุประสงค์

แสดงถึงความต้องการที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การเขียนวัตถุประสงค์ต้องเขียนให้ตรงกับปัญหาว่าระบุไว้เพื่อแสดงให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายที่จะแก้ปัญหานั้นๆ และต้องกำหนดค่าวัตถุประสงค์ในสิ่งที่เป็นไปได้ สามารถวัดได้

6. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายของโครงการ คือผู้ที่เข้าร่วมโครงการ ควรระบุจำนวน

7. เป้าหมาย

เป้าหมายของโครงการ เป็นการบอกถึงความต้องการหรือทิศทางในการปฏิบัติงานที่ระบุในเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ หรือพื้นที่ในการปฏิบัติงาน

8. สถานที่ดำเนินการ

ระบุสถานที่ที่จะทำการ เพื่อสะดวกในการพิจารณาและติดตามผลของโครงการ

9. ระยะเวลาดำเนินการ

ระบุเวลาที่เริ่มต้นและสิ้นสุด โครงการ เพื่อสะดวกในการพิจารณาและติดตามผลของโครงการ

10. งบประมาณ

แสดงยอดรวมงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในการดำเนินโครงการ แหล่งที่มาและแยกรายละเอียดค่าใช้จ่ายที่ชัดเจนว่าเป็นค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง เช่น ค่าตอบแทนวิทยากร, ค่าอาหารกลางวัน, ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม, ค่าวัสดุ

บรรณานุกรม

- ภูริวัฒน์ เกื้อท่าน. (2555). คู่มือการจัดการเรียนรู้และศึกษาเรียนรู้ด้วย *EDMODO*. กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. (2557). รายงานสรุปผลการประเมินโครงการทำดีเพื่อน้อง.
- กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. (2556). รายงานสรุปผลการประเมินโครงการปันน้ำใจเพื่อน้อง.

แบบทดสอบก่อนและหลังฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรมแบบสมมติฐานตามแนวคิดนักบริหารชั้นนิสิต เพื่อเสริมสร้างความรู้ การจัดการโครงการตามวัจาระความคุณคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

วัตถุประสงค์การฝึกอบรม

1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การดำเนินโครงการตามวัจาระความคุณคุณภาพ
2. สามารถวางแผนโครงการ โดยเขียนโครงการตามลำดับขั้นตอนตามวัจาระความคุณคุณภาพ ได้อย่างถูกต้อง
3. คำนึงงานตามแผนที่วางแผนไว้ได้อย่างถูกต้อง
4. ประเมินผลการดำเนินงานโครงการ ได้อย่างถูกต้อง
5. นำเสนอผลงานของโครงการและพิจารณาแนวทางการปรับปรุงเพื่อการดำเนินงานในครั้งต่อไป

คำชี้แจง แบบทดสอบมีจำนวน 20 ข้อ ให้ผู้ฝึกอบรมเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. การที่นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของงานขั้นบัญชีในขั้นตอนใด

ก. Plan

ข. Do

ค. Check

ง. Act

2. ขั้นตอนใด จำเป็นต้องทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผลงานออกมากที่สุด หรือเกิดผลเสียหายน้อยที่สุด

ก. Plan

ข. Do

ค. Check

ง. Act

3. วงจร PDCA ควรนำไปใช้ที่ใด

ก. ในชีวิตประจำวัน

ข. ในสถานศึกษา

ค. ในธุรกิจอุตสาหกรรม

ง. ถูกทุกข้อ

4. การขับเคลื่อนวงจร PDCA ควรเริ่มจาก กิจกรรมใดก่อน

ก. Plan

ข. Do

ค. Check

ง. ขึ้นอยู่กับลักษณะและความเหมาะสมของสถานการณ์

5. คำว่า Act หมายถึงข้อใด

ก. การวางแผน

ข. การปฏิบัติ

ค. การตรวจสอบ

ง. การปรับปรุงแก้ไข

6. ขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนของ PDCA ประกอบด้วยอะไรบ้าง เรียงตามลำดับ

ก. การวางแผน --> การปฏิบัติ --> การตรวจสอบ --> การปรับปรุงแก้ไข

ข. การวางแผน --> การตรวจสอบ --> การปฏิบัติ --> การปรับปรุงแก้ไข

ค. การวางแผน --> การปรับปรุงแก้ไข --> การตรวจสอบ --> การปฏิบัติ

ง. การตรวจสอบ --> การวางแผน --> การปฏิบัติ --> การปรับปรุงแก้ไข

7. กระบวนการใดไม่ได้อยู่ในขั้นตอนของ Plan

ก. สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

ข. กำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน

ค. นำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงพิจารณา

ง. กำหนดปฏิทินในการดำเนินงาน

8. กระบวนการใดอยู่ขั้นตอนของ Do

ก. สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

ข. กำหนดที่มีงานในการดำเนินงาน

ค. นำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงพิจารณา

ง. การปฏิบัติตามแผน และขั้นตอนและเงื่อนไขต่างๆ

9. กระบวนการใดอยู่ขั้นตอนของ Check

ก. การจัดทำแผนการดำเนินงาน

ข. การจับผิดผลการดำเนินงาน

ค. การประเมินผลการดำเนินงาน

ง. นำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงพิจารณา

10. การวางแผนสามารถนำไปใช้งานได้ตามข้อใด

- ก. การศึกษา
- ข. การค้าขาย
- ค. การผลิต
- ง. ถูกทุกข้อ

11. ข้อใดไม่ได้อยู่ในขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

- ก. กำหนดตัววัสดุ
- ข. ตั้งคำถามเพื่อวิเคราะห์
- ค. วิเคราะห์หาสาเหตุค้านคุณภาพ
- ง. ระบุผู้สนับสนุน

12. การวางแผนการขัดกิจกรรมตามความต้องการของสมาชิก อยู่ในขั้นตอนใด

- ก. Plan
- ข. Do
- ค. Check
- ง. Act

13. การดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ตามที่วางแผนไว้ อยู่ในขั้นตอนใด

- ก. Plan
- ข. Do
- ค. Check
- ง. Act

14. การปรับปรุงวิธีการขัดกิจกรรมในครั้งถัดไปตามผลการประเมิน อยู่ในขั้นตอนใด

- ก. Plan
- ข. Do
- ค. Check
- ง. Act

15. เมื่อดำเนินการกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้แล้ว ขั้นตอนต่อไปคืออะไร

- ก. Plan
- ข. Do
- ค. Check
- ง. Act

16. กิจกรรมใดอยู่ในขั้นตอนของ Plan

- ก. การสำรวจความต้องการ การวางแผนกลุ่มเป้าหมาย การดำเนินกิจกรรม
- ข. การสำรวจความต้องการ การวางแผนกลุ่มเป้าหมาย การประเมินผลการดำเนินงาน
- ค. การสำรวจความต้องการ การวางแผนทีมดำเนินการ การวางแผนกลุ่มเป้าหมาย
- ง. การสำรวจความต้องการ การวางแผนทีมดำเนินการ การดำเนินกิจกรรม

17. เมื่อนักศึกษาจะต้องจัดตารางสอนไปเรียน การดำเนินงานในขั้นตอนของ Check ต้องทำสิ่งใด

- ก. ตรวจสอบหนังสือสำหรับการเรียนว่าครบตามตารางสอนไหม
- ข. ตรวจสอบตารางสอนเพื่อจัดหนังสือสำหรับการเรียน
- ค. จัดหนังสือสำหรับการเรียน
- ง. ก่อนออกจากบ้านตรวจสอบว่าหนังสือครบหรือไม่

18. เมื่อนักศึกษาจะเดินทางไปเที่ยวต่างจังหวัด การดำเนินงานในขั้นตอนของ Do ต้องทำสิ่งใด

- ก. เดินทางตามเส้นทางที่กำหนดไว้
- ข. ตรวจสอบว่าไปที่ไหนแล้วบ้าง ใช้จ่ายไปเท่าไหร่
- ค. คิดว่าจะไปที่ไหนบ้าง กำหนดเส้นทางการเดินทาง ค่าใช้จ่ายเท่าไหร่
- ง. ก่อนออกจากบ้านตรวจสอบว่าอุปกรณ์การเดินทางครบไหม

19. เมื่อนักศึกษาต้องการจัดโครงการค้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม การดำเนินงานในขั้นตอนของ Do ต้องทำสิ่งใด

- ก. ดำเนินการกิจกรรม
- ข. วางแผนงานในการดำเนินกิจกรรม
- ค. วางแผนการจัดกิจกรรมตามความต้องการของสมาชิก
- ง. ถูกทุกข้อ

20. เมื่อนักศึกษาต้องการจัดโครงการค้านนักทนาการ การดำเนินงานในขั้นตอนของ Check ต้องทำสิ่งใด

- ก. ปรับปรุงโครงการกิจกรรมนันทนาการ
- ข. ปรับปรุงวิธีการจัดกิจกรรมในครั้งถัดไป
- ค. นำผลการประเมินโครงการมาปรับปรุง
- ง. ถูกทุกข้อ

แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 1: รู้จักกับวงจร PDCA

ชุดฝึกอบรมแบบทดสอบตามแนวคิดห้องเรียนนิสัม เพื่อเสริมสร้างความรู้ การจัดการโครงการตามวาระควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

วัตถุประสงค์การฝึกอบรม

1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การคำนึงโครงการตามวาระควบคุมคุณภาพ
2. สามารถวางแผนโครงการ โดยเขียนโครงการตามลำดับขั้นตอนตามวาระควบคุมคุณภาพ ได้อย่าง ถูกต้อง
3. คำนึงงานตามแผนที่วางแผนไว้ได้อย่างถูกต้อง
4. ประเมินผลการคำนึงงานโครงการ ได้อย่างถูกต้อง
5. นำเสนอผลงานของโครงการและพิจารณาแนวทางการปรับปรุงเพื่อการดำเนินงานในครั้งต่อไป

คำชี้แจง แบบทดสอบมีจำนวน 15 ข้อ ให้ผู้ฝึกอบรมเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. คำว่า Plan หมายถึงข้อใด

- ก. การวางแผน
- ข. การปฏิบัติ
- ค. การตรวจสอบ
- ง. การปรับปรุงแก้ไข

2. คำว่า Do หมายถึงข้อใด

- ก. การวางแผน
- ข. การปฏิบัติ
- ค. การตรวจสอบ
- ง. การปรับปรุงแก้ไข

3. คำว่า Check หมายถึงข้อใด

- ก. การวางแผน
- ข. การปฏิบัติ
- ค. การตรวจสอบ
- ง. การปรับปรุงแก้ไข

4. คำว่า Act หมายถึงข้อใด

- ก. การวางแผน
- ข. การปฏิบัติ
- ค. การตรวจสอบ
- ง. การปรับปรุงแก้ไข

5. ขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนของ PDCA ประกอบด้วยอะไรบ้าง เรียงตามลำดับ

- ก. การวางแผน --> การปฏิบัติ --> การตรวจสอบ --> การปรับปรุงแก้ไข
- ข. การวางแผน --> การตรวจสอบ --> การปฏิบัติ --> การปรับปรุงแก้ไข
- ค. การวางแผน --> การปรับปรุงแก้ไข--> การตรวจสอบ --> การปฏิบัติ
- ง. การตรวจสอบ --> การวางแผน --> การปฏิบัติ --> การปรับปรุงแก้ไข

6. การกำหนดปฏิทินดำเนินงาน อยู่ในขั้นตอนใด

- ก. Plan
- ข. Do
- ค. Check
- ง. Act

7. กระบวนการใดไม่ได้อยู่ในขั้นตอนของ Plan

- ก. สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
- ข. กำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน
- ค. นำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงพิจารณา
- ง. กำหนดปฏิทินในการดำเนินงาน

8. การปฏิบัติตามขั้นตอนและเงื่อนไขต่าง ๆ อยู่ในขั้นตอนใด

- ก. Plan
- ข. Do
- ค. Check
- ง. Act

9. การนำผลการดำเนินงานมาพิจารณาปรับปรุง อยู่ในขั้นตอนใด

- ก. Plan
- ข. Do
- ค. Check
- ง. Act

10. กระบวนการได้อยู่่ขั้นตอนของ Do

- ก. สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
- ข. กำหนดทีมงานในการดำเนินงาน
- ค. นำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงพิจารณา
- ง. การปฏิบัติตามแผน และขั้นตอนและเงื่อนไขต่าง ๆ

11. กระบวนการได้อยู่่ขั้นตอนของ Check

- ก. การจัดทำแผนการดำเนินงาน
- ข. การจับผิดผลการดำเนินงาน
- ค. การประเมินผลการดำเนินงาน
- ง. นำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงพิจารณา

12. การวางแผนสามารถนำมาใช้งานได้ตามข้อใด

- ก. การศึกษา
- ข. การค้าขาย
- ค. การผลิต
- ง. ถูกทุกข้อ

13. ในเชิงปฏิบัติจรร PDCA สามารถแบ่งได้กี่ขั้น

- ก. 5
- ข. 6
- ค. 7
- ง. 8

14. ข้อใดไม่ได้อยู่่ในขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

- ก. กำหนดตัววัดผล
- ข. ตั้งค่าตามเพื่อวิเคราะห์
- ค. วิเคราะห์หาสาเหตุด้านคุณภาพ
- ง. ระบุผู้สนับสนุน

15. ข้อใดอยู่่ในขั้นการระบุสาเหตุต้นตอ

- ก. ประเมินหาสาเหตุที่เป็นไปได้
- ข. สรุปแนวทางแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน
- ค. ระบุผู้สนับสนุน
- ง. เขียนแผนผังการดำเนินงาน

**แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 2: PDCA กับการแก้ปัญหาและปรับปรุงงาน
ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนักบริหารด้วยวิธี
การจัดการโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี**

วัตถุประสงค์การฝึกอบรม

1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การดำเนินโครงการตามวงจรควบคุมคุณภาพ
2. สามารถวางแผน โครงการ โดยเขียน โครงการตามลำดับขั้นตอนตามวงจรควบคุมคุณภาพ ได้อย่างถูกต้อง
3. ดำเนินงานตามแผนที่วางแผนไว้ได้อย่างถูกต้อง
4. ประเมินผลการดำเนินงาน โครงการ ได้อย่างถูกต้อง
5. นำเสนอผลงานของ โครงการ และพิจารณาแนวทางการปรับปรุงเพื่อการดำเนินงานในครั้งต่อไป

คำชี้แจง แบบทดสอบมีจำนวน 15 ข้อ ให้ผู้ฝึกอบรมเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. การสำรวจความต้องการของสมาชิกในการทำกิจกรรมต่าง ๆ อยู่ในขั้นตอนใด

- ก. Plan
- ข. Do
- ค. Check
- ง. Act

2. การวางแผนการจัดกิจกรรมตามความต้องการของสมาชิก อยู่ในขั้นตอนใด

- ก. Plan
- ข. Do
- ค. Check
- ง. Act

3. การดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่วางแผนไว้อยู่ในขั้นตอนใด

- ก. Plan
- ข. Do
- ค. Check
- ง. Act

4. การประเมินผลการดำเนินการและนำผลมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ อยู่ในขั้นตอนใด

- ก. Plan
- ข. Do
- ค. Check
- ง. Act

5. การปรับปรุงกิจกรรมต่างๆ อยู่ในขั้นตอนใด

- ก. Plan
- ข. Do
- ค. Check
- ง. Act

6. การปรับปรุงวิธีการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไปตามผลการประเมิน อยู่ในขั้นตอนใด

- ก. Plan
- ข. Do
- ค. Check
- ง. Act

7. เมื่อดำเนินการกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้แล้ว ขั้นตอนต่อไปคืออะไร

- ก. Plan
- ข. Do
- ค. Check
- ง. Act

8. เมื่อมีการประเมินผลการดำเนินงานแล้ว ขั้นตอนต่อไปคืออะไร

- ก. Plan
- ข. Do
- ค. Check
- ง. Act

9. กิจกรรมใดอยู่ในขั้นตอนของ Plan

- ก. การสำรวจความต้องการ การวางแผนเป้าหมาย การดำเนินกิจกรรม
- ข. การสำรวจความต้องการ การวางแผนเป้าหมาย การประเมินผลการดำเนินงาน
- ค. การสำรวจความต้องการ การวางแผนดำเนินการ การวางแผนเป้าหมาย
- ง. การสำรวจความต้องการ การวางแผนดำเนินการ การดำเนินกิจกรรม

10. เมื่อนักศึกษาจะต้องจัดตารางสอนไปเรียน การดำเนินงานในขั้นตอนของ Check ต้องทำสิ่งใด
- ตรวจสอบหนังสือสำหรับการเรียนว่าครบตามตารางสอนไหม
  - ตรวจสอบตารางสอนเพื่อจัดหนังสือสำหรับการเรียน
  - จัดหนังสือสำหรับการเรียน
  - ก่อนออกจากบ้านตรวจสอบว่าหนังสือครบหรือไม่
11. เมื่อนักศึกษาจะเดินทางไปเที่ยวต่างจังหวัด การดำเนินงานในขั้นตอนของ Plan ต้องทำสิ่งใด
- เดินทางตามเส้นทางที่กำหนดไว้
  - ตรวจสอบว่าไปที่ไหนแล้วบ้าง ใช้จ่ายไปเท่าไหร่
  - คิดว่าจะไปที่ไหนบ้าง กำหนดเส้นทางการเดินทาง ค่าใช้จ่ายเท่าไหร่
  - ก่อนออกจากบ้านตรวจสอบว่าอุปกรณ์การเดินทางครบไหม
12. เมื่อนักศึกษาจะเดินทางไปเที่ยวต่างจังหวัด การดำเนินงานในขั้นตอนของ Do ต้องทำสิ่งใด
- เดินทางตามเส้นทางที่กำหนดไว้
  - ตรวจสอบว่าไปที่ไหนแล้วบ้าง ใช้จ่ายไปเท่าไหร่
  - คิดว่าจะไปที่ไหนบ้าง กำหนดเส้นทางการเดินทาง ค่าใช้จ่ายเท่าไหร่
  - ก่อนออกจากบ้านตรวจสอบว่าอุปกรณ์การเดินทางครบไหม
13. เมื่อนักศึกษาจะเดินทางไปเที่ยวต่างจังหวัด การดำเนินงานในขั้นตอนของ Check ต้องทำสิ่งใด
- เดินทางตามเส้นทางที่กำหนดไว้
  - ตรวจสอบว่าไปที่ไหนแล้วบ้าง ใช้จ่ายไปเท่าไหร่
  - คิดว่าจะไปที่ไหนบ้าง กำหนดเส้นทางการเดินทาง ค่าใช้จ่ายเท่าไหร่
  - ก่อนออกจากบ้านตรวจสอบว่าอุปกรณ์การเดินทางครบไหม
14. เมื่อนักศึกษาต้องการจัดโครงการด้านการนำเพลี่ยประโภช์ การดำเนินงานในขั้นตอนของ Do ต้องทำสิ่งใด
- ดำเนินการกิจกรรม
  - วางแผนงานในการดำเนินกิจกรรม
  - วางแผนการจัดกิจกรรมตามความต้องการของสมาชิก
  - ถูกทุกข้อ

15. การวางแผนสามารถนำมาใช้งานได้ตามข้อใด

- ก. การจัดกิจกรรม
- ข. การจัดโครงการ
- ค. การดำเนินงานในชีวิตประจำวัน
- ง. ถูกทุกข์อ

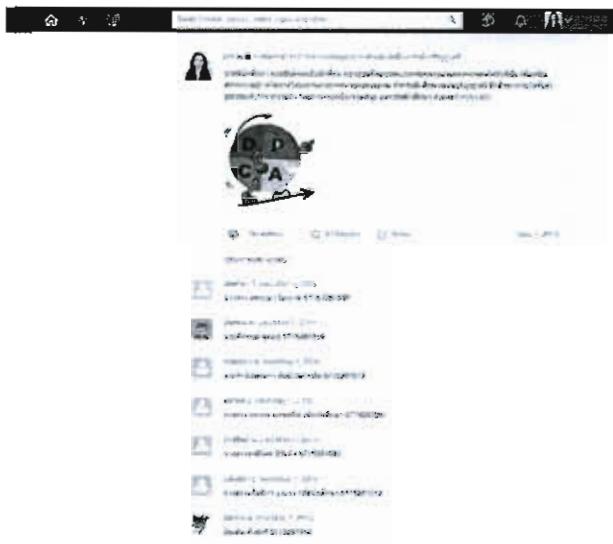
ภาคผนวก จ

รายชื่อผู้เข้าอบรมผ่านชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ
ภาคโปรแกรม Edmodo ที่ใช้ในการฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ
ภาคผู้เข้าอบรมผ่านชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

รายชื่อนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดนักสร้างสรรค์ชั้นนำเชิง
เพื่อเสริมสร้างความรู้การจัดการโครงการตามวางแผนครอบคลุมคุณภาพ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 205
นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์

ลำดับ	รหัสนักศึกษา	ชื่อ- สกุล	ลายมือ
1	5715261001	นายกฤษฎา สุพร	กฤษฎา
2	5715261002	นายกิตติ กระจงศรี	กิตติ
3	5715261007	นายอนันต์ ศรีกุล	อนันต์
4	5715261008	นายธนาพล จังอิทธิประเสริฐ	ธนาพล
5	5715261010	นายธีรุณ รัมศรี	ธีรุณ
6	5715261011	นายนนทร์ อันสุนา	นนทร์
7	5715261013	นางสาวเนตรนภา พันธ์เนตร	เนตรนภา
8	5715261014	นายบัณฑิต สังข์ศรี	บัณฑิต
9	5715261015	นางสาวปราณบริยา คำชูน	ปราณบริยา
10	5715261016	นายปิยพันธ์ ไกรยา	ปิยพันธ์
11	5715261018	นายพิสิษฐ์ กลิพ่อง	พิสิษฐ์
12	5715261019	นายภัทรพล หลุ่มสก	ภัทรพล
13	5715261020	นายภาณุพงศ์ สุขกุล	ภาณุพงศ์
14	5715261021	นางสาวภารณี บุญ吉祥	ภารณี
15	5715261022	นายยศอนันต์ ศรีโภเมหะร์	ยศอนันต์
16	5715261024	นางสาวโยชรา กันเกรตุ	โยชรา
17	5715261025	นายรัฐชนชรัณ แย้มบาล	รัฐชนชรัณ
18	5715261026	นางสาววินัยพา วงศ์สุวรรณ	วินัยพา
19	5715261027	นายชัชรพล สมบูรณ์	ชัชรพล
20	5715261028	นางสาววิสา ยาสี	วิสา
21	5715261029	นางสาวศิตา นามดัง	ศิตา
22	5715261030	นายศุภลักษณ์ แพทย์พิทักษ์	ศุภลักษณ์
23	5715261031	นางสาวสมารา แสงสนิท	สมารา
24	5715261032	นางสาวปาลีรัตน์ นิยันต์	ปาลีรัตน์
25	5715261033	นายสิทธิกร เติมศักดิ์สกุล	สิทธิกร
26	5715261035	นางสาวสุพรรชา ไตรมาศ	สุพรรชา
27	5715261036	นายสุรชา รุ่งรั้งรอง	สุรชา
28	5715261037	นายสุรังน์ เวชลักษ์	สุรังน์
29	5715261038	นางสาวอรุรา การสนธ์	อรุรา
30	5715261039	นายอินทัช ถุยะเสียง	อินทัช

ภาพโปรแกรม Edmodo ที่ใช้ในการฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

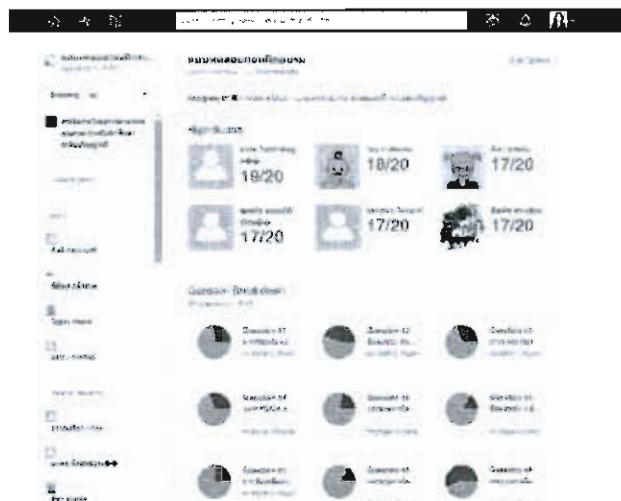
ภาพที่ 3 การนำเข้าสู่การฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

ภาพที่ 4 ชี้แจงวัตถุประสงค์และแผนการฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

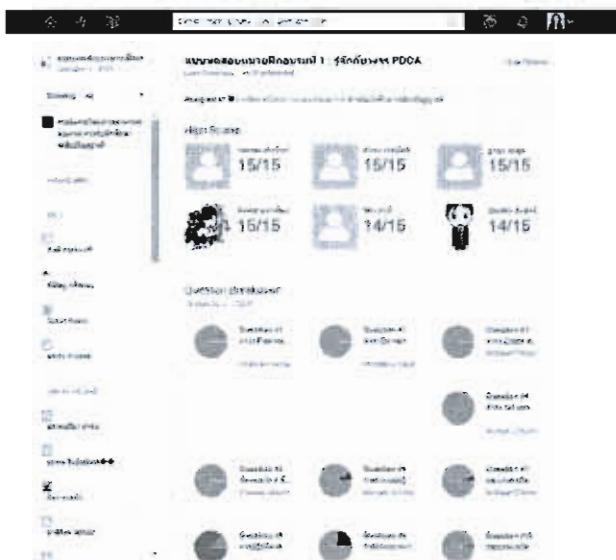
ภาพที่ 5 แบบทดสอบก่อนฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

ภาพที่ 6 คะแนนของแบบทดสอบก่อนฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

ภาพที่ 7 เนื้อหาหน่วยฝึกอบรมที่ 1 และแบบทดสอบ

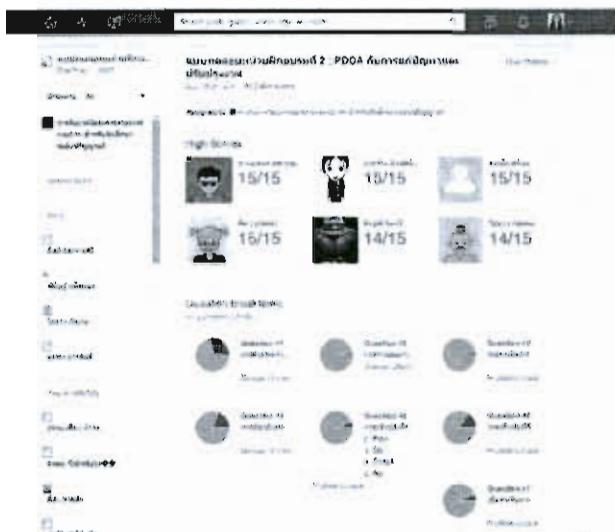
ภาพที่ 8 คะแนนของแบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 1

ภาพที่ 9 เมื่อหานั่วบฝึกอบรมที่ 2

ภาพที่ 10 แบบทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่ 2

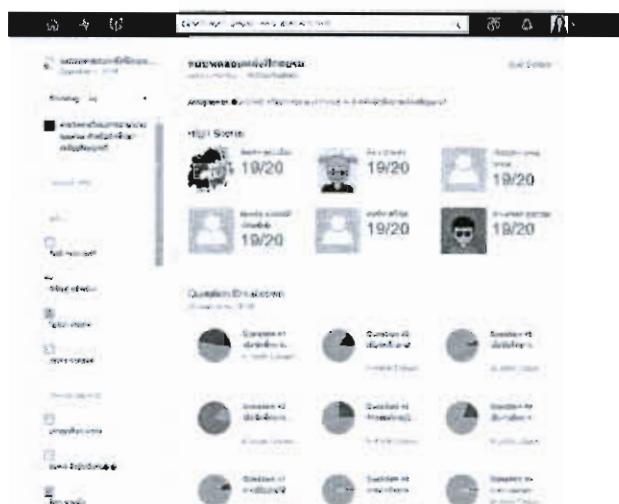
ภาพที่ 11 คะแนนของแบบทดสอบนี้วัยผู้ก่อภัยที่ 2

ภาพที่ 12 นักศึกษาแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมการจัดโครงงานจิตอาสา

ภาพที่ 13 แบบทดสอบหลังฝึกอบรมแบบประเมินผล

ภาพที่ 14 คะแนนแบบทดสอบหลังฝึกอบรมแบบประเมินผล

ภาพที่ 15 การปรึกษา/ พูดคุยกันเกี่ยวกับการจัดการโครงการ

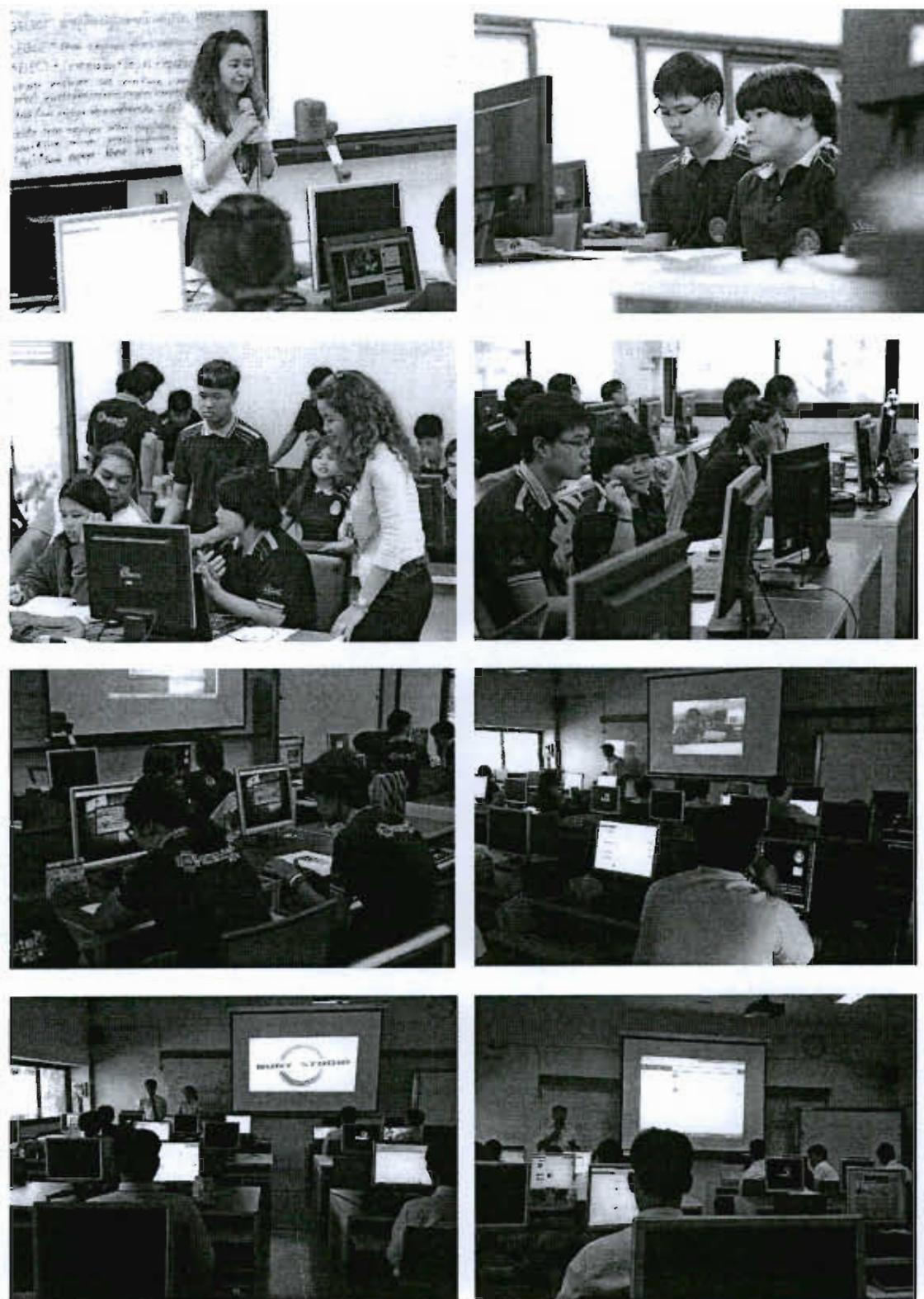

ภาพที่ 16 นักศึกษานำภาพการจัดกิจกรรมมานำเสนอ

ภาพที่ 17 การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการฝึกอบรมและการจัดการโครงการ

ภาพผู้เข้าร่วมอบรมผ่านชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

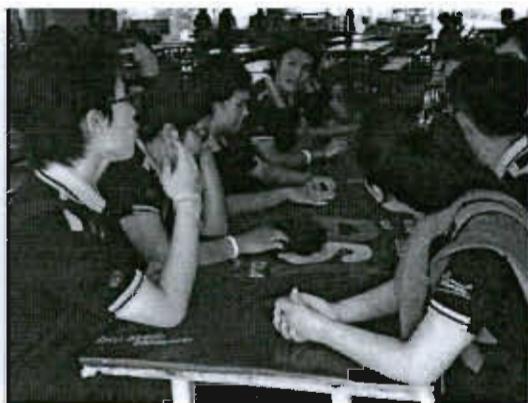
ภาพที่ 18 การฝึกอบรมแบบผสมผสานฯ

ภาพที่ 19 การจัดโครงการนักศึกษารุ่นใหม่ ใส่ใจแยกขยะ

ภาพที่ 20 การจัดโครงการ Com จิตอาสาพัฒนาห้องเรียนและอาคารเรียน

ภาพที่ 21 การจัดโครงการโรงอาหารสีขาว